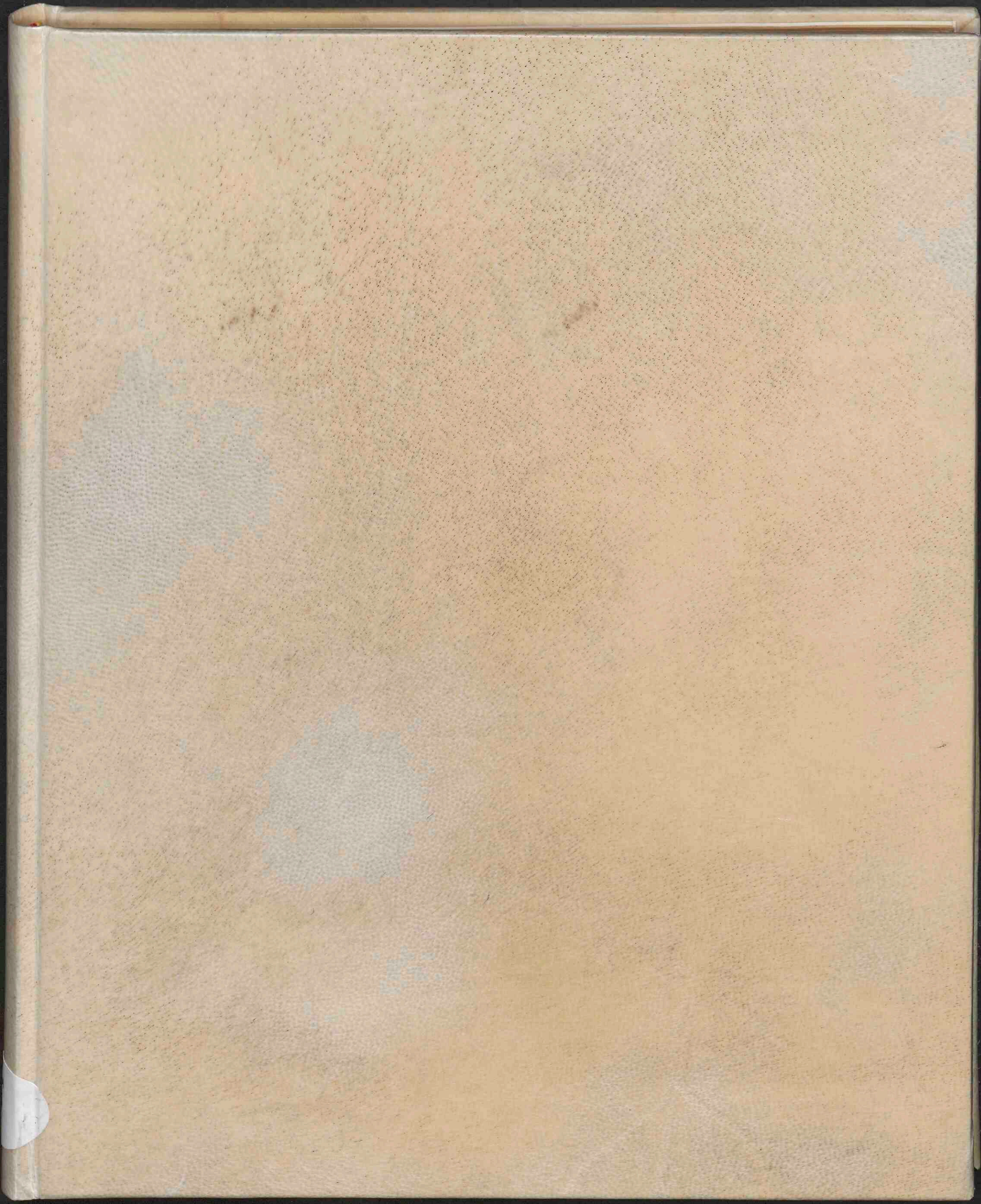

Davidis Cornelii de Courcelles ... Icones musculorum capitis

...

<https://hdl.handle.net/1874/263306>

LAB. V. ANAT. EN EMBR

DAVIDIS CORNELII DE COURCELLES,
MEDICINAE DOCTORIS.

256.

I C O N E S
MUSCULORUM CAPITIS,

UTPOTE FACIEI, AURIUM, OCULORUM, LINGUAE,
PHARYNGIS, OSSIS HYOIDIS, COLLI, UT ET EORUM,
QUI CAPITI ADNECTUNTUR; CUM EXPOSITIONE
PAPILLARUM CUTANEARUM ICONE SINGULARI.

Met eene Nederduitſche Verklaring over de ſelve.

EXPENSIS AUCTORIS.
LUGDUNI BATAVORUM
EX TYPOGRAPHIA DAMMEANA.

C I O C C X L I I I .

II B.2.
Spieren

DAVIDS CORNELII DE COURCELLES

MEDICINAE DOCTORIS

I C O N I S

MUSCULORUM CAPITIS

UTROQUE FACIE, AURIBUS, OCCULORUM, LINGUAE,
PHARYNGE, OSSIS HYOIDIS, COLLIS, UT ET FORUM,
QUO CAPITI ADNECTUNTUR, QUAE EXPOSITIONE
TABULARUM CUTANEARUM IONE ANGULARI

Met eenige Naderende Verklaring over de Ione

EXPRESSIS AUCTORIS
LUGDUNI BATAVORUM
EX TYPOGRAPHIA DAMMEANA

CICERO GYLLIUS

P R O O E M I U M.

Microcosmi Regiones Topographice adumbraturus ab extremis initium facere tam mihi investiganti Partes, Fabricam, Situm, Nexum, Functiones, quam eadem ostensa discenti commodius fore, existimavi; ut hisce praemissis intermedia, imo interiora facilius inquiri & intelligi possint. Magnorum Virorum vestigia, ut potui, secutus, propria, quatuor ab hinc annis, pressi, dum Icones *musculorum plantae pedis* pro specimine inaugurali publici juris feci, quas multis Philiatris gratas fuisse advertens, aliud extremum, caput nimirum, in quo omnium facultatum princeps residet, & ex quo ros vitalis ad inferiores dimanat, meditabar. Musculi hujus, praecipue Faciem, Linguam, Orisque interiora conficientes triplici ratione Medico scitu necessarii sunt, 1° Quatenus Physiologus Manducationis & Deglutitionis negotium, variosque circa visum motus mechanice exponit. 2° Quatenus Chirurgus, necessitate exigente, rodere, urere, secare tuto possit; item de laesionibus circa has partes contingentibus solide judicare, curandi difficultatem praevidere, mala imminetia praecavere. 3° Quatenus Practicus clinicus morbos internos cognoscendos & curandos suscipit. Multorum tam Acutorum, quam Chronicorum magnitudo, discrimen vario musculorum in facie motu, mutataque loci conditione plerumque innotescunt, nec non mores animi singulari harum partium figura repetitis certorum musculorum contractionibus sensim nata intelligenti se produnt. Crasiologia hic nihil explicat. Forte inde Rex sapientissimus hominum cogitationes cognovit. Magnus Hippocrates prognosin dicturus fere nunquam vultum neglexit. V. G. oculi dum torvi, truces, nares contractae; tempora collapsa; si labium aut supercilium, aut oculus, aut nasus pervertatur, *Aph. 49. S. IV. &c.* malum signum esse pronuntiavit, veritatem experientia edoctus. Causas proximas, remotioresque magnus ille vir adjecisset, si partes hujus Regionis distinctius novisset. Absit interea, ut, quas sisto, Icones quid novi ostendere, dixerim, pervestigarunt hanc plagam jam pridem celeber-

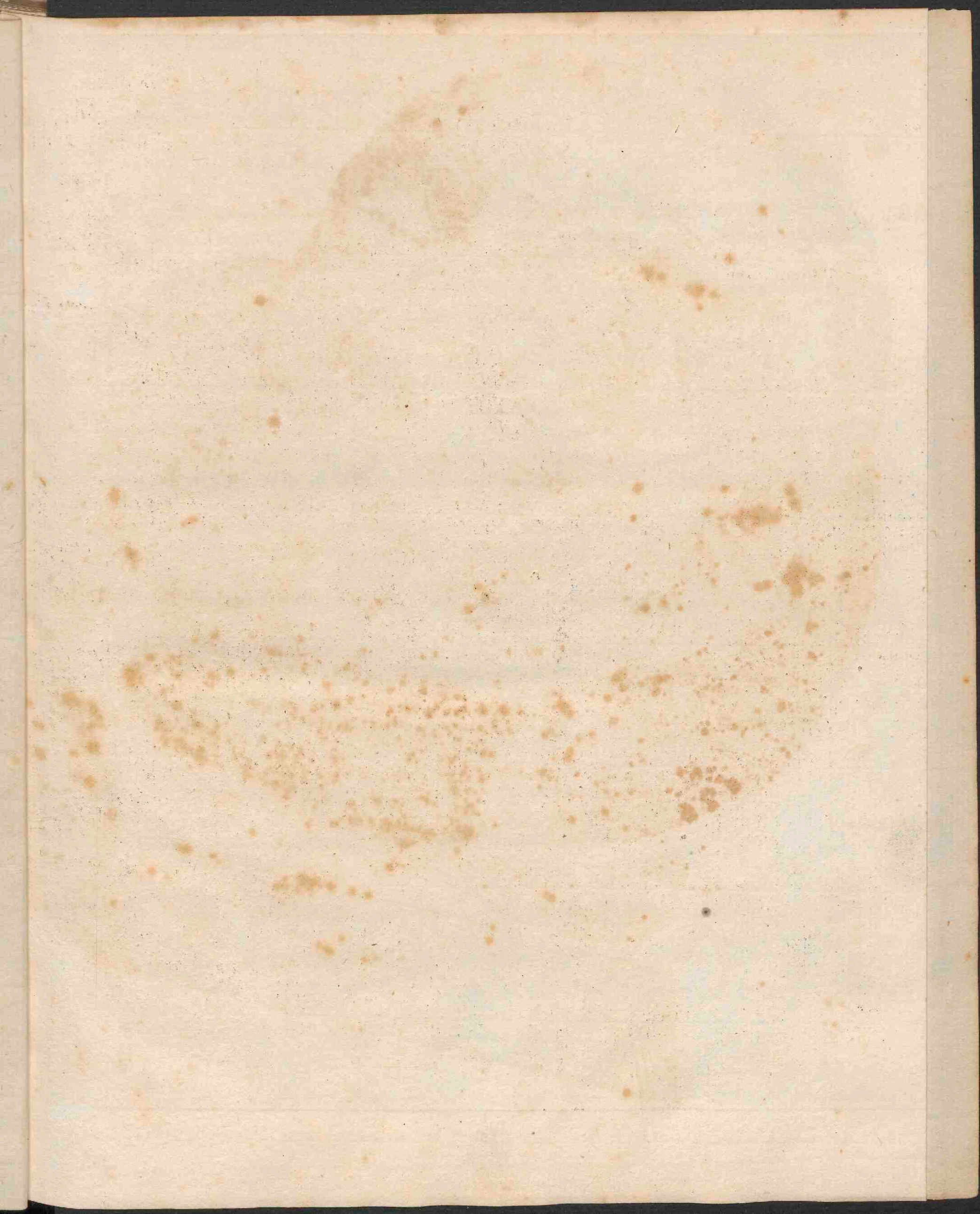
berrimi Anatomici. Verum egi, ut Geographus novam Mappam delineans cognita modo repetit, verum exactius, distinctius divisa sistit, in aliorum delineationibus praetervisa scitu jucunda, nec minus necessaria conspectui contemplantis offert. Pari ratione aliorum opera cum ipso opere Naturae, quae, quod ipsa effinxit, subjecto magistra fidelissima, comparavi, minus distinctè in iis exarata correxi, hinc inde detecta interjeci, partesque tam in situ suo naturali, quam extra eum remotas, quoad arte fieri potuit, intentis discentium oculis exhibere conatus sum. Explicationem rudem anatomico, physiologicam belgico idiomate adjunxi, ratus, omnia me grato animo Patriae debere, ut Chirurghi practici, quorum pauci solent esse latinae gnari, expeditius scopum assequerentur. Nomina vero musculorum maximam partem graeca immutata plerumque reliqui. Sicut enim in graeco idiomate sunt elegantissima, ortum, situm, partemque, cui datus musculus inseritur, imo subinde figuram usumque indicantia, ita in aliam linguam sui versione absone evadunt, adeoque extenduntur, ut sine molestia nec effari, nec audire quis possit. Aliae interim linguae, ut gallica &c. Ultimam modo syllabam mutant v. g. Pterygoideus, *Pterygoïdien* &c. qui modus quidem facilius, verum vis ultimae syllabae sic vertendo evertitur. *ïdien* graecis est forma. *ïdien* gallicum nihil denotat. Quae cum ita sint, expositionem Belgicam adjicere visum est, ut ea mediante nomina graeca intelligantur. Labore hoc supersedere potuissem, si adeo exactae descriptiones belgico idiomate occurrissent, uti praesenti tempore latinae se commendant. Proinde latinae gnaris index icones litteris, numeris, signis, appropriatis sistens sufficere poterit. v. g. (A) notat musculus, (a) originem. (α) Insertionem & sic deinceps. Utere his, B. L. in salutem aegri, in gloriam Dei Auctoris, a quo studiorum fructum, & felices curationum successus mecum exopta. Vale.

Dabam Lugdani Batavorum

1. Febr. 1743.

DAVID CORNELIUS DE COURCELLES.

T A-

EXPOSITIO CONTENTORUM.

T A B U L A I.

omnibus circa tempora integumentis remotis, apparet Epicranium super musculus temporalem expansum, & ex eo productus *musculus attollens auriculae.*

- A. *Musculi Frontales.*
a. *Frontalium fibrae descendentes supra dorsum nasi.*
α. α. *Frontalium fibrae tendineae, Occipitalium fibras tendineas decussantes.*
B. B. *Musculi Orbicularis palpebrarum pars, quae canthum majorem [c.] circumit cum frontali continuata.*
b. b. *Origo.*
β. β. *Orbicularis fibrae semicirculares, utramque palpebram obducetes, & ad angulos acutos in cantho [c.] minore concurrentes.*
C. *Levator labii superioris alaeque nasi.*
c. *Ejus ortus ad apophysin nasalem ossis maxillaris superioris; ut & fibrae Frontalis in hunc Levatorem descendentes.*
γ. *Ejusdem insertio partim in alam nasi, partim in Nasalem labii superioris & Orbicularem oris.*
D. *Compressor naris.*
d. *Ejus origo juxta insertionem musculi [C.]*
δ. *Insertio ejusdem supra dorsum nasi, ubi cum pari suo jungitur extenuatus in membranae speciem.*
E. *Zygomaticus minor.*
ε. *Ejus finis in labio superiori, cum Levatore labii superioris junctus.*
F. F. F. *Levator labii superioris in tria capita divisus.*
f. *Origo unius capitis ex orbiculari palpebrarum.*
I. *Insertio communis in labium superius.*
G. *Zygomaticus major.*
g. *Ejus principium ab osse jugali.*
n. *Ejusdem finis juxta angulum oris, ubi simul apparet, quomodo fibrae in Depressorem anguli oris continuentur, & in finem Risorii.*
H. *Levator anguli oris, duobus hic donatus capitibus,*

A

g. Ejus-

- g. *Ejusdem insertio ad angulum oris, fibris partim in Depressorem anguli oris, partim in labium inferius continuatis, sive propagatis.*
- I. *Nasalis labii superioris pars; totus autem musculus TAB. II. Litt. [I.] in conspectum prodit, hic tantum principium. Litt. [i.]*
- K. K. *Orbicularis oris, qui ex variis musculis ei insertis, inque eundem propagatis, totus fortè constat.*
- L. *Musculus Risorius SANTORINI.*
- l. *Risorii principium à Massetere, pro ut in cadavere ad hanc figuram adhibito vidi.*
- n. *Finis ejusdem in angulum oris, una cum Zygomatico majore.*
- M. *Depressor anguli oris.*
- m. *Depressoris hujus ortus a margine externo ossis maxillaris inferioris juxta latus menti.*
- μ. *Ejusdem insertio ad angulum oris, ubi simul apparet, quomodo fibrae ejus continentur superius in Orbicularem oris, Levatorem anguli oris, Zygomaticum majorem & Nasalem labii superioris.*
- N N. *Masseter, cujus pars tantum conspicitur, reliqua à Zygomatico, Parotide glandula & Latissimo colli teguntur.*
- O. *Depressor labii inferioris, cujus fibrae in labium inferius terminantur; ortus autem, ob Depressorem anguli oris, hunc occultantem, non apparet.*
- P. *Latissimi colli pars, quae maxillam inferiorem (cui inseritur sub ortu Depressoris anguli oris) superscandens, fibras suas in Depressorem labii inferioris propagat.*
- R. *Musculi Sternomastoidei pars.*
- Q. Q. Q. *Buccinator, cujus principium reconditur sub Massetere.*
- S. S. *Musculi Sternohyoidei portio.*
- T. T. *Coracohyoidei portio.*
- V. *Attollens auriculae.*
- v. v. *Origo.*
- a. a. *Occipitales fibrae obliquae in priora porrectae, & Frontalis fibras decussantes.*
- b. *Rami arteriae temporalis.*
- c. *Ligamentum parvum in cantio oculi interno, ex quo Orbicularis palpebrarum fibrae pro majore parte oriuntur.*

- c.* *Canthus externus.*
d. *Musculus anterior auriculae.*
e.e.e.e.e.e. *Cutis abscissa cum panniculo adiposo.*
f.f.f. *Panniculus adiposus musculos faciei in latere sinistro operiens.*
Sed in dextro latere colli magis naturaliter, ut [f_x].
g. *Glandula Parotis.*
h. *Ductus Salivalis STENONIANUS, e glandula Parotide*
prodiens, qui super Masseterem oblique sursum tendens, in hoc
subjecto, inflectitur sub angulo, quem musculus hic cum Zy-
gomatico majore facit, & tandem perforat Buccinatorem.
i.i. *Cuticula labio adhaerens.*
k.k.k. *Helix.*
l.l. *Anthelix. l_xl_x crura ejus.*
m. *Tragus.*
n. *Antitragus.*
o. *Lobus.*
p. *Cavitas innominata. Sive prima.*
q. *Scapha. Sive secunda cavitas.*
r. *Conchae pars superior. Sive tertia.*
s. *Conchae pars Inferior. Sive quarta.*

Explicatio Icon. 2. & 3.

- a.a.a.* *Membrana cellulosa.*
b.b. *Papillae basi sua cellulosae inhaerentes.*
c.c.c. *Corpus papillarum.*
d.d. *Vertices papillarum cum extantibus pilis.*
e.e. *Substantia pulposa.*

Occasione hic data scisto B. L. in Tabula prima Icon. 2. & 3. frustum
 cutis cum Subjecta membrana cellulosa pinguedine repleta repraesentan-
 tes, exquisita arte ad exemplar cutis praeparatae delinetum. Erat ex
 brachio hominis viginti duorum annorum. Impleveram spiritu balsamico,
 penetrantissimo eousque, ut ex arteriis exhalantibus transudaret. Dein
 aliquot menses maceravi in aqua frigida, eam subinde renovando & leni-
 ter agitando, ut resolutione non impletorum facta, Epidermis & vincula

ejus, quibus cuti adhaeret, recederet, papillae ad basin usque distinctius in conspectum prodirent. Felici experimento voti compos factus. Exemi, Siccavi. Sic praeparatum microscopio intenta oculorum acie conspexi. Apparebant distinctissime papillae instar rupium, seu potius monticulorum, e quorum verticibus pili, tanquam ex medio foramine emergent, uti Icon utraque sistit. Minor exhibet, sicut deprehendi in statu naturali, aut saltem illi proximo. Major autem, ut per microscopium apparuit. Ut vero convictus sis, non esse artis productum, si fortè dubitares, contemplare brachium hominis macilenti frigori expositum, contractis reliquis, monticulos istos Epidermidem acuminantes evidenter distingues. Item applica parti sanae macilentae visicatorium, Epidermide dein separata, microscopio attenta oculorum & mentis acie perlustra, dictae papillae, ut in Icone expressae, apparebunt. Quid igitur sunt papillae istae? audeo dicere, esse nervos, vasa exhalantia & resorbentia. Nervos hic adesse, docet exquisitissimus sensus: nam Epidermide remota, ut in vesicantibus fit, levem aëris attactum sine dolore acerrimo nemo feret. Vasa docet impletio, autopsia microscopio adjuta, item perspiratio. An autem una papilla ex quatuor, aut quinque aliis minoribus sit composita, hic non disputabo, tantum quod sisto, ostensurus. Nervi subtus per cutem distribuuntur, quos dextera & patientissima indago ad papillam usque prosequi potest, ubi tres aut quatuor rami basi papillae immerguntur. De vasis idem judicium esto. Arterias in omni puncto superficiei papillae partim terminari, ibique liquidum tenuissimum exhalare, venasque fluidissimum resorbere, partim has ex illis continuari, experimenta & sana ratio docet.

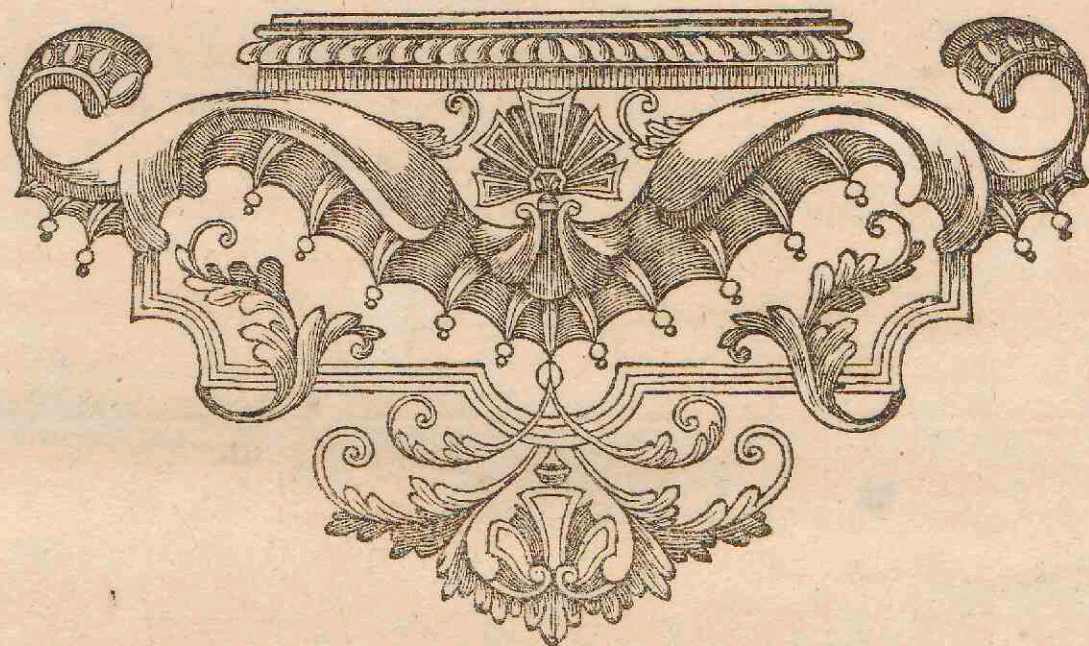
Quamquam in subjecta figura omnia haec vasa in solidam papillam coaluerint, nihilominus operae pretium duxi B. L. sistere, ut saltem rudem primo aspectu ideam cutis in hac tabula reflexae habeat, addiscenti nostros labores offerimus, non consumatis.

Rogabis fortè, quid sit illud pulposum, intervalla seu interstitia papillarum complens, ut superficies plana evadat in vivente? dico, pulpam illam esse congeriem osculorum, quibus folliculi sub Epidermide hiant, exhalantes sub ea humorem mucosopinguem, cujus spissior pars circumcirca orificia solidescit, itaque cum dictis osculis hanc substantiam pulposam constituit. Pulpa haec specie puncti albi exprimitur ex orificio folliculi, si cutis e recenti cadavere nondum corrupto, detracta subtiliter

Epi-

Epidermide, alcoholi imponatur, nam reliqua tum se contrahunt, folliculi compressi hanc pulpam exprimunt, quam non nulli egregii viri contemplantes pro pulpa nervorum habuerunt, eo quod substantiae cerebri non multum abfimilis videatur.

Ex dictis facile intelliguntur quidam molesti pruritus, pustulae dolentes, quibus subinde macilenti, vitae sedentariae dediti subjecti sunt. Item, quid conferant in quibusdam morbis balnea, frictiones, unguenta balsamica, praecipue in regionibus calidioribus, quibus, cum instituti ratio non postulat, non immorabor.

Falsitas, alioquin responsum, nam illud non se conueniens tollit.
cuiusmodi hanc partem exponit, quam nonnulli grauius vii con-
tempnunt pro parte verorum habentibus, eo quod falsitatem certis
non multum abominantur videtur.

... non possunt, non inueniuntur.
... non possunt, non inueniuntur.
... non possunt, non inueniuntur.

TABULA II.

Icon *prima*, praeter musculos faciei, auriculam integumentis denudatam cartilagineam, cui musculi infixi; *Secunda*. Eandem separatam sistit. *Tertia*. Ejusdem partem posticam objicit. *Quarta*. Extremitates cartilagineas palpebrarum, quas Tarsum vocant, ostendit.

- A. *Frontalis pars reflexa, ut Corrugator supercilii, & Occipitalis fibrae tendineae eo usque pertingentes, sub Frontali latentes, in conspectum prodeant; an affiguntur Corrugatori?*
- a. *Frontalis abscissi fibrae secundum nasi dorsum descendentes.*
- B. *Quaedam fibrae partis inferioris Orbicularis palpebrarum dextri lateris.*
- c. *Levator labii superioris alaeque nasi.*
- D. *Compressor naris, quem TAB. I. in latere dextro jam exhibuit.*
- d. *Ejus origo.*
- δ. *Insertio (nisi mavis) communicatio cum pari suo.*
- E. *Zygomatikus minor.*
- e. *Portio musculi hujus originem indicans ab osse Jugali in sinistro latere.*
- †. *Fibrae orbicularis palpebrarum, quae in Zygomatikum minorem juxta ejus finem abeunt.*
- ε. *In eodem latere ostendit ejusdem insertionem.*
- F. F. F. *Levator labii superioris in tres partes divisus.*
- f. *Origo unius ex Orbiculari palpebrarum.*
- f. f. *Ab altero latere Levatoris hujus particulae juxta ortum abscissae.*
- ζ. *Ejusdem insertio.*
- G. *Zygomatikus major.*
- g. *Principium ejus, resecto musculi corpore, ossi Jugali adhaerens.*
- n. *Ejus insertio.*
- H. *Levator anguli oris.*
- h. h. *Levatoris hujus duo capita, quae oriuntur ab osse maxillari superiori sub foramine infra orbitale.*
- h. *. *Fibrae in hunc Levatorem productae, an Rhomboidaens SANTORINI?*

θ. *Ejus-*

- g. *Ejusdem insertio ad angulum oris.*
- I. I. *Nasalis labii superioris. In dextro latere musculus hic ab origine sua solutus est.*
- i. i. *Ortus ejus à basi septi narium, tendit ad insertionem versus Litt. [μ.] sed melius TAB. I. I. I.*
- K. K. K. *Orbicularis oris.*
- K. *Lateris dextri notat fibras inferiores Orbicularis oris.*
- L. *Musculus Risorius SANTORINI.*
- l. l. *Ejus ortus; in sinistro latere abscisso musculo, tantum principium Masseteri affixum apparet.*
- M. *Depressor anguli oris. Remotus est hic musculus lateris sinistri, ut subjectus Depressor labii inferioris in conspectum prodeat.*
- μ. *Depressoris anguli oris insertio ad angulum oris.*
- m. *Ejusdem portio ortum indicans.*
- N. N. N. *Masseter.*
- n. *Ejus principium unum ab osse Jugali usque ad os maxillare superius se extendens.*
- n. *Alterum ex ambitu Temporalis sub Jugo.*
- v. v. *Finis ejusdem ad marginem inferiorem & exteriorem maxillae inferioris.*
- O. O. *Depressor labii inferioris.*
- o. *Musculi hujus origo ad latus menti.*
- ξ. *Insertio in Orbicularem oris.*
- P. *Latissimi colli fibrae, quae in Depressorem labii inferioris propagantur. Ipse autem Latissimus colli remotus est, ut origo à latere Depressoris labii inferioris conspici queat. An hae sunt fibrae interiores Latissimi colli, quae ad marginem inferiorem maxillae inferioris faciunt pro parte laterali Depressoris anguli oris originem?*
- Q. Q. *Buccinator, cujus fibrae superioris in labium inferius, Inferiores in labium superius, partim Orbicularem oris efficiunt.*
- Q. *Fibrarum Buccinatoris ad labium superius decurrentium pars.*
- R. *Accessoris pars.*
- S. S. *Corrugatores superciliarum distincti & separati ab Orbicularibus palpebrarum, ut eo melius appareant.*
- s. s. s. *Capita ejus tria.*

T. *Musculi*

- T. Musculi Levatoris palpebrae superioris fibrae.
 U. Temporalis à membrana illum exterius vestiente nudatus, ut
 fibrarum decursus appareat.
 u. u. u. Ejus ortus semicircularis, unde fibrae omnes versus Jugum,
 tanquam centrum commune versus tendunt, colligunturque.
 V. V. Alter musculi biventris maxillae venter ad insertionem in ma-
 xillam inferiorem tendens.
 W. W. W. Mylohyoideus uterque.
 X. X. Sternohyoideorum pars.
 Y. Coracohyoidei pars, quae ad os Hyoidis fertur.
 Z. Cleidomastoidei portio.
 Musculi V. W. X. Y. Z. pondere capitis pressi ultra natura-
 lem dimensionem dilatati fuerunt; hinc justo latiores appa-
 rent.
 a. a. a. a. Attollentis auriculam portio. Icon 2. & 3.
 b. b. Anterioris auriculae portio. & Icon 3.
 c. c. Helicis major. & Icon 2.
 d. d. Helicis minor. & Icon 2.
 e. Tragicus.
 f. f. Antitragicus. & Icon 2.
 g. g. Icon 3. Transversus auriculae.
 h. h. h. Icon 3. Tres insertiones retrahentium auriculae.
 i. Processus Mastoideus, sive Mammillaris.
 k. Pinguedinem denotat.
 l. Ligamentum Ciliare (SANTORINO) in Cantu oculi in-
 ternuo.
 m. Ligamentum, quo maxilla inferior cum osse Temporum jungi-
 tur, sive Capsulare.
 n. n. Annulus cartilagineus utrimque, quorum sinister dissectus, ut
 tendo transiens distinctè videretur.
 o. Icon 4. Orbicularis palpebrarum pars à facie interna.
 p. p. Tarsus palpebrarum. & Icon 4. p. inferioris.
 q. q. Glandula parotis extra situm naturalem.
 r. r. Locus, ubi ductus hujus glandulae excretorius Stenonianus dictus,
 à Parotide, unde oriebatur, separatus.
 s. s. Ductus ipse Stenonianus, Buccinatorem perforans.

- t. t. *Glandula maxillaris.*
- u. *Ramus venae jugularis externae.*
- v. v. v. *Glandulae parvae, copiossimè per labia & buccas dispersae.*
(sunt glandulae labiorum & buccarum VERHEYENI
 TAB. XXVII. Fig. 2. Litt. F.)
- w. *Musculus Depressor Alae nasi.*
- x. *Foramen infra orbitale, maxillae superiori insculptum pro trans-
 itu rami secundi quinti paris nervorum, qui musculus faciei
 vicinis prospicit.*
- y. *Glandulae exiguae in superiori orbitae parte.*
- z. *Pinguedo.*
- * *Bulbus oculi dextri cum nervo optico ad Cantum minorem re-
 flexus, ut annulus Trochlearis & reliqui muscoli appare-
 rent.*
- I. I. *Levator palpebrae superioris. & Icon 4.*
2. *Attollens. sive rectus superior oculi.*
3. *Obliquus superior oculi, sive trochlearis musculus, cujus tendo
 transit per anulum, ut in [n.]*
4. *Adductor oculi, alter rectus.*
5. *Obliquus inferior oculi.*
- Γ. *Sutura communis ossibus nasi.*
- Δ. *Sutura communis ossibus nasi & ossi frontis.*
- Θ. *Sutura processus nasalis maxillaris superioris cum osse nasi.*
- Λ. *Sutura communis processui nasali ossis maxillaris superioris &
 ossi frontis.*
- Ξ. *Sutura communis ossi jugali & maxillae superiori.*
- Π. *Sutura communis utriusque processui ossis jugalis & temporis.*
- Σ. Σ. *Sutura communis ossi jugali & ossi frontis juxta caudam su-
 percilii.*
- Φ. *Sutura communis ossi frontis & verticis coronalis dicta.*

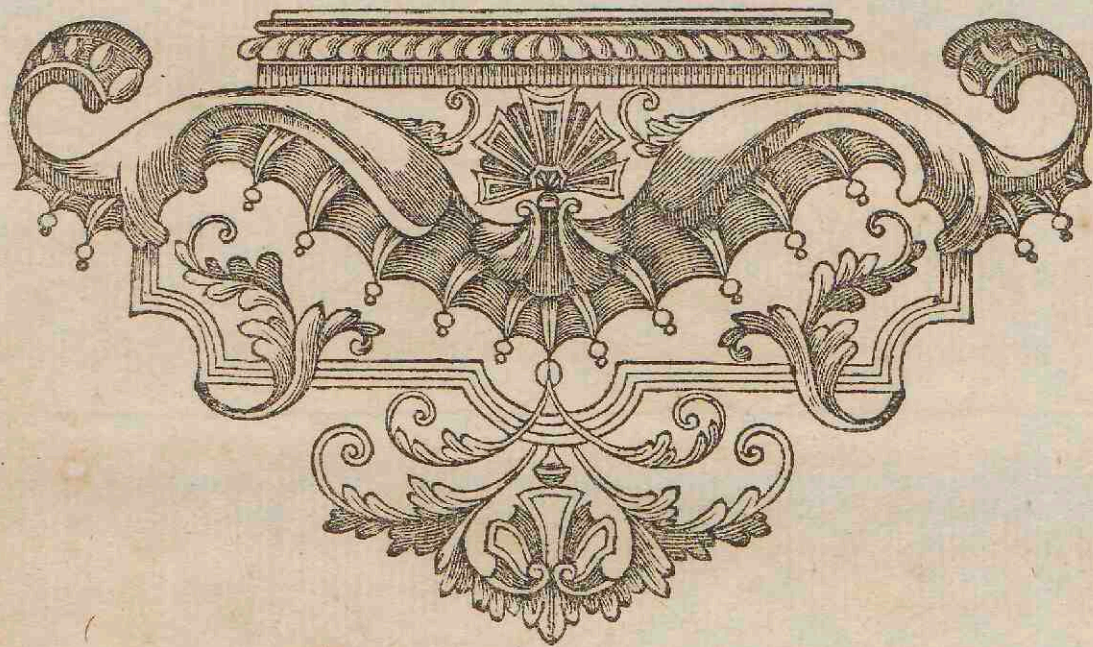
Icon 2. 3.

TABULA III.

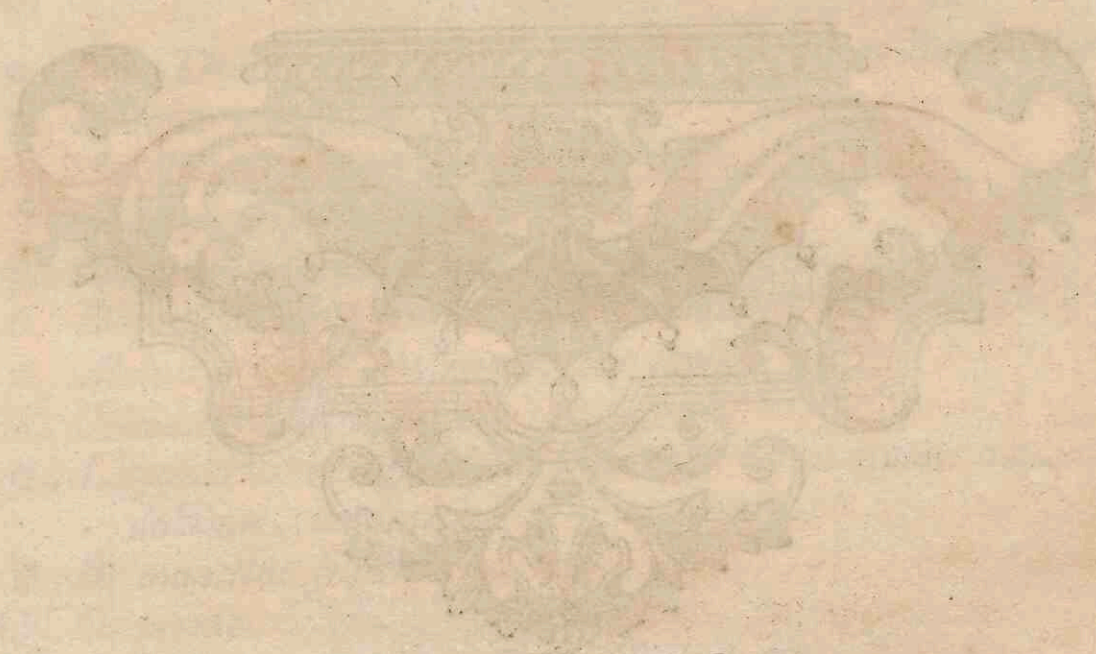
- A. **T**emporalis.
- α. α. Ejus insertio circum circa processum Coronoidem.
- B. B. Pterygoideus externus.
- B. Icon 2da. pars pterygoidei Meniscoïdi cartilagini annexa [C.] cartilago eadem seorsim in situ (a.) margo Posterior. (b.) Interior. (c.) Anterior. (d.) Exterior.
- B. Icon 3^{ia}. pars Pterygoidei una cum cartilagine inversa (a. b. c. d.) ut in praec.
- β. Ejus insertio circum circa processum condyloidem & à latere in cartilaginem meniscoïdem.
- C. Cartilago meniscoïdes.
- D. Pterygoideus internus.
- E. Masseteris pars.
- e. Origo.
- ε. Insertio.
- F. Depressor anguli oris abscissus.
- G. Pars Zygomatici majoris.
- H. Levator anguli oris uno hic tantum capite.
- h. Ejus origo.
- θ. Ejus insertio.
- I. I. Productiones Depressoris utriusque Alae nasi. An par muscutorum novum orbiculi SANTORINI TAB. I. Litt. e. e.?
- K. K. Depressor alae nasi.
- k. k. Ejus origo.
- κ. Ejus insertio in cartilaginem alae.
- ι. ι. Origo Nasalis labii superioris abscissi.
- λ. Idem juxta finem abscissus.
- M. M. Levator menti.
- m. Ejus origo juxta accessorem Buccinatoris.
- μ. μ. Insertio utriusque.
- N. Accessor Buccinatoris.
- n. Ejus origo.

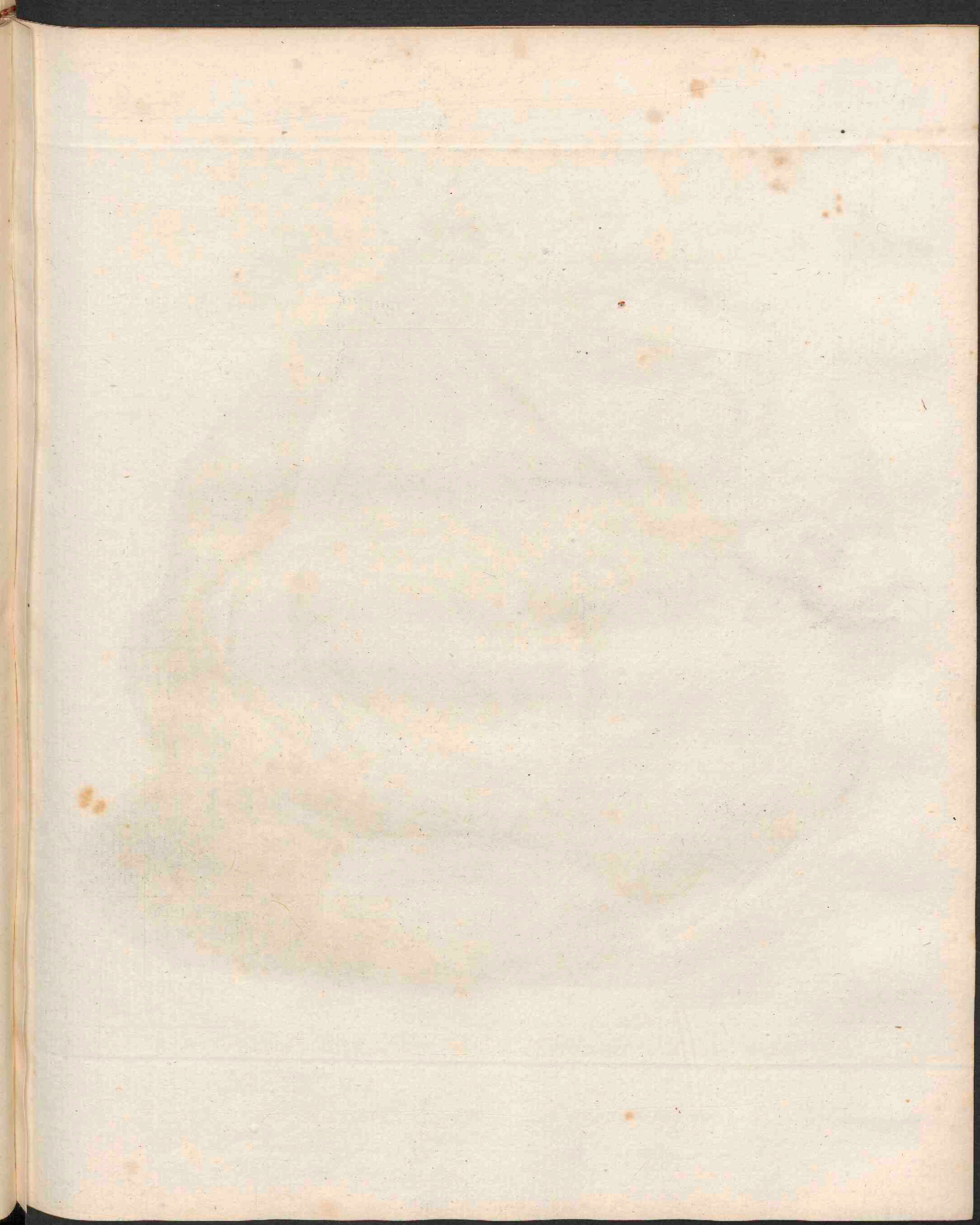
- v. v. *Insertio gemina, pars una in inferiorem partem Buccinatoris, pars altera in angulum oris.*
- ⊙. ⊙. ⊙. *Buccinator.*
- ⊙. *Origo Buccinatoris à margine processus coronoidi & à maxilla inferiori.*
- ⊙. *Origo altera à maxilla superiori juxta dentem molarem postremum.*
- ⊙. *Origo media à Constrictore superiori Pharyngis.*
- ⊙. ⊙. ⊙. *Insertio partis inferioris in labium superius, & accessorem.*
- ⊙. ⊙. ⊙. ⊙. *Insertio partis superioris in labium Inferius & superius.*
- ⊙. ⊙. ⊙. *Insertio partis mediae in labium utrumque.*
- ⊙
⊙⊙
⊙⊙.
- *. *Pars Ductus excretorii transeuntis angulum Buccinatoris.*
1. *Levator palpebrae superioris.*
2. *Attollens, sive rectus superior oculi.*
3. 3. *Obliquus superior oculi.*
5. *Obliquus inferior oculi.*
6. *Depressor, sive tertius rectus oculi.*
7. *Abductor, sive quartus rectus oculi.*
8. *Orbiculus cartilagineus.*
9. *Ligamentum vaginale ab orbiculo cartilagineo natum & pro-
ductum, tendinem [3.] involvens.*
- P. *Os maxillae superioris.*
- Q. *Os jugale.*
- R. *Os frontis.*
- S. *Os nasi.*
- T. *Os maxillae inferioris.*
- U. *Processus zygomaticus ossis Temporis.*
- V. *Processus Condylodes.*
- W. *Processus Coronoides.*
- X. *Cartilago nasi*
- Y. *Cartilago alae nasi cum portione.*
- Z. *Membrana adiposa cum cute in altera faciei parte relicta.*
- Δ. *Sutura ossis nasi cum osse frontis.*

- Θ. *Sutura processus nasalis maxillaris superioris cum osse nasi.*
 Λ. *Sutura communis processui nasali ossis maxillaris superioris & ossi frontis.*
 Ζ. *Sutura communis ossi jugali & maxillae superiori.*
 Π. *Sutura communis utrique processui ossis jugalis & temporis.*
 Σ. Σ. *Sutura communis ossi jugali cum osse frontis juxta caudam superciliu intra orbitam producta.*
 Ψ. *Sutura communis ossi unguis & ossi plano Ω.*
 ψ. *Sutura communis ossi frontis, ossi plano (Ω.) & unguis. (Ψ.)*

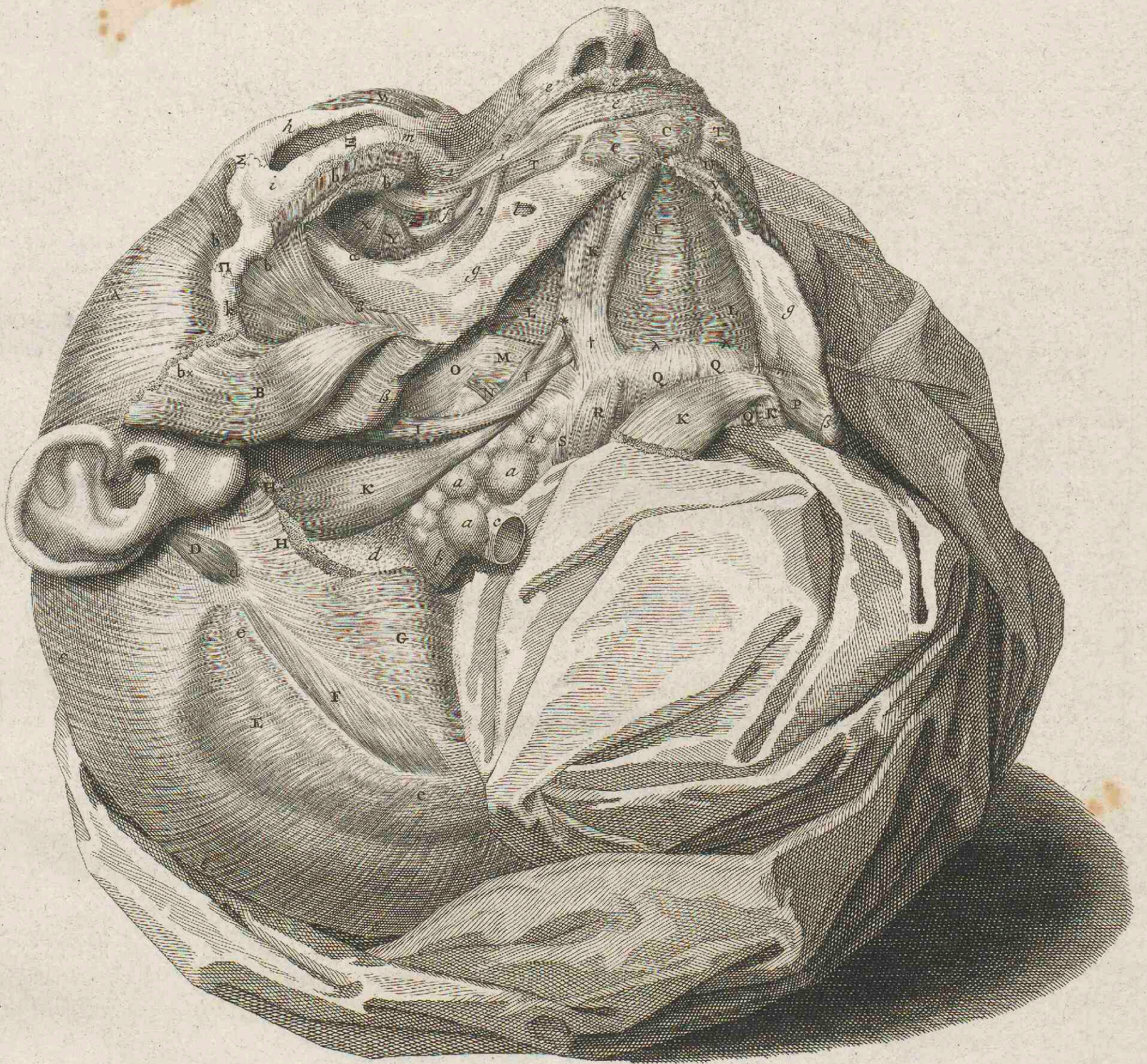

I. De ...
 II. De ...
 III. De ...
 IV. De ...
 V. De ...
 VI. De ...
 VII. De ...
 VIII. De ...
 IX. De ...
 X. De ...

ТАВ. IV.

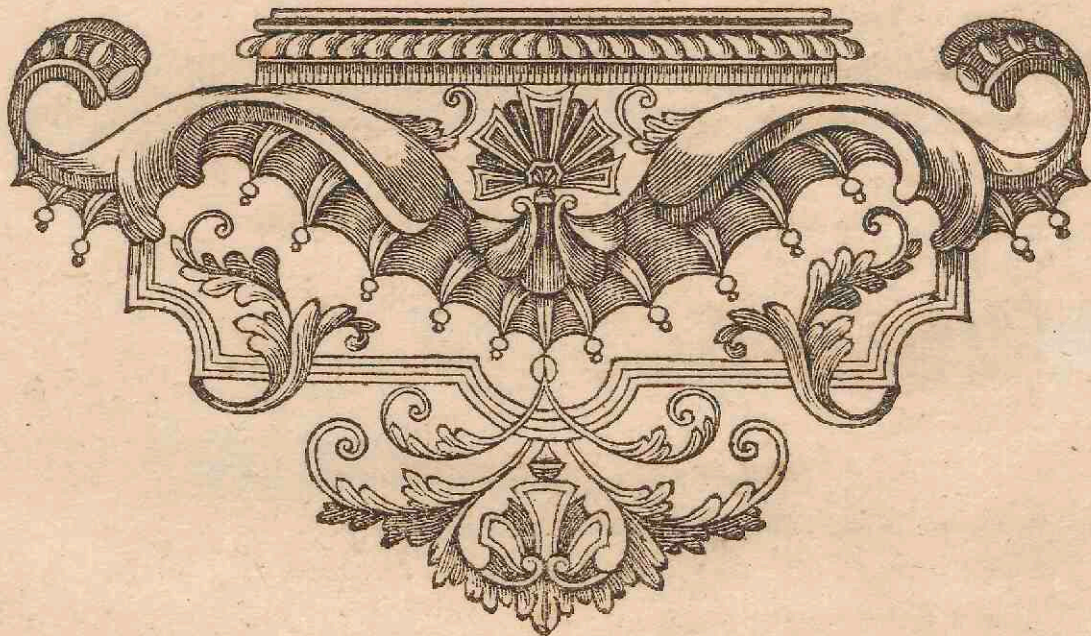

T A B U L A I V.

- A. **T**emporalis.
 a. *Insertio ad partem anteriorem radicemque processus coronoidis.*
- B. *Masseter.*
 b. b. *Caput superius oritur ab osse jugali, unde separatum, & ad posteriora reflexum, uti apparet.*
 b. b. b. *Caput inferius ab interiori ossis Zygomatici, cujus fibrae carneae superscandunt tendinem Temporalis.*
- β. β. β. *Ejus insertio ad marginem inferiorem & externum maxillae inferioris, usque ad angulum; in latere sinistro ostendit extremas fibras margini externo affixas; item fibras interiores plano maxillae insertas.*
- C. C. *Levator menti.*
 D. *Musculus retrahens auriculae.*
 d. *Ejus ortus paulo supra insertionem Sterno-cleido-mastoidei.*
 E. *Occipitalis.*
 e. e. *Ejus origo ab osse Occipitis & Temporum.*
 ε. ε. ε. *Propagatio fibrarum tendinearum Occipitalis*
 F. *Fibrae musculares inter ortum Occipitalis & insertionem Trapezii, ut aliquoties eas reperi. An est productio Retrahentis auriculae?*
- G. *Cucullaris principium, quatenus ossi occipitis affixum.*
 H. x. *Musculorum Sternomastoidei & [H.] Cleidomastoidei portiones insertioni suae adhaerentes, prior quidem parti externae apophysis mastoideae.*
 I. I. *Musculus Stylohyoideus, cujus fibras secedentes transit medius Biventris maxillae tendo.*
- K. K. *Biventris maxillae uterque venter.*
 K. K. *In latere sinistro indicat eundem muscolum sede sua remotum.*
 κ. κ. *Ejusdem finis ad marginem inferiorem maxillae inferioris juxta ejus Synchondrosin [κ.] In latere sinistro denotat parvam ejus portiunculam post muscoli ipsius separationem insertionis loco relictam.*

- *. *Annulus, per quem tendo Biventris transmittitur, ita ut tendo Bicipitis facile per eum moveri possit; in omnibus subjectis non tam distinctè conspicitur annulus.*
- †.†. *Aponeurosis ex ventre Biventris ad os hyoidis utrimque emissa.*
- L.L.L. *Mylohyoideus uterque.*
- λ.λ. *Mylohyoideorum finis basi ossis hyoidis adnexus.*
- M. *Basioglossi pars.*
- N. *Ceratoglossi pars.*
- O. *Styloglossi pars.*
- P. *Pterygoideus internus, interiori ossis maxillaris inferioris parti insertus, è regione finis Masseteris.*
- Q.Q.Q. *Sternohyoideorum finis.*
- R. *Coracohyoidei insertio.*
- S. *Sternothyreoidei pars.*
- T.T. *Accessor Buccinatoris.*
- U. *Depressoris labii inferioris insertio.*
- V. *Depressoris anguli oris infra prioris finem.*
- W. *Corrugator capite gemino.*
- X. *Pterygoidei externi pars.*
- Y. *Pterygoidei interni pars.*
- Z. *Buccinator.*
1. 1. 1. *Decursus fibrarum ejus superiorum.*
2. 2. *Decursus fibrarum inferiorum ejusdem.*
3. *Pars media & angulus pro ductu excretorio, decursus fibrarum ad labium utrumque.*
- a. a. a. a. *Glandulae innominatae.*
- b. *Vena jugularis interna.*
- c. *Arteriae carotidis truncus.*
- d. *Pinguedo.*
- e. e. e. *Glandulae parvae, numerosae, labia ambientes, hinc Labiales dictae.*
- f. *Ductus salivalis propendens.*
- g. g. g. *Os maxillare inferius.*
- h. *Ossis frontis pars illa, quae orbitae partem superiorem, constituit.*

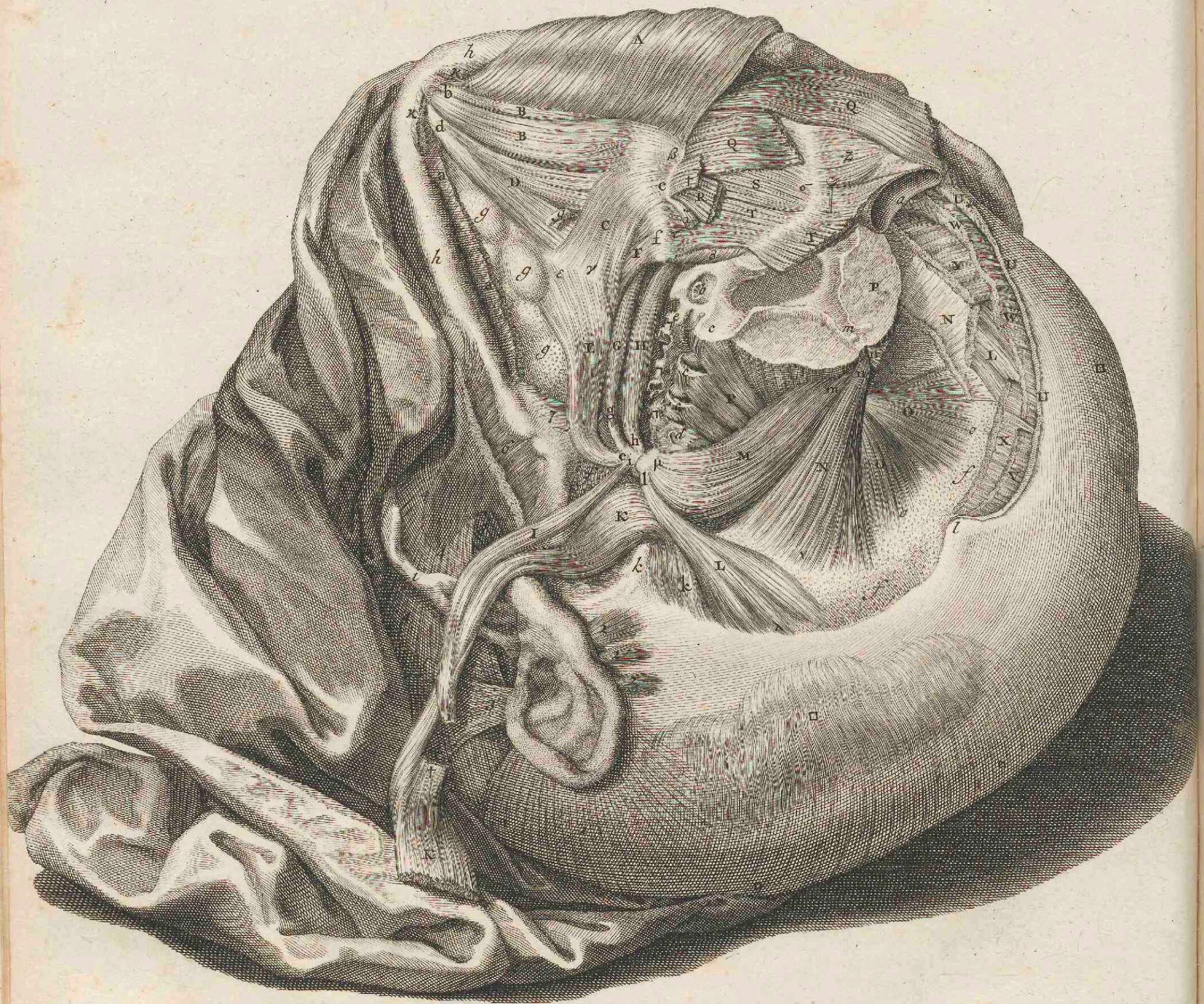
- i.* Os jugale.
k. Processus zygomaticus ossis temporum.
l. Foramen maxillae inferioris pro nervis & vasis transmittendis.
m. Os maxillae superioris.
Π. Sutura communis utrique processui ossis jugalis & temporis.
Σ. Sutura communis ossi jugali cum osse frontis juxta caudam supercilii intra orbitam producta.
Ξ. Sutura communis ossi jugali & maxillae superiori.

I. Os maxillae superioris
 II. Os maxillae inferioris
 III. Os palati
 IV. Os alveolare
 V. Os nasale
 VI. Os lacrimale
 VII. Os zygomaticum
 VIII. Os temporale
 IX. Os occipitale
 X. Os sphenoidale
 XI. Os ethmoidale
 XII. Os vomeris
 XIII. Os hyoideum
 XIV. Os styloideum
 XV. Os hyoideum
 XVI. Os thyroideum
 XVII. Os cartilago thyroideus
 XVIII. Os cartilago cricothyroideus
 XIX. Os cartilago cricoideus
 XX. Os cartilago trachealis

TAB. V.

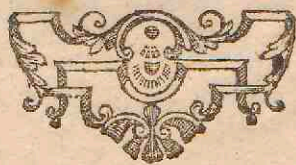

TABULA V.

- A. **M**ylobyoides in latus reflexus, ut, qui teguntur ab eo musculi, in conspectum prodeant.
- a. a. Ejusdem musculi portio, parti internae basis maxillae inferioris, unde oritur, usque ad Symphysin menti, accreta.
- B. B. Geniobyoides uterque.
- b. Ortus ejus à parte interiore menti, juxta Symphysin.
- β. Insectio ejusdem in basin ossis hyoidis.
- C. Basioglossus.
- c. Hujus musculi principium basi Hyoidis accretum prope cornu.
- γ. Ejusdem finis linguae implantatus.
- D. Genioglossus.
- d. Principium ejus supra ortum Geniobyoidi.
- E. Styloglossus.
- e. Ortus ejus à processu styloide.
- ε. Insectio juxta finem Basioglossi.
- F. Ceratoglossi pars.
- f. Ejus origo à cornu ossis hyoidis.
- G. Stylobyoides alter.
- g. Principium ejus ab apophysi styliformi.
- H. Stylopharyngeus.
- h. Origo à principio processus styloidis.
- I. Stylobyoides abscissus & in latus reflexus.
- i. Ortus ejus ab apophysi styloidea.
- ï. ï. Locus ubi, abscissus, simulque finis ejusdem basi hyoidis ossis adnexus.
- K. K. Biventris maxillae ab origine sua soluti, & in latus reclinati, duo ventres, quorum tendo medius transit fibras praecedentis.
- k. Principium Biventris maxillae ab incisura basi processus mammillaris insculpta.
- x. Finis ejus abscissus juxta Symphysin menti.
- x. Insectio alterius.

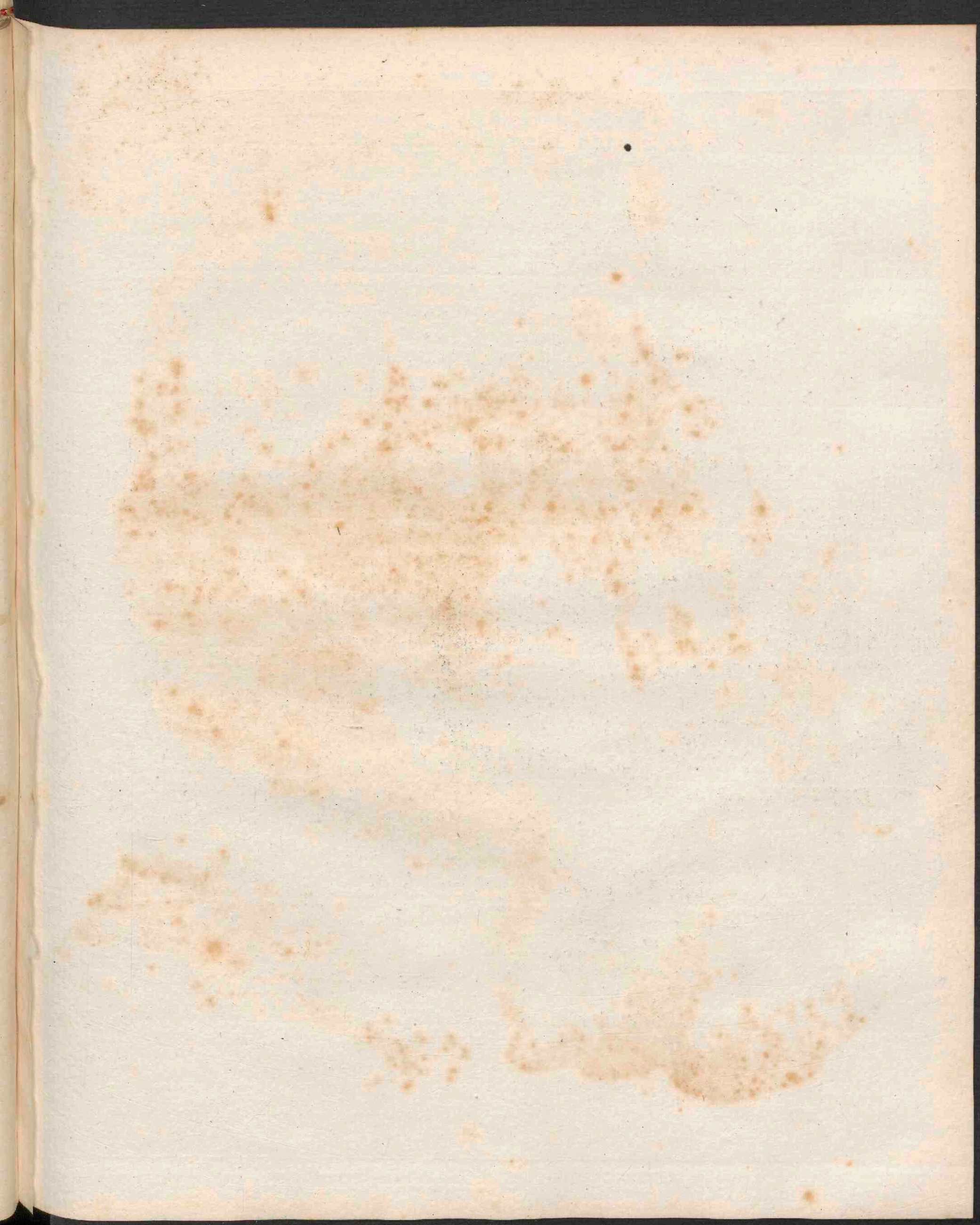
- †.†. Aponeurosis ejusdem muscoli, qua adnectitur basi ossis hyoidis, à principio ventris secundi separata.
- L. Obliquus superior capitis. L. à laeva occipitis parte indicat muscoli hujus abscissi finem.
1. Originem trahens à processu transverso Atlantis, primae vertebrae colli.
- λ. Inferitur autem ossi occipitis supra finem Recti postici majoris.
- M. Obliquus inferior capitis.
- m. Ortus ejus à processu spinoso secundae vertebrae colli, quem Epistropheum vocant.
- μ. Ejusdem insertio in processum transversum Atlantis.
- N. Rectus posticus major capitis. N. à sinistra occipitis parte, & abscissi hujus muscoli insertio.
- n.n. Principium capit à spinoso processu Epistrophei.
- v. Desinit in osse occipitis sub insertione Obliqui superioris capitis.
- O.O. Rectus posticus minor capitis uterque, cujus origo à praecedente tegitur.
- o.o. Insertio utriusque in osse occipitis.
- P.P. Multifidi spinae portio.
- 7.7.7. Quidam Transversarii posteriores colli.
- Q.Q. Sternohyoideorum portiones basi ossis hyoidis, cui inseruntur, adhaerentes.
- R. Coracohyoidei finis hyoidis ossis basi affixus.
- S. Hyothyreoideus.
- σ. Inferitur cartilagini thyreoideae juxta finem Sternothyreoidei.
- T.T. Sternothyreoidei finis cartilagini thyreoideae affixus: aliquando geminus.
- τ. Finis alter.
- U.U. Cucullaris origo, quatenus à processu mammillari per transversum ossi occipitis adhaeret usque ad eminentiam ejus posticam.
- U*. Sternomastoidei finis.
- V. Biventris cervicis finis inter principium praecedentis & Complexi insertionem.
- W.W. Splenii capitis insertio in processum mammillarem & os occipitis, sub principio Cucullaris.

- X. Complexi finis, sub insertione Biventris cervicis.
 Y. Trachelomastoidei insertio sub ea Splenii capitis.
 Z. Cricothyreoideus, cartilagini cricoideae & thyreoideae adnexus.
 □.□. Occipitales.
 □.□. Fibrae tendinosae productae.
 1. Musculus attollens auriculam.
 2. 2. 2. Musculi retrahentes.
 3. Antrorsum trabentes fibrae.
 4. Temporalis, 4. 4. Ejus insertio ad processus coronoidis partem.
 5. Pterygoidei externi pars.
 6. Masseteris pars.
 7. Pterygoidei interni pars.
 8. Constrictoris inferioris Pharyngis pars.
 9. Nervus ad linguam tendens.
 a. Asperae arteriae pars.
 b. Arteria vertebralis, transiens per foramina, quibus processus transversi vertebrarum colli pertusi.
 c. c. c. Processus vertebrarum colli obliqui.
 d. Processus transversus Atlantis, sive primae vertebrae colli; apparet simul arteria vertebralis prominens ex foramine hujus processus.
 e. e. Processus vertebrarum colli transversi.
 f. f. f. Pinguedo hinc inde relicta.
 g. g. g. Glandulae sublinguales.
 h. h. Maxilla inferior.
 i. Os jugale.
 k. Processus mammillaris.
 l. Protuberantia ossis occipitalis.
 m. Processus spinosus vertebrae colli.

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...
 31. ...
 32. ...
 33. ...
 34. ...
 35. ...
 36. ...
 37. ...
 38. ...
 39. ...
 40. ...
 41. ...
 42. ...
 43. ...
 44. ...
 45. ...
 46. ...
 47. ...
 48. ...
 49. ...
 50. ...

TABULA VI.

Pharynx linteo distenta, ut muscoli & fibrarum decursus distinctius apparerent, ut videre est in hac TAB. & ICON. 2. item TAB. VIII.

- A. A. *Pterygoideus internus uterque, ejusque finis in superficie interna anguli maxillae inferioris.*
- B. B. *Circumflexus palati mollis uterque ab osse petroso procedens.*
- C. C. *Levatores palati mollis ab eodem osse utrimque originem trahentes.*
- D. *Basioglossi principium basi hyoidis, partimque cornu ejus adnatum.*
- E. *Styloglossus.*
- e. e. *Ejus principium ab apophysi styloidea; in dextro latere musculus ipse est abscissus, relicta tantummodo parte originem indicante.*
- F. *Ceratoglossus.*
- f. *Ortus ejus à cornu hyoidis.*
- G. *Stylohyoideus alter.*
- g. g. *Origo hujus musculi à processu styliformi utriusque lateris.*
- H. *Stylopharyngeus.*
- h. h. *Initium capit à principio processus modo dicti utriusque lateris.*
- g. g. *. *Fibras suas inserit parti laterali Pharyngis, [g.] in parte dextra pars abscissa.*
- g. *Insertio in cartilaginem thyreoideam.*
- I. *Stylohyoideus.*
- i. i. *Ejus ortus ab eodem processu utriusque lateris.*
- K. K. *Ambo ventres musculi biventris maxillae separati, & in latera reflexi, cujus tendo medius transit per fibras Stylohyoidei secedentes.*
- k. k. *Biventrium maxillae abscissorum utrimque principia, incisurae sub processu mammillari, unde ortum habent, adnexae.*
- L. *Constrictor inferior Pharyngis. Varia horum constrictorum nomina Vid. apud SANTORINUM Obs. Anat. Cap. VII. §. VIII. IX. X.*

1. Ortus hujus musculi à duabus Laryngis cartilaginibus, cricoïdea & thyreoïdea. & Icon. 2. Litt. l. l.
- λ. λ. λ. Ejusdem insertio, & finis partis sui abscissi, ut, qui ab eo tegitur, Constrictor medius in conspectum prodeat.
- M. Constrictor medius Pharyngis, fibras suas ab osse laryoïde radiorum instar divergentes emittens.
- m. m. Musculi hujus in sinistro latere abscissi principium, hujus frustulum. & Icon. 2. Litt. m.
- μ. μ μ. Harum fibrarum finis in parte postica & media Pharyngis, ut & partis sui abscissi insertio. SANTORIN: Loc. Citato.
- N. Constrictor superior Pharyngis.
- n. n. Musculi hujus abscissi in sinistro latere pars, quae originem ducit à radice linguae, hamuloque processus pterygoïdei, ortus ergo deberent aspectui offerri à parte anteriore Pharyngis, ut in Tabulis aliis, & hinc pro parte.
- Ortus hujus musculi sunt: 1mo. Genioglossi pars. TAB. VIII. Litt. i. se per latus Pharyngis curvans: ut in hac TAB. Litt. n 6. 2do. Latus radice linguae, juxta Styloglossum. TAB. VIII. Litt. i. 3^{io}. Pars interna maxillae inferioris, juxta superiora fossulae molaris dentis postremi: ut in hac TAB. Litt. n 1. 4to. Hamulus processus pterygoïdis, & interna pars lamellae, unde prodit Hamulus. TAB. Ead. Sig. *. 5to. Portio media Buccinatoris, plerumque etiam tendo Circumflexi palati. Ibid. Litt. n 2. 6to. Frequenter portio ab imo petroso osse. Ibid. Litt. n 3. & à margine magni foraminis occipitis Ibid. Litt. n 4. 7mo. Aliquando etiam ab inferiori & interna parte Stylopharyngei. Ibid. Litt. n 5.
- γ. γ. γ. Ejusdem insertio; in latere sinistro vero denotatur partis sui abscissi finis.
- O. O. Mylohyoïdei insertio pars ejus in latere sinistro à parte inferiori.
- P. Salpingopharyngeus.
- Q. Palatopharyngeus.
- π. Amborum insertiones.
- R. Masseter communicans cum Pterygoïdeo interno ad angulum Maxillae inferioris.

S. Icon.

- S. Icon 2. Fibrae Constrictoris inferioris Pharyngis in ipsum oesophagum continuatae.
- T. Ibid. Cricothyreoideus.
- t. Ibid. Ortus.
- τ.τ. Ibid. Insertio gemina.
- V. Ibid. Hyothyreoideus.
- ε. Ibid. Insertio.
- a.a. Maxilla inferior nuda.
- b.b. Capitulum colli maxillae inferioris.
- c.c. Cerebelli pars per foramen magnum occipitale conspicua.
- d. Principium medullae spinalis.
- e.e. Tubera occipitis, sive Apophyses condyloideae, mediantibus quibus in duos sinus ossis Atlantis receptis, caput cum eo articulatur.
- f.f. Processus styliformis uterque.
- g.g. Arteria carotis interna, utrimque una (à latere dextro immediate supra B, & à sinistro supra C.)
- h.h. Vena jugularis interna utraque (supra dictas arterias.)
- i.i. Arteriae vertebrales ambae, transeuntes per foramen magnum occipitale.
- k.k. Foramen, per quod vena occipitalis transmittitur.
- l.l. Foramen, per quod transit vena à sinu laterali.
- m.m. Processus mammillaris uterque.
- n.n. Ossa jugalia cum suis suturis.
- o.o. Glandulae parvae Pharyngis.
- p.p. Portio ossis verticis utriusque.
- q. Os occipitis.
- r. Icon. 2. Cartilago thyreoidea.
- s.s. Ibid. Asperae arteriae portio cum suis segmentis cartilagineis.
- t. Ibid. Membrana complens Annulos.
- v.v. Membrana Pharyngis.

1. The first part of the document is a list of names and titles, including the names of the authors and the titles of their works. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

2. The second part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

3. The third part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

4. The fourth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

5. The fifth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

6. The sixth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

7. The seventh part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

8. The eighth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

9. The ninth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

10. The tenth part of the document is a list of names and titles, similar to the first part. The names are written in a cursive hand, and the titles are in a more formal, printed style.

T A

D

TAB. VII.

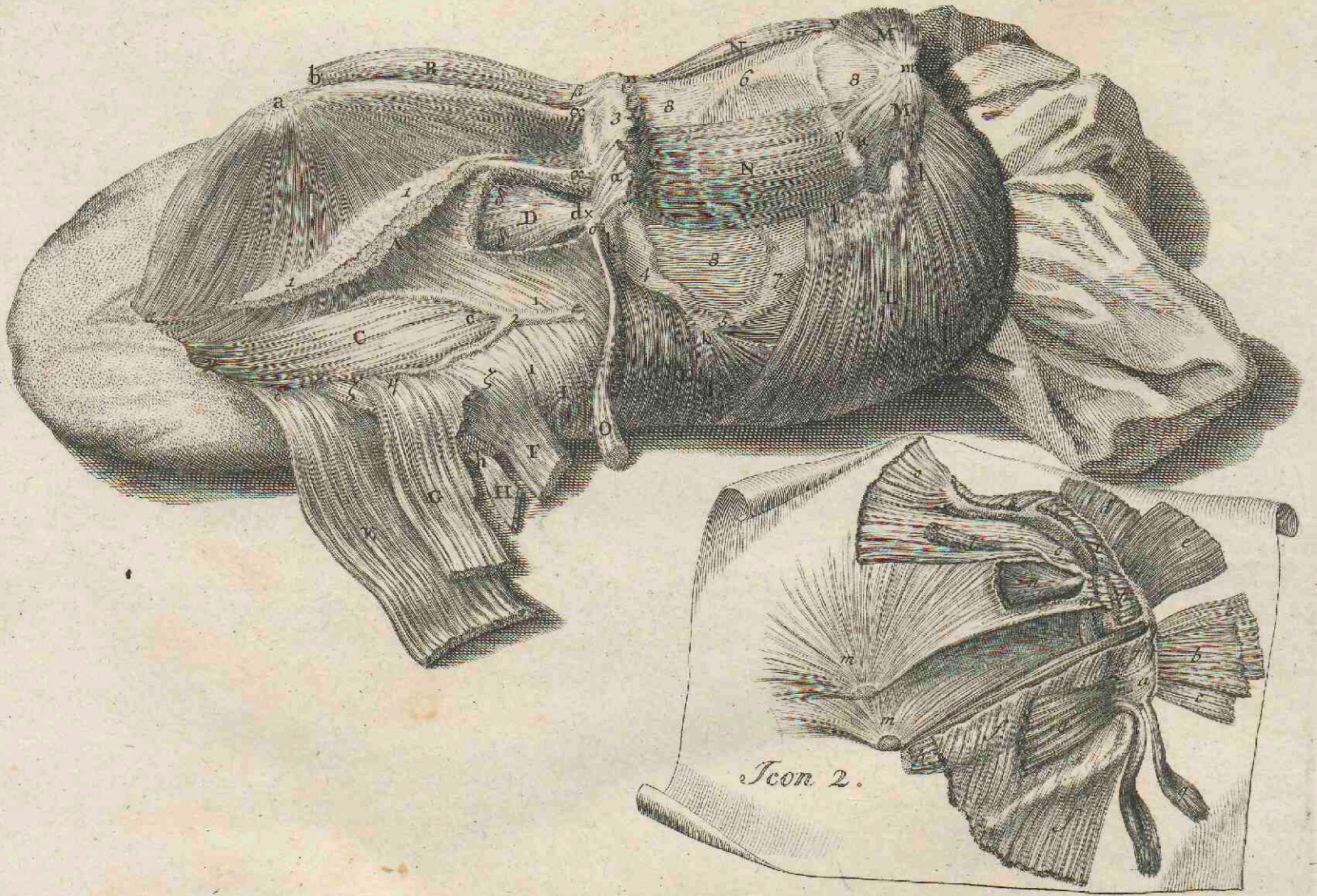
T A B U L A VII.

- A. **M**usculus pterygoideus internus.
 a. Ortus ejus in latere dextro.
 a. a. Desinit in partem internam & inferiorem maxillae inferioris usque ad angulum ejus, ubi communicat cum Massetere.
- B. Portio constrictoris isthmi faucium.
 β. Ejus insertio.
- C. C. Circumflexus palati mollis uterque, qui flectitur circum hamulum processus Pterygoidei interni.
 c. Ejus principium ab osse petroso.
 γ. Utriusque finis.
- D. D. Palatopharyngei utrimque portiones, quandoque cum Circumflexu in parte postica confluentes.
 δ. Insertio.
- E. E. Levator palati mollis uterque.
 e. e. Principium ab osse petroso.
 ε. Utriusque insertio.
- F. Azygos uvulae.
- G. G. Portiones muscoli salpingo-pharyngei utrimque.
- H. H. Pterygoidei externi.
 I. Pars muscoli temporalis incurvans se circum processum coronoidium maxillae inferioris, ubi se ejus parti inferiori inserit.
- K. K. Geniobyoideorum abscissorum principia.
- L. L. Genioglossorum abscissorum origines.
 a. a. Margo inferior maxillae inferioris.
 a. a. Ejus collum.
 b. b. Processus mammillares.
 c. c. Styloidei processus.
 d. d. Tubera ossis occipitis, quae se insinuant in cava Atlantis.
 e. Lamella interna processus pterygoidei hamulum producens.
 f. Lamella ejus externa.
 g. Foramen arteriae carotidis internae.

- b. Foramen venae jugularis internae.*
i. Lobus Auriculae.
k. Foramen, per quod vena occipitalis transit.
l. Alteram juxta suturam.
m. Series dentium.
n. Membrana palati.
o. o. Membrana pharyngis uvulam investiens, sive schneideri.

TAB. VIII.

TABULA VIII.

Lingua à capite separata, inversa, ut ortus musculorum pharyngis, item ortus & insertiones musculorum linguae oculis subjiciantur, unà cum pharynge in eundem finem linteo distenta. Ut TAB. VI. & Icon. 2.

A. A. *Genioglossi*, altero per medium abscisso, ut decursus fibrarum Integri, earumque insertiones apparerent.

a. *Ejus portio juxta originem abscissa.*

a. a. a. a. *Insertiones notabiliores.*

B. *Geniobyöideus.*

b. *Portio ejus juxta ortum abscissa.*

β. *Insertio ejusdem.*

C. *Lingualis.*

c. *Origo.*

γ. γ. *Insertio.*

D. *Chondroglossus.*

d. *Origo ejus.*

δ. δ. *Immersio ejusdem.*

E. *Basioglossus.*

ε. *Immersio.*

F. *Styloglossus.*

ζ ζ. *Immersio ejusdem.*

G. *Ceratoglossus.*

η. *Immersio ejusdem.*

H. *Portio Constrictoris Isthmi faucium.*

h. *Origo.*

I. *Constrictor superior Pharyngis.*

i. i. *Ortus ejusdem.*

K. *Constrictor medius Pharyngis.*

k. k. *Ortus ejusdem.*

L. *Constrictor inferior Pharyngis.*

l. l. *Ortus ejusdem.*

M. M. *Cricothyreoideus.*

m. *Ortus.*

μ μ. *Insertio.*

N. N. *Hyothyreoides.*

n. n. *Ortus.*

v. v. *Insertiones.*

O. *Stylohyoïdeus alter.*

o. *Insertio.*

×. *Cartilago graniformis.*

I. I. *Pinguedo.*

2. *Vas arteriosum.*

3. *Basis ossis hyoïdis.*

4. *Cornu ejusdem.*

5. *Ligamentum connectens cornua.*

6. *Cartilago thyreoïdea.*

7. *Cornu ejusdem.*

8. 8. 8. *Membrana connectens cartilagine cum osse hyoïde.*

Icon. 2.

Ostendit portiones musculorum, qui ossi hyoïdi adnectuntur, tum qui ei inseruntur, ut & qui ex eo oriuntur; item quodammodo substantiam ossis subjecti, quatenus repraesentari potuit.

a. *Ligamentum Biventrem θ. θ. ossi hyoïdi adnectens.*

b. *Sternohyoïdeus.*

c. *Coracohyoïdeus.*

d. *Sternothyreoïdeus.*

e. e. *Hyothyreoïdeus.*

f. f. f. *Mylohyoïdeus.*

g. *Stylohyoïdeus.*

h. h. *Geniohyoïdeus.*

i. *Basiglossus.*

k. *Ceratoglossus.*

l. *Stylohyoïdeus alter.*

m. m. m. *Genioglossus.*

n. *Chondroglossus.*

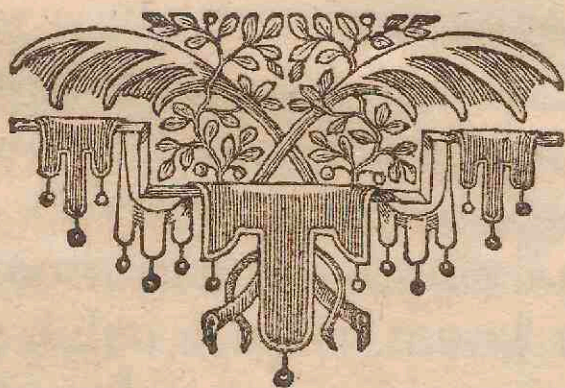
o. o. *Constrictor medius Pharyngis, oriens uno capite ex cartilagine graniformi, altero ex fine cornu ossis hyoïdis.*

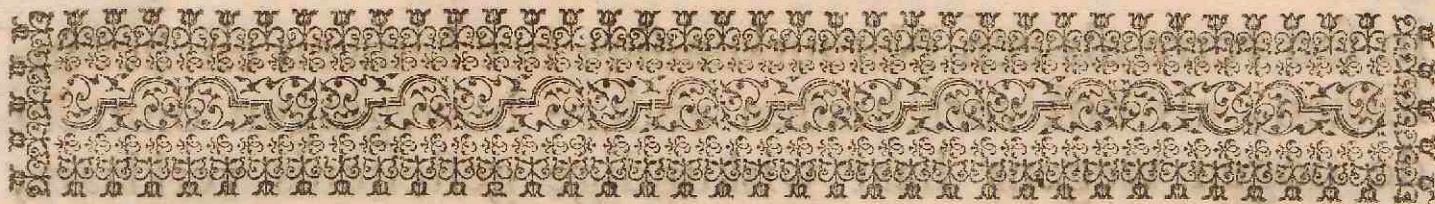
In

Indicem Tabularum conatus sum oculis subjicere quam exactissimum; ita ut latinae linguae gnaris solus sufficere possit, prout in prooemio indicavi. In commodum igitur eorum, qui latinam expositionem praeferunt, utpote nunc temporis obviam & absolutissimam, aut qui belgicam non intelligunt, indicem cum Tabulis seorsum sibi comparare poterunt. Quid in hoc opusculo, non sine labore nato ad faciliorem captum praestitum, quid detectum, aut minus concinne, rudiussve delineatum, correctum sit, aequus & rerum gnarus discernet.

Pro Captu Lectoris habent sua fata libelli.

V O O R R E D E N .

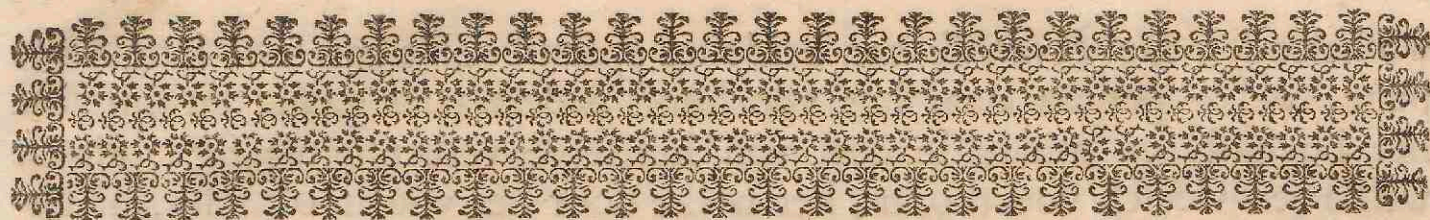
Om dat myn voornemen is geweest de delen van het menschelyke lighaam , het welke van de Oude de kleine werelt genaamt wordt, in het besonder te beschryven , heb ik geoordeelt gemakkelyker te syn soo wel voor my in het ondersoeken van de werktuigen, het lighaams gestel, plaats, samenvoeging en werking, als voor de genen, die genegen syn deselve te leren, van de uiterste delen te beginnen, op dat dese wel bekend synde, de tusschen liggende beter en met minder moeite kunnen ondersogt en verstaan worden. Ik hebbe het spoor van voortreffelyke Mannen, in soo verre het myn vermoegen heeft toegelaten, opgevolgt, en selfs voor vier Jaren de spieren onder de voetsolen in het licht gegeven, welke ik merkte, dat aan velen der Medicyne aangenaam waren; daarom heb ik nu het andere uiterste, namentlyk het hoofd, in het welke het alvermogen van alle de uitwerkingen sig onthout, en uit het welke een leventmakend vogt naar de onderste delen vloeit, voorgenomen te beschryven en wesentlyk te verbeelden: om die reden, dat de spieren, voornamentlyk die het Aangesigt, de Tong, en de Inwendige delen van den mond uit maken, eenen Geneesheer ten hoogsten nodig syn te kennen, ten eersten

E in

in foo verre als een Natuurkundige het kauwen en het inflikken, als ook verscheiden andere bewegingen omtrent de oogen wegens haar wiskundige gesteltenis verklaart; ten tweden in foo verre een Heelmeester, indien de nood het vereischt, veilig, byten, branden en snyden kan, en ook wegens de beschadiging, de welke in dese plaatsen kunnen geschieden, met sekerheid wete te oordelen, de moeielykheid der genesinge vooruit te sien, de quade voorhanden synde toevallen voortekomen; ten derden in foo verre de selve onderneemt inwendige siektens te kennen, en te genesen. De grootheid en het gevaar van vele, foo wel hevige als langdurige siektens worden merendeels kenbaar uit verscheiden bewegingen der spieren in het aangesigt, en verandert de plaats gesteltenis, alsoo wel als de innerlyke neiging van het gemoed, door eene bysondere gesteltheid deser delen en herhaalde samentrekking der spieren, allengskens voortgebracht, soodanig dat dit aan eenen kundigen niet verborgen kan blyven. De uitlegging van de Temperamenten des lighaams toond hier niets. Misschien heeft de wyfte Koning de gedagten van den Mensch hier uit gekent. De grote Hippocrates heeft, in syne voorseggingen, byna noit het aangesigt overgeslagen; by voorbeeld, verschrikkelyke affschuwelyke oogen, samengetrokken neusgaten, ingevallen hoofdslapen; indien de lip, of een winkbrauw, of een oog, of de neus verdraaid werd, *Aph. 49. Sect: iv. &c.* heeft hy voor eene quade beduiding door ondervinding gehouden. Hy soude seker de naaste en de volgende oorsaken daar by geplaatst hebben, indien hy de delen van dese plaats klaarder gekent

kent hadde. Dog ik segge niet, dat myne verbeeldingen iets nieuws aantonen; om dat dese plaats alreeds van voorname Ontleders onderfogt is. Maar ik hebbe gedaan, als een Aardbeschryver, die eene nieuwe landkaart maakt, die de Liefhebbers voor oogen stelt, en herhaald het bekende, stelt het selve uitvoeriger en klaarder verdeelt voor, en wat van andere vergeten en egter vermakelyk en niet geheel onnodig te weten is. Op gelyke wyse hebbe ik de werken van andere Ontleders met het werk van de natuur selfs, de welke de sekerste meesteres is, vergeleken, wat ik in de selve niet klaar genoeg vondt, heb ik verbeterd, en wat ik hier of daar ontdekte, hebbe ik daar by gevoegt, ook hebbe ik die delen soo wel in hare natuurlyke plaats, als uit de selve verset, soo veel als de kunst heeft toegelaten, aan een nauwkeurig oog voorgestelt. Byvoegende eene ruwe ontleede natuurkundige Nederduitsche uitlegginge, denkende dat ik dit alles met een dankbaar gemoed aan myn Vaderland schuldig ben; op dat de toegelatene Heelmeeesters, waar onder niet vele in de Latynsche tale ervaren syn, gemakkelyker hun oogmerk kunnen bereiken. De namen der spieren, de welke voor een groot gedeelte in het Grieks syn, hebbe ik meestendeel onverandert gelaten: doordiense in de Grieksche taal seer nut syn, het begin, de plaats, het deel, alwaar de genoemde spier sig inhegt, somtyds ook het wesen en 't gebruik der selve uitdrukkende, alsoose in eene andere taal, (voornamentlyk in het Duits) overgeset synde, onaangenaam souden klinken en moeielyk syn omse uit te spreken, wegens de langheid van het woord. Ondertusschen in andere talen, verandere de

Fransche maar de laatste syllabe, by voorbeelt *Pterygoïdeus*, *Pterygoïdien* &c. welke wyse wel gemakkelyk is, maar de kragt van de laatste syllabe word door dese verandering weggenomen. $\alpha\delta\theta$ is in het Grieks eene *Gedaante*, *idien* in het Frans, heeft in sig selve gene beduiding: om dese reden hebbe ik nodig geagt eene Nederduitsche uitlegging daar by te voegen, waar door selfs de Grieksche namen kunnen verstaan worden. Ik had dese moeite kunnen sparen, indien de beschryvinge in het Nederduits soo verstaanbaar ware geweest, alsie in den tegenwoordigen tyd in het Latyn voorkomen. Ondertusfchen kan voor die genen, die in de Latynsche taal ervaren, eene uitduiding door letters, getallen, en andere tekens genoeg syn om de verbeeldingen te kunnen verstaan; als by voorbeelt, A. toont de Spier, a. haren oorsprong, α . hare inhegting, en soo voorts. Gebruikt dit, toegenegene Leser, tot eer en roem van God, den Maker, van den welken gy met my hoopt, en wenst eenen gelukkigen uitflag van genesing der Siektens en de vrugten uwer Studien.

E P I C R A N I U S.

Het hoofd is met een dun vlies overtrokken of overtogen, van het onderste agterhoofd en van het naaste wederfydsche onderste deel van het *Cranium*, en door de syde van het *Cranium* en agterhoofd, top des hoofts, en voorhoofd, tot de winkbrauwen, en tot de grootste hoeken der oogen; en door de tusschenwydte der winkbrauwen, en van daar over den rug van de neus. Het is van een spieragtige gedaante, vleeschagtig aan beide syden van het agterhoofd, vleeschagtig in het voorhoofd, in de winkbrauwen, in de grootste hoeken, en in de Neus: de agterste vleeschagtige delen worden *musculi Occipitales* genoemd, en de voorste *Frontales*; tusschen de welke het senuagtig is. De *Occipitales* nemen haren oorsprong van de slaapbeenderen, en het agterhoofd, gedurig, en dwars, van den wortel des tepelbeens, en wel van des selfs agterste syde naar het agterhoofd van wederfyden, of, aan beide de syden over het begin van de *Retrahentes* der Ooren, en boven het uiterste van de *Sternomastoïdei*. Dese syn senuagtig in haar begin, straks vleeschagtig: en door eene merkelyke tusschenwydte van malkanderen gescheiden, in sig selfs synse dun, breed, en korter dan breed, sy klimmen schuins op door de syde van het agterhoofd naar voren, allengskens verdunt, tot dat elk sig in een senuagtig vlies met eenen ronden omtrek aan het uiterste vleesch verandert. Dese senuagtige vliessen syn ook dun en breed, allengskens voortlopende, komense na een, dikwyls in senuagtige bosjes verdeelt: maar sy eindigen omtrent het voorhoofd, van het welke een vleesch voorkomt, dat men de *musculi Frontales* noemt. Men heeft dikwyls in sterke lighamen dunne en senuagtige bosjes, over het bovenste van de syde des hoofts, van het agterste deel, naar het voorste voortlopende gesien; tot de welke sig schuinsche bosjes van de *Occipitis* voegden, de selve kruisende, en in de selve sig in-

wikkelende. De *Frontalis* aan beide de syden begint met een langronde punt, welke punten naar het voorhoofd nederwaarts gaan, en omtrent het bovenste en middelste deel van het selve vereenigense fig: uit de welke een vleesch voortkomt, het welke door het voorhoofd selfs, nederwaarts gaat, des selfs breedte behoudende tot aan het slaapbeen en met syn middelste deel regt nederwaarts lopende, en van dese wederfydsche delen schuins uit de syde voortkomende, hoe nader by de slaapbeenderen, hoe schuinscher. Het loopt voort van het voorhoofd door de tusschenwydte van de winkbrauwen, welke het bedekt, en tot des selfs plaats of figuur vernauwt het fig: en van daar over den rug der Neuse, over de welke het fig allengskens verdunnende, fig verandert in een dun senuagtig vlies, het welke van wederfyden in een komt met een gelijke dunte van de selve, de welke *Compressores narium* genoemd worden. Dit vleesch geeft somtyds omtrent naast het hoofd der winkbrauwen in sterke lighamen uitwaarts twee dunne deeltjes, aan elke zyde een; de welke door de syden van den bovensten wortel der Neuse allengskens nederwaarts naar elkanderen lopen, en syn meer voorwaarts verheven dan het naaste vleesch van de *Frontales*, sy worden allengskens teerder, tot dat sy sig vereenigen in het senuagtige vlies, waar van wy gesproken hebben. En ook van de buitenste syden van dese, geeftse nog andere twee delen, de welke allengskens verengt en verdunt synde, naar beneden lopen, en komen tot aan het buitenste deel van het begin der *Levatores labii superioris alarumque nasi*. Maar van de buitenste hegten sig de *Frontales* aan het voorhoofdbeen in de grote hoeken der oogen: dog alsoo, dat indiense tot de winkbrauwen gekomen syn, buigen sy sig uit de syden omtrent de winkbrauwen naar de groote hoeken, en elk verandert sig aldaar in een punt, het welke allengskens spitsler, sig in den selven hoek buigt, en in de plaats, in welke het gezegt is, tusschen het begin van den *Corrugator* en *Orbicularis palpebrarum*, straks boven het *Ligamentum*, alwaar de grote hoek van het oog aan het bovenste kakebeen gebonden is, het sig inhegt. Sy syn gewoon tot dien hoek van het Oog in haren loop eenige bosjes aan de *Orbiculares palpebrarum* en ook somtyds aan de *Corrugatores superciliarum* te geven. Dikwyls voegt sig ook een deel aan den *Corrugator* omtrent het slaapbeen, met den selven naar den kleinen hoek omlopende, het welke een omtreksel van dese is tusschen de *Occipitales*, uit het agter- naar het voorhoofd, gelijk

lyk aan een senuagtig vlies. Alsoo ook wat van de syden boven de ooren, en op de slaapbeenderen overig is, hegt sig in het einde aan de ooren, alwaarse den ingang van de ooren knorbeenagtig maken; en aan de bovenkant van het jukbeen. Voor het overige is dit vlies met syn gehele grootte door de *Panniculus adiposus* aan de huidt seer vast verknogt. De *Frontales* trekken wederzyds een weinig opwaarts, spannen de winkbrauwen en het gene, wat tusschen de winkbrauwen tot aan de Oogleden is, de tusschenwydte, of plaats *Glabella* genaamt, en de grote hoeken der Oogen; sy trekken de huidt van de Neus opwaarts, spannen de selve; en te gelyk ook de overige huidt van het voorhoofd, welke agter het voorhoofd is, trekkense tot die tusschenwydte, waardoor sy het voorhoofd dwars rimpelen of plojen: sy helpen ook de *Levatores labii superioris alarumque nasi*. De *Occipitales* trekken de huidt van het hoofd te rug.

ATTOLLENS AURICULAM.

Dese spier is seer dun, en groter dan alle de anderen van het Oor; sy kan voor een deel van de *Epicranius* genomen worden, van het welke sy boven het Oor, een weinig onder het bovenste van de *Temporalis*, met dunne verspreide senuagtige veseltjes uit eene rondte afkomt, en aldaar van synen omtrek begint, in het vervolg enger en dikker, eindelyk eindigtse in een dun en senuagtig einde; met het welke sy sig aan het bovenste en voorste deel van de verheventheid vasthegt, het welke in den rug van het Oor, alwaar de buiten holligheid is, dat het middelste tusschen de *Crura* van de *Anthelix* is. Hier na toe lopen de veseltjes van alle kanten naar een: maar de voorste meer agterwaarts, dan de agterste voorwaarts; dog de agterste syn niet soo sigtbaar. Sy trekt het Oor opwaarts, en spant het selve deel, aan het welke sy gehegt is; voornamentlyk indien de *Frontales* en *Occipitales* in den selven tyd hunne werking doen.

ANTERIOR AURICULAE.

Dese spier is ook seer dun, maar veel kleinder en smalder, op de selve wyse voortkomende uit den *Epicranius*, byna boven het midden

van het Jukbeen. Sy loopt agterwaarts, en te gelyk een weinig nederwaarts, sig allengskens versmallende, en uit een vleeschagtig deel in een dun senuagtig einde. Wanneerse aan het voorste deel van het Oor komt, gaatse op het selve, en hegt sig in den rug van den *Helix* in des zelfs verheventheid, de welke de *Concha* onderscheidt: en sy trekt dese verheventheid na voren opwaarts, en spant de selve.

RETRAHENTES AURICULAE.

Drie terugtrekkende spieren syn malkanderen genoegzaam even gelyk, klein, teder, van het begin dun, senuagtig, smal; daarna allengskens smalder, maar vleeschagtig, en eerst dik, daarna dunder; in het laatste senuagtig. Sy nemen haren oorsprong van het buitenste en agterste deel aan het onderste van het Tepelbeen, straks boven het einde van de *Sternomastoideus*: van daar lopense byna dwars naar het midden voornamentlyk naar den rug van die holligheden van het bovenste in het Oor, in welke holligheden de verheventheid van den *Helix* de *Concha* scheid. Weshalven sy de *Concha* spannen en het Oor agterwaarts trekken. Somtyds is de middelste van dese spieren groter, dikker, en verder voortkomende. De onderste is 'er somtyds niet, en veraard sig dikwils: want sy komt verder, dikwils van het agterhoofd, somtyds tusschen de uiterstens van de *Cucullaris* en *Complexus*: sy is groter, en sy loopt somtyds tot het onderste deel der *Concha*, somtyds verdwynt sy, sig allengskens seer verdunnende, maar ook vereenigt sy sig somtyds met een deel aan het buitenste van de *Sternomastoideus*. Onder dese heeft men somwylen nog een gesien, seer dun en onvolkomen.

ORBICULARIS PALPEBRARUM.

Dese word onder de ring spieren gerekent, en heeft een langwerpig rond, gelyk aan een verdeksel. Het begint van den groten hoek, en loopt om den rand van de beenagtige holligheid van het Oog, en komt te gelyk met het onder en bovenlid naar den selven hoek: in den hoek isse met haar bovenste deel vast aan het *Os Frontis*; straks boven het voorste deel van het *Os Unguis*; ook aan het naaste deel van het bovenste kakebeen; daarna aan het bovenste deel van het *Ligamentum*, het welk van het

het bovenste kakebeen, tegen over de samenvoeging der oogleden van den groten hoek, en gaat dwars na dese samenvoeging voort, en is breed naar fyne lengte, plat en sterk. Met syn onderste deel in den selven hoek, hegt sy sig aan den rand van de oogholte, de welke gemaakt is van de *Processus nasalis* van het bovenste kakebeen; ook aan het onderste deel van het voorgeside *Ligamentum*. Alwaar sy aan dese vasthangt, isse senuagtig. Daarenboven loopt somtyds een klein deel om den groten hoek, en is nergens vast. Maar sy is groter en dikker, alwaarse van den rand van het oog begint: dunder en smalder, alwaarse van het *Ligamentum* voortkomt. Sy blyft ook in dat deel dikker, en breder: in dit deel, alwaarse voornamentlyk over het ooglidt is getrokken, dunder en smalder; alhoewel sy in het geheel niet dik is. Sy houdt behalven de oogleden de gehele winkbrauw, en een groot deel van de wang, en dat geene, het welke van de kleine hoek tot het slaapbeen is, word met de huidt van dese delen door de *Panniculus adiposus* met alle hare buitengrootte verknogt. Voegt'er by, datse naaft den staart van de winkbrauw een groot deel krygt van den *Corrugator* der winkbrauwe, en daar uit word des selfs buitenste rand door den kleinen hoek, en de wang gemaakt. En dese rand bestaat uit flappe byeengevoegde bosjes, het andere van de spier is sterker byeengevoegt. En dese rand is byna alleen gedurig om den kleinen hoek: want die delen, welke door de oogleden lopen, komen met hunne veseltjes buiten den kleinen hoek byeen, makende scherpe hoeken, kruisen, en wikkelen sig in malkanderen, alwaarse dikwils senuagtig syn, en somtyds eene senuagtige afscheiding maken. Men heeft gesien, dat dese delen in de gemelde plaats in een scherpe punt byeen lopen, door de vette huidt gehegt, bedekkende dien kant van de *Orbicularis*, dewelke uit de winkbrauw om den kleinen hoek in de wang gedurig met eene streek loopt. Wanneer nu de *Orbicularis* begint te werken, trektse de oogleden tot een: Indiense voortgaat sterker te werken, drukt en rimpelt sy de selve; daarenboven trektse de winkbrauw, den kleinen hoek, en de wang, met de oogleden in een, brengt de selve een weinig naar den groten hoek; en drukt eindelyk den oogappel. Somtyds komt van des selfs onderste deel, het welke omtrent den kleinen hoek is, en van den *Corrugator* gemaakt word, een teerder deel, dat schuins nederwaarts loopt, straks sig voegende aan den buitenkant van den *Levator* der bovenlippe, (of

aan den *Zygomaticus minor*) en verspreid sig met hem door de bovenlip; de welke dit voorgenoemde deel meer uitwaarts optrekt dan de *Levator*: het schynt ook dat het den *Orbicularis* kan nederwaarts trekken.

CORRUGATOR SUPERCILII.

Van het voorhoofdbeen in de tusschenwydte der winkbrauwen, alwaar de eene byna aan den andere raakt) en aan het hoofd van de winkbrauw ontspringt dese spier, met een breed, somtyds met twee, somtyds met drie puntige senuagtige beginselen: van daar allengskens breder, eerst dikker, straks dunner, buigtse sig over den rug van het beenagtige der winkbrauwe, en over de helft van des selfs lengte voortgegaan zynde, verdunt sy sig seer, en loopt naar het binnenste, en naar het bovenste deel van de *Orbicularis palpebrarum*; met de welke sy sig vereenigt, en loopt om den kleinen hoek, gelyk wy in des selfs beschryving gesegt hebben, met de selve isse ook in de huidt verknogt, door de *Panniculus adiposus*: sy hegt sig ook met een deel aan den *Frontalis*. Sy drukt de *Glabella* en winkbrauw nederwaarts, en buigtse naar de Neus; sy vouwt de tusschenwydte en het hoofd van de Winkbrauw, en doet de selve meer naar voren uitsteken, en regt de hairen van dese delen meer naar voren op; sy rimpelt den staart van de Winkbrauw niet, nog wat onder den selven is, maar spant het Ooglidt naar boven, en met den *Orbicularis* trekt sy den omtrek van het Oog in een.

COMPRESSOR NARIS.

Dese kleine en gehele senuagtige Spier ontspringt met een smal begin van het buitenste deel van den wortel des neusvleugels, genoemd *Ala nasi*, naast het selve, aan het welke de Optrekker van de bovenlip en neusvleugel ingehegt is; met des selfs uiterste, het welk naar den neusvleugel loopt, waar in sy sig van het begin vermengt. Sy verbreed sig allengskens van haar begin, en loopt door de wydte van de syden der Neuse, de welke is tusschen het uiterste beenagtige van Neus en den vleugel, met eenen krommen trek naar den rug van de Neus: alvorens sy de selve raakt, verdunt sy sig in eene gedaante van
een

een vlies, met het welke sy sig vereenigt met een gelyk vliesagtig uiterste van de *Frontales*; met kleine bosjes den rug der Neuse opklimmende, tot dat de regter en slinker voornamentlyk op het bovenste sig vermengen. Sy drukt het beweeglyke van de Neus naar het middelrif, waar door sy het neusgat een weinig in een drukt, en de huidt van de genoemde syde dwars rimpelt: maar het is nodig, dat de wortel der Neuse in dien tyd gehouden word van haren *Depressor*; want anders trekt sy deselven op- en voorwaarts, voornamentlyk indien de regter en slinker gelyk werken. Maar als sy alle beide met de *Depressores* werken, om dat dese kragtiger syn, worden de neusvleugelen nedergedrukt, en het beweeglyk van de neusgaten worden naar het middelrif gedrongen, en de huidt, met dewelke die syde, en dat deel van de Neus, tot welke deselve behoren, bekleed zyn, word om de selve gespannen. En hier is op te merken, dat het begin van den *Compressor* met den *Depressor* van den neusvleugel vast verknogt is: en dat de natuur de selve somtyds alsoo byeenvoegt, datse byna uit de twee Spieren eene maakt.

*LEVATOR LABII SUPERIORIS
ALAEQUE NASI.*

Dese Spier trekt het deel der bovenste lippe, het welke aan de syde van den neusvleugel is, en het naaste van den neusvleugel selfs opwaarts naar den grootsten hoek, van waarse van de *Processus nasalis* der Neuse van het bovenste kakebeen, omtrent waar de Neus sig uit de wang verheft, naar beneden gaat; eensdeels hegt sy dunne bosjes in het bovenste deel van den neusvleugel naast de wang; anderendeels loopt sy verder door de naast synde lip, alwaarse vast verknogt is met de *Panniculus adiposus*, en met de *Nasalis* van de bovenlip, en met den *Orbicularis* van den mondt. Sy is in het begin smal, dun, en se-
nuagtig: daar na een weinig breder, eerst dikker, straks dunder; door de lip sig seer verdunnende en allengskens verdwynende. In het einde vereenigt en vermengt sy sig met het begin van den *Compressor naris*, en met het uiterste van den *Levator* der bovenlippe: en voor dat sy tot de lip gekomen is, verknogt sy sig sterk met den *Depressor alae nasi*, met den welken sy ook somtyds sig met een deel vereenigt. Daar en boven geeft sy ook nog van dat deel, het welk tegen over de syde der

Neuse staat, nog een dun deel door het vette van de syde der Neuse, tot den vleugel, den welken in synen loop allengskens verdwynt. Indienze de lip met den vleugel opbeurt, maakt sy de huidt flap, welke is tusschen dese, en den groten hoek, en maakt datse een weinig naar voren opklimt; en verwydert het groefje, in het welke de wang, de vleugel van de neus en bovenlip sig eindigt, wanneer sy te gelyk werken, namentlyk de *Levator* van de bovenlip, de *Zygomaticus* aan wederfyden, de *Levator anguli oris* en de *Buccinator*.

LEVATOR LABII SUPERIORIS.

Het begin van dese spier is breed somtyds enkel, en somtyds in twee, of drie byna evengelyke, anders in ongelyke hoofden verdeelt; met de welke sy in de wang boven het gaatje, het welke onder den beenigen rand van het oog is, begint omtrent het onderste deel van des selfs rand, houdende de breedte, welke byna van de Neus, alwaarse uit de wang opklimt, tot daar, alwaar het Jukbeen naar de zyde sig begint te verheffen. Sy loopt door de wang een weinig voorwaarts naar de boven lip, sy versmelt sig allengskens, en is ook niet seer dik. Sy komt aan de lip tusschen de neus en den hoek van den mondt, en eindigt sig met de voorgaande op de selve wyse: sy verdunt sig door de lip en verknogt sig vast met den *Depressor alae nasi*. Sy trekt de lip naar het Oog, en te gelyk een weinig naar de syde: waar door sy doet opklimmen het gene, wat tusschen het oog en de lip is.

ZYGOMATICUS MINOR.

Dese spier noemt men *Zygomaticus minor*, en word in vele lighamen gevonden, sy is klein, sy begint van het voorste deel van de buitensyde van het *Os Jugale* een weinig onder des selfs middelhoogte; sy gaat voorwaarts naar beneden tot de boven lip; die sy naar de syde schuins opwaarts trekt. Maar wegens het selve, voegt sy sig by den buitenkant van den *Levator labii superioris* en verspreid sig met de selve door de lip. Dit geschiet als 'er een klein deeltje van haar begin afwykt, het welke sig aan den onderste kant van de Oogleden voegt, en met de selve naar den groten hoek loopt.

LEVATOR ANGULI ORIS.

Dese spier begint uit het gootje, het welke is in het voorste deel van het bovenste kakebeen, tusschen de eerste kies en het gaatje, het welke onder den beenagtigen rand van het oog is; en uit het selve omtrent de middenhoogte der tusschenwydte, het welk wy soo even gesegt hebben: sy is van het begin dun en breed, als ook somtyds tweehoofdig, een weinig daarna dikker, en allengskens versmalt synde, gaats nederwaarts naar de syde van den hoek van den mond, omtrent dewelke sy sig vereenigt met des selfs *Depressor*, en geeft ook een deel aan den *Orbicularis*, alwaar de selve sig door de onderlip buigt. Sy trekt desen hoek en dat deel van de wang, het welk aan de syde van de kin is opwaarts: en waar door de wang, de welke onder het oog verschynt, ineengetrokken naar voren opklint, gelyk in eenen Grimlag.

ZYGOMATICUS MAJOR.

Dese spier begint van de buitensyde van het selve been, waar van de kleine begint, een weinig boven des selfs onderkant, alwaar het agterste uitsteeksel begint, sy loopt voort op de selfde wyse nederwaarts naar den hoek van den mond, maar een weinig regter, sy loopt den hoek voorby, en sig nederwaarts buigende looptse in den *Depressor* van den hoek. Sy is in het begin dun, smal, senuagtig: daarna wordse een weinig volder, nogtans blyft sy teder en is veel breder dan dik: daarna wordse allengskens een weinig breder en dunder. Omtrent den hoek van den mond looptse niet alleen in des selfs *Depressor*, maar ook met een dun deel naast de vereeniging van den *Depressor* en *Levator* van den hoek, en voegt sig omtrent den selven hoek by het buitenste deel van den *Buccinator*, en loopt met den selven voort naar de *Orbicularis oris*, een deel van de selve uitmakende. Sy loopt ook met haar buitenste deel, van de syde van den hoek, met dunne bosjes door het uiterste eerst van den *Depressor* van den hoek, en daarna van den *Depressor* van de onderlip, onder het vet van de lip, het welke dadelyk na de huidt volgt, van de syde van den hoek door het naaste voorste deel van de onderlip naast de tegenoverstaande syde. Daarenboven word men somtyds gewaar, dat eenige veselen van dese spier met den *Risorius Sarr-*

torini fig in haar loop vereenigen (indien de selve daar is.) Sy trekt den hoek met het onderleggende deel van de wang naar die plaats, de welke in het midden tusschen den slaap en het Oor is: en ook te gelyk de wang, als de *Levator anguli oris*, maar kragtiger, sy verheft de selve, onder het oog ineengetrokken synde, voorwaarts, en druktse naar de syde van den slaap, als in eenen lachenden.

RISORIUS SANTORINI.

Dese spier, soo alsse sig vertoont, spruit senuagtig uit den *Masseter*; dog een weinig breed en plat even in haar begin, daarna wordse vleeschagtiger en ronder, behoudt de selve dikte in het nederwaarts buigen boogswyse tot aan den hoek van den mondt, alwaar sy sig vereenigt met den *Zygomaticus major* en in de selve verdwynt. Hare werking schynt het deel van den *Buccinator* in het agterwaarts trekken tot hulp te dienen.

DEPRESSOR ANGULI ORIS.

Dese spier is seer dun, en van de buitensyde vast vereenigt met de *Panniculus adiposus*, en de binnen syde met den *Depressor labii inferioris*. Sy begint met het buitenste deel van den ondersten kant van het onderste kakebeen, van de syde der kinne, aldaar isse breedt, maar straks smalder, en hoe meer sy opklimt, hoe meer sy sig versmalt, en buigt sig byna in het geheel een weinig voorwaarts. Sy klimt op naar den hoek van den mondt; naast den welken sy sig met haar buitenste deel vereenigt met den *Zygomaticus major*: maar met het binnenste, het welk het voornaamste is, met den *Levator anguli oris*, maar met dat deel naar den hoek, buigt sy sig om den selven naar de bovenlip, en loopt in het buitenste deel van den *Orbicularis*, het welke van den hoek omtrent den mond in de bovenlip omloopt. Sy drukt den hoek van den mond nederwaarts; sy werkt in tegendeel van den *Zygomaticus major* en *Levator anguli oris*. In sommige lighamen, hangen de regter en slinker aan een onder aan de kin met eene kromme strek.

DEPRESSOR LABII INFERIORIS.

Dese spier is dun gelyk den *Depressor anguli oris*, neemt haren oorsprong uit het kakebeen uit de selve plaats, dog een weinig boven den selven; sy is breed van het begin tot het einde. Maar dikwyls word het buitenste gemaakt van een deel van de *Latissimus colli*, de welke daar naar toeloopt. Sy gaat schuins opwaarts naar den mond, aan en door de syde van de kin, en door de onderlip, en raakt byna de geheele langte van de onderlip, sig eindigende seer dun, alwaar de lip begint rood te schynen. De regter is met den linker, als offe vereenigt ware, in hare wydte; en ook de eene en den anderen met de *Orbicularis* en met den *Depressor anguli oris*. Sy trekt om laag de onderlip, en het gene wat onder de selve aan de syde van de kin is, en de kin selfs, schuins naar de syde, in de welke sy is.

NASALIS LABII SUPERIORIS.

Dit is eene kleine dunne spier, alsoo genoemd; sy loopt van den bol; en van het onderste deel van het middelrif der neus; sy begint in den bol van het punt van het knorbeen, welke bol sy met haars gelyke voor een groot gedeelte maakt, voortkomende met een seer dun begin: en van daar gaatse gedurig voort omtrent den kant van het middelrif, en uit des selfs bekleedsel, tot daar, alwaar de lip sig met het middelrif vereenigt, ook met een dun, maar breder begin. Loopt agterwaarts omtrent het onderste van het middelrif naar de lip, allengskens dikker, en breder, en vereenigt sig dikwyls met haars gelyke. Wanneer sy aan de lip komt, buigt sy sig, en loopt door de selve naar den hoek van den mond, sy vereenigt sig met den *Orbicularis oris*, in dit deel is sy seer dun, en allengskens verdwynende: sy vereenigt sig alsoo met den *Orbicularis*, dat se voor een deel van de selve kan gehouden worden. En helpt den *Orbicularis* de hoeken van den mond samentrekken, en door het dwars trekken de bovenlip rimpelen: het schynt ook, datse het middelrif van de neus en den bol naar beneden trekt. Men siet meermaals, datse haar begin neemt van den onderkant van het middelrif, het naast aan de lip, gelyk in de Figuur verbeelt is.

BUCCINATOR.

Dese spier is dun, bedekt het vlies uitwaarts van den mond, alwaar het selve de wang bekleedt, loopt door de selve, van beide de kakebeenen, alwaar de agterste kies en syn, tusschen deselve en de naast liggende delen naar den mond. Sy begint dun en niet seer breed aan de buiten syde van het bovenste van het kakebeen omtrent de agterste kies, straks boven het tandvleesch: insgelyks ook van het onderste van de langwerpige verheventheid, de welke uit dese oorzaak is tusschen de buiten syde van de agterste kies en den wortel van de *Processus Coronoides*. En in die tusschenwydte isse vereenigt met den *Constrictor superior Pharyngis*: daer en boven begint sy straks boven die vereeniging, smal, dun, en senuagtig, van het buitenste deel, van het einde van den haak der *Processus aliformis*: men heeft ook gesien, datse dun begint uit den grond van de tusschen wydte, de welke 'er is tusschen den haak, en het buitenste plaatje van de genoemde *Processus*. Sy loopt door de wang naar den mond; op dese wyse, dat de bovenste veseltjes nederwaarts, en de onderste opwaarts gaan, van haar agterste begin eenen hoek naar voren makende, door de welke de *Ductus salivalis* van buiten in den mond komt: alwaar sy aan den mond komt, looptse in het binnenste deel van den *Orbicularis oris*: en wel eenige bosjes uit het bovenste in het deel van den *Orbicularis*, het welke in de bovenlip is: alsoo ook eenige bosjes uit de onderste in het deel van den *Orbicularis* van de Onderlip: sommige kruisen sig in den hoek van den mond, alsoo dat die geene, die uit het onderste deel komen, naar het deel van de *Orbicularis*, het welke in de bovenlip is, daar toe behoren; en die uit de bovenste, naar de onderlip gaan: dese spier is geheel vast aan het vlies, het welke den mond bekleedt, als of sy daar aangegroeit ware. Sy trekt den mond met beide de lippen naar de syde agterwaarts, in het welke sy geholpen word door den *Risorius* daar synde; sy trekt ook den hoek, door welke het deel van de wang, dat aan de syde van den mond is, gerimpelt word. Voor het overige maakt sy de wang vast en beweegtse.

ACCESSOR BUCCINATORIS.

De *Accessor Buccinatoris*, of de *Productor labri inferioris Santorini*, heeft syn begin van het onderste deel van den *Alveolus dentis canini*, dog meer ontspringende van het begin van den *Levator menti*, sig straks verbredende, het selve behoudende in synen voortgang schuins om hoog, alwaar hy sig met het onderste deel van den *Buccinator* en den hoek van den mond met een dun, breed einde vereenigt; trekt het selve eenigfins schuins nederwaarts.

ORBICULARIS ORIS.

Dese spier schynt in den eersten opslag, als of se den gehelen mond omloopt, en dat se sig door beide de lippen buigt, als mede sig kringswyse vereenigt, sonder begin, en einde. Maar sy is afkomstig van andere, indien niet geheel, dog byna geheel: namentlyk van de *Buccinatores*, *Depressores angulorum oris*, *Levatores angulorum*, en de *Zygomatici majores*. Haar binnenste deel komt voort van de *Buccinatores*, waar by sig voegt een deel van de *Zygomatici majores*. Het voorste deel in de bovenlip, van de *Depressores angulorum*: in de onderlip van de *Levatores*. Want een deel van den *Buccinator* met een deel van den *Depressor*, het welke de *Buccinator* uitwaarts bygevoegt is, klimt op uit het onderdeel omtrent den hoek van den mond, en loopt daar na door de bovenlip: uit de bovenste omtrent den selven hoek, gaat nederwaarts een deel van den *Buccinator*, met een deel van den *Zygomaticus*, en het buitenste deel van den *Levator*, kruisen omtrent den selven hoek met de voorgaande naar de onderlip lopende. Dese delen alsoo by eengevoegt en uit de regter en linker syde komende, vereenigen door de lippen: waar uit het schynt in het algemeen eene kring spier te syn, als ook, dat eenige dunne veseltjes eenen gehelen omtrek maken; en wel tusschen de voorkomende delen van de *Buccinatores* en *Zygomatici* van de agtersyde, en die delen van de *Depressores* en *Levatores angulorum* aan den voorkant. Hier by komen in sommige lichamen noch vier andere delen van elk kakebeen wedersydts een. Twee kleine, dunne, en niet seer brede, beginnen van het buitenste deel van het onderste kakebeen, wedersydts onder de verheventheid van het huisje van den *Dens*

Caninus, van daar gaanse langs verscheidene wegen omtrent het onderste deel van de *Orbicularis* met eenen krommen trek, sig verbredende, naar den hoek van den mond; meer verdunt en verbreedt synde, vereenigen se sig met de *Orbicularis*, en met het onderste, en binnenste deel van de *Buccinatores*, (siet TAB. III. met benaming *Accessor Buccinatoris*;) en alsoo komen ook diergelyke twee delen, uyt het bovenste kakebeen weder syds een, straks boven het tandvlees van de bovenkaak, van welke de snydende tanden syn, die op eene gelyke wyse lopen naar de hoeken van den mond, en vermengen sig met de *Orbicularis*, die sig mede vereenigen met het bovenste deel van den *Buccinator*. (Op diergelyke wyse, dat de *Buccinator* aan weder syde elk twee delen geeft tot de Ring spier. Namentlyk het bovenste deel weder syds van den *Buccinator*, naar de voor syde aan den boven kant van de Ring spier der bovenlippe, de welke sig in haren loop door de lip vereenigen: soodanig doet ook het onderste deel van den *Buccinator* naar den onderkant van de Kring spier der onderlippe. Uit alle dese delen word eene dunne spier niet seer breed om den mond lopende; aan de welke van voren vast vereenigt syn, de *Nasales labii superioris*, omtrent de neus; daar na tot aan de hoeken van den mond, de *Levatores labii superioris alarumque nasi*, de *Levatores labii superioris*: de *Zygomatici minores*: in de onderlip de *Depressores* van de selve. Van het agterste deel word dese kring spier bekleedt met het vlies van den mond: waar uit blykt, datse den mond te samen trekt en de lippen rimpelt. Maar indien alle de spieren van de lip en wang te gelyk werken, drukken se de lippen en de wangen aan de tanden en tandvlees; en wel op verscheiden wyzen, indien de selve op verscheiden wyzen of met ongelyke kragt werken: indien 'er eenige onder haar met andere en andere delen of met verscheiden kragt of eenig gevolg werken, kunnen se de wangen en voornamentlyk de lippen op sulc eene verscheiden manier bewegen en stellen, dat het te verwonderen is.

DEPRESSOR ALAE NASI.

Dese spier begint uitwendig van het bovenste kakebeen, alwaar het tandvlees is, van de kasjes der insnydende tanden en dikwyls van het bovenste deel van de kasjes der *Canini*; met een breed, en senuagtig begin, van daar verbreed sy sig een weinig, en in het geheel een weinig dik-

dikker, klimt opwaarts en hegt sig in de dekvliessen van de neus door de ruffchenwydte, namentlyk van het middelrif van de neus naast het neusgat, alwaar de selve met de lip sig vereenigt, tot aan den vleugel, en van daar om den wortel van de selve: men heeft gezien, datse sig maar alleen om den vleugel inhegte: ook wel dat de selve tegen de kanten van de kraakbeenderen des neusvleugels sig verknogt, en dat de overige veseltjes, die de langste zyn, sig tot op de punt of bol der neuse verspreiden, de welke schynen te syn het *par muscutorum novum orbiculi SANTORINI*. Sy trekt dit deel van de neus nederwaarts, en drukt met de selve te gelyk de bovenlip, omdatse met de neus vereenigt is, een weinig om laag: en verengt het neusgat door het drukken der vleugels naar het middelrif. Haar bovenste deel is seer vast vereenigt met den *Compressor naris*, met den *Levator labii superioris alaeque nasi*, en met den *Levator labii superioris*. Sy loopt gemeenlyk met een deel of seker deel tot het binnenste van den *Compressor naris*; somwylen krygtse ook eenig deel van den *Levator labii superioris alaeque nasi*.

Wy hebben nog in eenige lighamen eene ongemene spier naast dese gelegen gezien, het welke schynt een afgaande deel van den *Levator anguli oris* te syn, onder den *Levator labii superioris alaeque nasi* en onder den *Levator labii superioris* (siet TAB. II. litt. h* en die by *SANTORINUS* *Romboïdeus* genaamt word.) Men noemtse mede *Anomalum*, om datse alleen onder alle aan het selve been, alwaar se begint, sig inhegt, en in haaren gehelen loop op het selve been, legt regt van het begin tot het einde, niet rakende een week deel, het geene sy soude beweegen kunnen: derhalven schyntse geen gebruik te hebben. Ook datse begint van het bovenste kakebeen, omtrent het bovenste deel van het kasje van den *Dens Caninus*, en datse sig eindigt in die plaats, de welke is een weinig onder het begin van den *Levator labii superioris*: in het begin isse senuagtig, smal, dun; daarna vleesagtig, breder, dikker; van het midden versmaldt sy sig en verduntse weder; in het einde isse senuagtig. Wy hebben ook gezien, datse in het begin breedt is en sig vast vereenigt met den *Depressor alae nasi*: en daarna sig allengskens verdunt, eerst lang, dik, daarna dunder, in het einde senuagtig, en datse sig in het bovenste kakebeen omtrent de midden hoogte van het beenige neusgat inhegt: en nog meer veranderingen van de selve syn gezien.

LEVATOR MENTI.

Dese spier begint van het voorste deel van het onderste kakebeen, straks onder des zelfs bovenkant tusschen het verhevene kasje van de *Dens caninus*, en tusschen de samenvoeging van het kakebeen, gaat nederwaarts naar de kin en de eene buigt sig allengskens naar den anderen, tot datse sig in de kin vermengen, en eenigfints vereenigen; daarenboven vermengen sig ook eenige bosjes in het vet van de kin. Sy is matig breed, sig allengskens meer verbredende, het breedste isse daar, alwaarse sig met de anderen vereenigt, waardoorse alle beide te gelyk eene gedaante van eene halve maan maken: sy word uit eene dunne allengskens dikker. Door dese spier trekken wy de kin opwaarts: indien de selve opgetrokken word, worden de onderlippen mede opwaarts gedreven.

MASSETER.

De *Masseter* is veel dikker en kragtiger dan alle de voorgaande spieren, sy is kort, en een weinig langer dan breed. Haar begin is eerst van het onderste en voorste deel van het agterste uitsteeksel van het bovenste kakebeen, waar op het *Os Jugale* rust: en van den gehelen onderkant en binnensyde van het *Os Jugale*, tot aan het heuveltje, het welk om de byeenvoeging van het onderste kakebeen uitsteekt: en ook boven het jukbeen van het onderste deel van het senuagtig vlies, waarmede de *Temporalis* uitwendig bedekt, en het welk aan het jukbeen gehegt is, waarom men dese spier voor eene tweehoofdige soude kunnen houden, siet TAB. IV. Sy gaat om laag door de buitenste syde van het onderste kakebeen, en hegt sig byna in des zelfs gehele wydte van het bovenste van de *Processus coronoides*, tot aan den hoek van het kakebeen. Nederwaarts gaande wordse eerst allengskens dikker, daarna dunder: en versmalt sig allengskens, dog weinig. Sy is seer senuagtig, voornamentlyk daarse begint, en eindigt: en alwaarse begint, isse uitwendig in het voorste deel geheel senuagtig, en daarna een langstuksweegs door de buiten syde nederwaarts: maar vleeschagtig, alwaarse begint van het jukbeen, en van het senuagtig vlies. Maar met haar buitenste deel, behalven dat gene, het welk omtrent het Oor is, gaatse schuins naar agteren nederwaarts: met het binnenste, (het welke ten dele van het

ag-

agterste buiten nakent) gaat regter nederwaarts, straks het kakebeen rakende, en sig eindigende aan de *Processus coronoides*. In sommige lichamen syn dese twee delen in haren loop seer verscheiden, in sommige in het geheel. En in dese begint dat deel, het welk gesegt is, dat schuins nederwaarts loopt, voortkomende van het kake- en jukbeen, een weinig voor het onderste deel van de naat van het jukbeen, alwaar haar begin eindigt: maar het regter gaande deel, het welke voorkomt van de gehele lengte van het jukbeen en van het senuagtig vlies, waar van gesegt is, word allengskens smalder, en alwaar het van het jukbeen afloopt, dunder, en in het einde ook dunder en senuagtig. De *Masseter* trekt het onderste kakebeen regt naar het bovenste, en drukt het aan het selve: maar indien het onderste kakebeen om laag, en vastgeset is, trektse het voorste deel van het hoofd nederwaarts. Indien dat regter deel van dese spier alleen werkt, brengtse het kakebeen uitgetrokken synde weder op syne plaats.

TEMPORALIS.

Dese spier begint met eenen omtrek van eenen halven kring en seer dun: komt van de gehele wydte van de syde van het *Cranium*, welke word gemaakt van het bovenste uitsteeksel van het jukbeen, en de naaste syde van het *Os Frontis*, van het grootste uitsteeksel van het veelvoudige been, van het *Os verticis*, en *Os squamosum*: ook van het senuagtige vlies, datse uitwaarts bekleedt; sy is daar senuagtig, waarse komt van het jukbeen, en van de verheventheden, de welke syn in het onderste sydedeel van de *Processus multiformis*, en van het naastleggende *Os squamosum*; voor het overige byna vleesagtig. Uit eene grote wydte versamelt sy hare veseltjes in een engte, en hoe enger datse word, hoe dikker; daarna vermindert sy sig allengskens, tot dat sy sig verbindt met de *Processus coronoides* van het onderste kakebeen. Maar voor haar midden wordse uit de allerkleinste beginselen in soo een senuagtige natuur verandert, datse in haar einde voor het grootste gedeelte senuagtig is. En omtrent het midden, en van daar tot het einde isse uitwendig senuagtig: en het senuagtige begin word verborgen door een dun vleesch, het welke straalswyse allengskens tot haar buitenste deel komt, waar door het de senuagtige gedaante, in de welke sy sig

verandert, vermeerdert. Sy hegt fig in den top van de *Processus coronoides*, en van daar in de voor- en agterkant, byna tot aan den wortel: maar daarenboven van het binnenste deel aan de verhevenheid, welke dese *Processus* heeft omtrent het voorste deel van synen wortel; ook in de geheele wydte, de welke is omtrent dese verhevenheid, alwaarfe alleenig aan dese wydte ingehegt is, en se heeft byna niets vleesagtig behalven van buiten. In het overige looptse met haar voorste deel in twee spitsen, de kortste en de dunste hegt fig aan den voorkant van de *Processus*: de langste en dikste aan de verheventheid, de welke dese *Processus* in syn binnenste deel heeft. Sy trekt het onderste kakebeen opwaarts naar het bovenste, en te gelyk agterwaarts. Met haar middelste en agterste deel, voornamentlyk met het middelste, trektse het hooftje van het onderste kakebeen, om dat het onder het heuveltje van het *Os squamosum* vast is, te rug in des selfs kuiltje. Sy beweegt het Hooft op eene geheel andere wyse, indien het onderste kakebeen van het bovenste afgetrokken, en vastgesteld is. Men sal niet overslaan, dat des selfs agterste en onderste deel, onder het jukbeen naar het kakebeen lopende, fig om den uitgehouden wortel van de *Processus zygomaticus* buigt, voornamentlyk indien het onderste kakebeen van het bovenste afgetrokken is: waar door geschiedt, datse het selve regter optrekt, als anders soude kunnen geschieden.

LEVATOR PALPEBRAE SUPERIORIS.

Het bovenste ooglid is met eene kleine spier, waar door se opgeligt word, voorsien; dese spier neemt haar begin van het bovenste deel van het gat van het veelvoudige been, waar de *Nervus opticus* doorkomt; van waar de selve onder het verwulffel van de holligheid van het oog naar het ooglid voortgaat. Sy verbreed fig eerst een weinig uit een smal begin, daarna allengskens meer en meer, sy is geheel dun, in het begin senuagtig, daarna vleesagtig, eerst dikker, daarna verandert sy fig in een dunder senuagtig vlies; verdunt fig allengskens, in het vervolg voortlopende naar het knorbeen van het bovenste ooglid, *Tarsus* genaamt. Haar voortgang is alsoo, datse eerst met eenen regten loop opklimt naar den bol van het oog, daarna verspreid sy fig om de selve. Als dese spier werkt, wordtse van den bol van het oog on-

ondersteunt, draait den *Tarsus* om den selven opwaarts naar agteren, dog soo dat de selve met syn binnenste deel in dien selven tyd den bol bequame-lyk sluit. Waar door dese spier het oog opent, het ooglidt gelykformig gevouden agterwaarts trekkende, en brengt den *Tarsus* aan dat deel van het oog, het welk onder de winkbrauwen is. Dese en de *Rectus attollens oculi* hangen in begin aan malkanderen onder sig, en met de schede van de *Nervus opticus*.

OBLIQUUS SUPERIOR OCULI.

Dese spier is op eene bysondere konstige wyse onder de andere van het oog gemaakt. Sy neemt haar begin naast de binnen syde van den *Levator* van het bovenste ooglid, uit het selve gat van den *Nervus opticus*; sy is in het begin dun, smal, en senuagtig: daarna met met eenen tederen buik, met welken sy tot aan de halve lengte opswelt, daarna vermindert sy sig, lopende naar den grootsten hoek, alwaar sy sig in eenen tederen *tendo* verandert. Maar dese gaat door een soort van eenen ring, die aan het voorhoofdbeen naast den grooten hoek onder de winkbrauw gehegt is; hy buigt sig in synen doorgang om des selfs knorbeen nederwaarts, en uit de selve gekomen synde loopt hy om laag naar agteren en te gelyk naar de buitensyde naar het bovenste van den bol van het oog; tot de welke hy sig naderende verbreedt, en verdunt; en hegt sig in de *Sclerotica*, een weinig agter de middenhoogte van den bol. Dese spier draait het oog, dog wel soo, datse den oogappel nederwaarts voert naar de verhevenheid van de wang onder den kleinen hoek: sy draait den oogappel in den selven tydt van het bovenste deel door de binnensyde, en door het onderste deel naar de de buitensyde: trekt ook den gehelen bol naar voren, naar den grootsten hoek. De voorgenoemde ring bestaat uit een dun knorbeen, dwars door hol, en gelyk aan eene halve goot; maar van het agterste deel naar het voorste rond; van des selfs uiterste ontspringen dunne bindfels, de welke sig in het *Os frontis* vasthegten, en desen ring maken, bequaam om den *tendo* door de selve vry en beweeglyk te laten, en dat ook de ring beweeglyk blyft, de welke met syn knorbeen den *tendo* ondersteunt en houdt: de gedaante van het knorbeen is ook bequaam om den *tendo* over het selve gemakkelyk voor- en agterwaarts

waarts te doen schuyven. Van desen ring komt voort een gladt en beweeglyk vlies, het welke den *tendo* bekleedt en met den selven naar het oog loopt.

QUATUOR RECTI OCULI.

Dese regte spieren syn onder sig byna gelyk, sy komen uit het binnenste gat van het oog, naar den bol van het oog voortlopende, en wel naar des selfs vier delen, te weten naar het bovenste, onderste, en wederzydse. Sy houden met haar begin den *Nervum Opticum*, alwaar de selve eerst in het ooggaatje gaat: maar de *Attollens* begint eensdeels van den kant van het *Os Multiforme*, welke kant tusschen het gat van den *Nervus opticus*, en tusschen het gene, het welk onder het selve volgt, in het midden is: en anderen deels van het bovenste deel van het gat van den *Nervus opticus*, van de buitensyde van den *Levator palpebrae superioris*: De *Abductor* komt van den kant van het selve gat, welke naar het gat van den *Nervus opticus* volgt, van het onderste deel tegen over de holligheid van het oog, alwaar het selve gat rond is, naast het begin van de spleet, in de welke het selve sig verandert: De *Depressor* komt van het onderste deel en van het beenagtige gedeelte, het welke het voorge-noemde gat, en het gat van den *Nervus opticus* van een scheidt, in de holligheid van het oog: De *Adductor* komt van de syde van den *Nervus opticus* naast de neus. Dese spieren syn alle in haar begin senuagtig, straks vleesagtig: alle synse in het begin dun, en smal, in haren voortgang wordense allengskens breder, en eerst dikker, naar het einde smalder, en niet verre van het selve verdunt synde, veranderen sy sig in eenen dunnen, breedten, en korten *tendo*. De *Attollens* houdt sig in het begin gemeenlyk vast aan den *Levator palpebrae superioris*, en aan den *Adductor*; dese met den *Depressor*, en dese met den *Abductor*. Maar onder die is de *Abductor* de langste, en de *Adductor* de kortste, de andere twee syn byna even lang. In haren voortgang naar den bol van het oog synse regter: alwaar sy den selven aanraken, buigen sy sig om dien, tot datse komen aan die plaats, de welke over de middenrondte van den bol is, tusschen den *Nervus opticus* en de *Cornea*; alwaar sy sig inhegten, van die vier plaatsen, de welke wy te voren genoemt hebben. En sy hegten sig in de *Sclerotica*, en vereenigen sig
in

in het geheel met de selve. Sy draajen den bol van het oog, de welke gemakkelyk en met eene kleine kragt beweeglyk is, naar alle syden, en leiden den oogappel, de *Attollens* opwaarts, den *Depressor* nederwaarts, *Adductor* en *Abductor* naar hare syde: het welke sy doen kunnen, om dat sy sig hegten in het voorste deel van den bol, en buigen sig met hare eindens om den selven, gelyk van den *Levator palpebrae superioris* gesegt is.

OBLIQUUS INFERIOR OCULI.

Dese spier alleen neemt haren oorsprong van het voorste deel van de oogholte en is korter dan de andere. Begint in den grond van de voornoemde holte, naast des selfs rand, van het bovenste kakebeen, tusschen des selfs naat, en het *Os unguis*, met een smal, dun senuagtig begin. Waar van daan sy vleesagtig, en allengskens breder, en eerst dikker, en daarna dunder, loopt onder de bol van het oog naar de buitensyde, en te gelyk eenigfints schuins agterwaarts; en buigt sig om den bol van het oog opwaarts, naar des selfs buitensyde, over de middelrondte, dewelke 'er is tusschen de *Cornea* en de *Opticus*, alwaar sy sig eindigt, met een dun, breed, en senuagtig einde, en hegt sig op de selve wyse, als de *Recti* in de *Sclerotica*. Dese werkt tegen de bovenste, sy trekt den oogappel naar het einde of het spits van de winkbrauw, en sy draait den bol van de buitensyde door het onderste deel en binnensyde eenigfints opwaarts, en se trekt ook den bol naar de neus, soo wel als de *Superior*, maar nederwaarts.

TRAGICUS.

De spieren van het oor syn seer klein en dun, dog het syn ware spieren, welkers werkingen eenige waargenomen hebben. De *Tragicus*, welke minder breed dan lang is, begint onder die van het buitenste deel uit het midden van het knorbeen van de *Concha*, naast den *Tragus*; langs den welken sy opklimt, en eindigt ook aan des selfs bovenste en naaste deel van de *Concha*, sy is in het midden een weinig dikker dan aan hare einden. Sy drukt het deel van de *Concha*, daarle op legt, en maakt het platter: sy draait de bovenste kant van den *Tragus*

L

naar

naar voren uitwaarts. Men heeft gezien, dat se met een klein deel tot het spitse uitsteekfel van den *Helix* voortgaat, om den selven daar van af te trekken. En wy hebben ook gezien, dat sy niet alleen, aan het uitsteekfel sig inhegt, maar sig vereenigt met de grote spier van den *Helix*.

ANTITRAGICUS.

De *Antitragicus* begint aan het buitenwaarts uitsteekende knorbeen, *Antitragus* genoemd; en klimt langs den foorn van de *Concha* opwaarts, tot aan het onderste deel van de *Anthelix*, alwaarse sig in des selfs rand hegt in den hoek van de insnyding, welke het knorbeen van het oor, agter den *Antitragus*, heeft. Sy word van een breed en rondagtig begin allengskens smalder: sy is in het begin en in het einde senuagtig en dun; sy drukt de *Anthelix* nederwaarts naar den *Antitragus*; sy draait des selfs meest verhevene kant uit- en agterwaarts; sy drukt en buigt de middenkant van de *Concha*, de welke tusschen haar begin en inhegting is, op dat de selve in de *Concha* opklimme en meerder gespannen worde.

MAJOR HELICIS.

Dese spier begint van het bovenste deel van het spitse uitsteekfel van den *Helix*, klimt op door des selfs deel, het welk boven het selve uitsteekfel, en by gevolg boven de *Tragus* is, en het hegt sig ook aan de buiten syde van het knorbeen. Sy is langagtig en smal; in het begin senuagtig, in het einde seer dun, lopende naar het knorbeen van den *Helix*, alwaar het selve van het hoofd begint afte wyken. Sy drukt, en schud het selve deel, waar op sy legt: maar het selve, in het welk sy gehegt is, trektse eenigermaten om laag.

MINOR HELICIS.

Dese spier neemt ook haar begin van den *Helix*, en hegt sig ook in den selven. Alwaar de *Helix* uit de *Concha* door het voorste van het oor opklimt, heeftse in haar knorbeen eene insnyding, in welkers onderkant een deel van dese spier sig vast hegt: het andere deel,
naar

na datse door de buitenste fyde van den *Helix* opgeklommen is, hegt sig in des selfs rand, tegen over het onderste van den *Anthelix*; in desetwee delen isse senuagtig, en dun; in sig selfs isse smal, en kort. Sy trekt de insnyding in een, sy drukt en schudt het deel waarop sy ligt.

TRANSVERSUS AURICULAE.

Dese spier is groter dan de voorgaande, maar minder vleesagtig, gaat van de *Concha* naar den *Anthelix* en *Scapha* met korte bosjes. Sy hangt vast aan de agtersyde of den rug van de bovenste holligheid van de *Concha*, alwaar de selve van het agterste en bovenste deel het aldermeest uit steekt. In het vervolg sig verbredende, looptse met haar onderste deel dwars agterwaarts: de delen, dewelke boven dit syn, hoe hoger sy syn, hoe meer en meer sy opwaarts lopen; de bovenste is byna regt. En sy hegt sig in den hollen rug van den *Anthelix*, en in de verhevene *Scapha*. Somtyds hegt sig ook een deel in de *Scapha*, en is van het andere onderscheiden. Maar de bosjes, waar uit dese spier bestaat, syn slap byeengevoegt, dikker in het midden, in de eindens dun, en senuagtig: die naar de *Anthelix* lopen, syn langer, dan die tot de *Scapha* behoren. Sy trekt in een het geen, het welk van het oor tusschen de *Concha* en den *Anthelix* met de *Scapha* is: sy spant het selve met de *Concha* en de *Scapha*. Dat dit hare werking is, leert de saak selfs. Sy is gemeenlyk onvolkomen, niet vleesagtig: waarom het niet wonderlyk moet schynen, dat hare werking in levendige menschen niet blykt, gelyk als het tot heden toe nog niet gebleken is. Maar omdatse in sterke menschen te sien is, daarom heeft mense by de spieren gevoegt.

LATISSIMUS COLLI.

Het bovenste deel van de brede halspier, klimt schuins naar voren toe opwaarts, en alwaarse aan het onderste kakebeen komt, hegt sy hare onderste veseltjes van haar voorste deel in den onderrand van het selve, onder het begin van den *Depressor anguli oris*; dog met hare opperveseltjes doorboort sy de selve en maakt het bovenste deel van den *Depressor labii inferioris*: met haar agterdeel klimtse opwaarts in de

wang en buigt fig schuins naar den hoek van den mond, alwaar de *Risorius SANTORINI*, alfoo genoemt, fomwylen gevonden word. Dat dese spier op fig selfs is, heb ik gevonden, soo als de Figuur verbeelt.

STERNO- ET CLEIDO-MASTOÏDEUS.

Dese spieren eindigen in de agterste fyde van het tepelbeen van het onderste, tot aan het bovenste, byna door het midden meer en meer agterwaarts, en in de naaste delen van het selve wederfyds, en alwaar sy fig aanhegt, is het verhevener; dog sy is breder in haar einde, dan de *Cleidomastoïdeus*, de welke fig in den top van het tepelbeen aanhegt, smalder dan de voorgaande.

CORACOHOÏDEUS.

Het deel van de *Coracohyïdeus* spier, het welke fig met een dun en senuagtig einde in het onderste en voorste deel naast den hoorn en het middelste been aanhegt, en fomtyds ook met de *Stylohyïdeus* spier verbint.

STERNOHYOÏDEUS.

Het deel van de *Sternohyïdeus* eindigt met een dun en senuagtig einde, in het onderste deel van den *Basis* van het *Os Hyoides*, naast het midden, en dit doetse ook fomwylen aan de fyde van de *Coracohyïdeus* spier.

STERNOTHYREOÏDEUS.

Het deel van de *Sternothyreoïdeus* eindigt fig met syn breedt senuagtig einde in de langwerpige verhevenheid van de *Cartilago Thyreoïdea*, en gaat voorwaarts tot aan den hoorn des hoornbeens, gelyk de Figuur verbeelt, en sy verschilt fomwylen in haar beloop en inhegting.

HYOTHYREOÏDEUS.

Dese spier begint van het onderste en inwendige deel van den *basis* van het hoornbeen naast den hoorn, en tot het midden byna van den hoorn selfs. Dese spier is in het begin dun en breed; daarna eenigfints dikker, en in het vervolg dunder behoudende byna de selfde breedte, nederwaarts gaande tot deselve langwerpige verhevenheid van de *Thyreoïdea*, alwaar sy sig vast hegt, gelyk ook de *Sternothyreoïdeus*, en somtyds ook aan de onderkant van de *Thyreoïdea cartilago* voor den verheven kant. Door dese spier trekken wy de *Thyreoïdea* om hoog, en drukken het hoornbeen om laag: als wanneer wy se beide te gelyk gebruiken; maar indien wy een alleen gebruiken konden, souden wy de selve schuins opwaarts trekken, en nederwaarts drukken.

BIVENTER MAXILLAE INFERIORIS.

Dese spier is oorsprongkelyk uit het gootje in de binnenste syde van het tepelbeen, en wel uit des selfs binnenste lager rand, kromagtig om laag en weder opwaarts naar den onder rand van de kin voortlopende; alwaar sy sig naast de midden linie en de binnenkant inhegt, omtrent het midden van de kin. Sy is in het midden senuagtig, en in haar wedersydse einde vleesagtig, daarom is sy *Biventer*, dat is tweebuikig, genaamt. De eerste buik, de welke in het begin niet seer breed is, word eerst dikker, en straks verlooptse dunder en word senuagtig, in haar buitenste deel naast den *Pterygoïdeus internus*, wordse eerder en allengskens senuagtig, dit senuagtig deel is teder en lang, verandert sig weder langfamerhand, en wel eerder aan de ondersyde in eenen dikkeren en brederen buik; die omtrent het kakebeen dunder en smalder, en van het begin eenige lengte verder, meest in de ondersyde senuagtig is. De eerste buik is ook senuagtig, voornamentlyk alwaar hy begint, als ook aan de agtersyde: de tweede, daar hy sig inhegt. Dikwyls komt van den tweden buik een deel aflopen in sommige lighamen merkwaardig, sig vereenigende met den selven buik van den *Biventer* van de andere syde, of met een gelyk deel van den anderen *Biventer* aflopende. Het einde van den *tendo* word met een breed, dun, en slap senuagtig vlies omkleed, als met een soort van eenen ring, alwaar de *Sterno-Coraco-*

Stylo en *Mylobyoidei* spieren te samen lopen. Daar komt ook uit het einde van den *tendo*, en van het senuagtig begin van den tweden buik, aan de onderfyde, een dun, breed senuagtig vlies, sig by het voorgenomde vlies voegende, gemeenlyk aan het voorste deel van den *basis* van het hoornbeen, met een breed einde tusschen de einden van de *Mylo-Sterno*, en *Coracobyoidei* spieren; waar door de selve slap aan het *Os Hyoides* gehegt is. Daar door geschied het, dat, indien het hoornbeen om laag getrokken is, dese spier in het einde van de *tendo* en in het begin van den tweden buik sig merkelyk naar de fyde van het hoornbeen buigt, vastgehouden synde door de voorgenomde vliessen; en derhalven van het begin met den eersten buik, en met den *tendo* regter naar voren, om laag tot de fyde van het *Os Hyoides* voortloopt; en aldaar met het omgebogene senuagtig einde, en daarna met den tweden buik na voren, regt naar de kin opwaarts klimt. Dikwyls fiet men, dat de *tendo* den *Stylobyoideus* in het midden doorboort. Dese spier beweegt het onderste kakebeen en het hoofd. Sy trekt eigentlyk het onderste kakebeen, van het bovenste schuins agterwaarts om laag, het welke niet verhindert word door de voorgenomde vliessen, om dat de selve slapper fyn, kan sig de buik in malkanderen trekken, en regter en korter worden; als wanneer het hoornbeen gespannen en onbeweeglyk gehouden is. Wanneer het onderste kakebeen op een onbeweeglyk steunsel gehouden word, en de *Biventer* syne werking doende, trekt sy het agterhoofd neder- en het voorhoofd met het bovenste kakebeen opwaarts, door het voorwaarts trekken van het tepelbeen. Dese spier is op sulke eene manier van de natuur gemaakt, datse in hare samentrekking kan regter worden, sonder de omleggende delen in hare werking te beletten, nog van de selve belet te worden. Sy heeftse gemaakt vleesagtig, alwaar plaats is om te verkorten en te herstellen; dat is, van het begin tusschen het tepelbeen en het agterste deel van het kakebeen, en in het einde onder het kakebeen: maar tusschen de *tendo*, alwaarse onder het kakebeen door de engte gevoert word, aan de welke de natuur naby den *tendo* met twee buiken heeft voorsien, de eerste, alwaarse aan den hoek van het kakebeen komt, allengskens dunder; de tweede, alwaarse weder voortkomt, allengskens uit een dunder dikker word; het schynt mede, dat de natuur twee buiken aan dese spier gegeven heeft, om dat 'er eene om de kleinte van het lighaam, niet sterk genoeg soude

ge-

geweest fyn, wegens de naauheid der plaats. Ook datse eenen groteren *tendo* slap aan het hoornbeen gebonden heeft, om in syne plaats soo veel, als nodig is, gehouden te kunnen worden, en dat sy sig in het minste van de plaats niet soude buigen, als wanneer wy de longpyp met het hoornbeen en de tong seer om laag drukken of optrekken, waar uit kan begrepen worden de werking deser spiere, en de wyse waar door, en de reede van hare bysondere gesteltheid.

STYLOHYOÏDEUS.

Dese begint met eenen kleinen *tendo*, welke daarna door het uitwendige vleesagtige deel eenigfints voortloopt, haar begin is in het onderste deel van het uitsteeksel *Styliformis* aan het *Os Temporis* behorende, naast het beentje, het welke aan het uitsteeksel verknogt is, in vele menschen is het bewegelyk; of van des selfs deel in het begin van het beentje selfs; dese spier word allengskens bequamer dog dun, en is byna lang rond, daarna wordse wederom dunder: gaat schuins om laag naar voren tot het hoornbeen, en hegt sig met syn dun senuagtig einde aan het voorste en onderste deel en aan het middelstuk van het *os Hyoïdes*, alwaar den hoorn met het selve gebonden is, straks boven den *Coracohyoïdeus*, met den welken sy sig dikwyls met een deel vereenigt. In sommige hegt sy sig niet in het middelstuk van het hoornbeen, maar aan desselfs hoorn naast het middelstuk, dikwyls werdse gevonden doorboort te syn van den *Biventer*, gelyk in de beschryving van den *Biventer* gesegt en in de verbeelding getoont is; want dikwyls, wanneer sy naar het hoornbeen nadert, verdeelt sy sig in twee, tusschen de welke de *tendo* van den *Biventer* doorloopt en maakt het selve deel platter en allengskens dunder, senuagtig, smalder en kort: de welke sig, na dat de *tendo* van den *Biventer* daar tusschen uitgekomen is, vereenigt in een senuagtig, kort, dun, en scherp einde, het word somtyds in twee delen onderscheiden, tusschen de welke de *tendo* van den *Biventer* langs gaat, men vind ook dat dese spier in de regter syde doorboort is, en die in de slinker niet, en somtydts ontbreekt 'er een, wanneer dese spier alleen werkt, soude se het hoornbeen opwaarts, schuins en te gelyk agterwaarts en in de syde trekken: maar om dat de regter en slinker met gelyke kragt werkt, trekken sy het selve been naar agteren opwaarts.

STYLOHYOÏDEUS ALTER.

Sommige menschen hebben ook nog eene andere van desen naam byna gelyk aan de voorgenoemde, maar veel dunder, tot het selve gebruik. Somtyds heeft men gevonden, datse van de onderfyde van het uitsteeksel voortkomt en met de voorgenoemde voortgaat, maar datse eerder eenen dunnen smallen *tendo* uitmakt, en in sommige eenigzints breedt; anders isse in haar einde smal en senuagtig: ook dat sy sig hegt aan de fyde van het saad beentje, *Graniformis* van het *Os Hyoides* naast den hoorn; somtyds ook aan het naaste einde van den hoorn. In een ander lighaam nam sy haren oorsprong met de *Stylopharyngeus* met eenen dunnen en langen *tendo*; daarna allengskens dik, vleesagtig en in het vervolg in twee verdeelt, schynende twee spieren te syn.

STYLOGLOSSUS.

Van het selve uitsteeksel komt dese spier, sy is dun, en de langste van de tonge spieren en wel van dit deel, het welk beweeglyk is in jonge menschen; maar gemeenlyk byna van deffels einde, anders in het midden van deffels lengte; en van het bovenste inwendige deel; ook dikwyls van het naby leggende *Ligamentum*, het welke is tusschen het uitsteeksel, en den hoek van het kakebeen. Hier word sy allengskens breder, eerst senuagtig, dun en eng genoeg: daarna geheel vleesagtig, en eerst een weinig dik, daarna allengskens dunder, gaat naar voren inwendig, naar het onderste en fyde deel van de tong; in het welke sy sig verspreidende verdwynt, naast het einde van de *Ceratoglossus* en *Basioglossus*, voortgaande met dunne bossen van veseltjes tot aan het voorste deel van de tong. Men vind ook, dat dese spier, alwaar sy aan het einde van de *Ceratoglossus* gekomen is, een deel van haar onderste deel om laag buigt, en met het selve deel sig vereenigt, met het opklimmende deel van de *Ceratoglossus* en *Genioglossus*. Sy trekt de tong schuins naar de fyde agterwaarts; en trekt de selve om laag gedrukt fynde, opwaarts. Sy kan ook het hoornbeen opbeuren, om datse vereenigt is met den *Ceratoglossus* en het vlies van den mond met de *Genioglossus* drukken. Sy verbreden de tong, indien de regter en slinker te gelyk werken.

STYLOPHARYNGEUS.

Dese spier komt van de onder en binnen kant van de *processus Styloformis* van dat deel, het welke beweeglyk is in jonge menschen. Sy is in het begin dun, senuagtig, allengskens dikker, in het vervolg dunder, byna rond, maar een weinig breeder dan dik, en sy verbreedt sig allengskens van haar begin na voren toe, en sy gaat te gelyk binnewaarts om laag, tot de syde van den slokdarm, en hegt sig aan het vlies, waar uit de selve eigentlyk bestaat: en gaat met de selve om laag, daarna wordse breder en dunder, vereenigt sig met haar einde aan of met de *Palatopharyngeus*; met welke sy een gemeen einde maakt, het welke met de *Pharynx* en de *Cartilago Thyreoidea* voortgaat. Het voorste deel, het welke sig in de *Thyreoidea* hegt, loopt langs het vlies van de *Pharynx*, en daarna langs de binnen syde van de *Thyreoidea* sig verbredende door het vlies, het welke de binnen syde van de *Larynx* bekleet, en verdwynt met dunne en sig allengskens verspreidende veseltjes. Sy geeft ook somtyds een deeltje aan de bovenste *Constrictor Pharyngis*. Sy trekt de *Thyreoidea* met de *Pharynx* eenigfints agterwaarts en te gelyk uitwaarts om hoog; waar door sy den *Pharynx* verkort. Indien de regter en linker te gelyk werken, openen sy den slokdarm, aan welken sy aangehegt syn, naar de syde.

MYLOHYOÏDEUS.

M*ylohyoïdeus* is de spier, de welke van het onderste kakebeen, soo verre het in de wang is, strekt tot het *os Hyoides*, wiens senuagtige oorsprong is, van het uitsteeksel langs de binnensyde van het kakebeen, van de laatste kies tot de *Symphysis*, uit het binnenste deel schuins voortkomende: van wiens lengte sy geheel voortgaat tot hare tegen overstaande spier schuins naar voren, waar mede sy sig vereenigt door de gehele tusschenwydte, het welk is te verstaan van den omtrek van het onderste kakebeen tot het hoornbeen; het welke sy maar met haar agterste deel aanraakt. Derhalven eindigt sy sig eensdeels met haar brede dunne senuagtig deel aan het voorste en onderste middelfruk van het hoornbeen: anderdeels aan haars gelyk fynde tegen overstaande spier, met de welke sy in hare vereeniging dikwyls een dunne senuagtig linie of streep maakt, ook somtyds in haar onderste deel een dun, breed, senuagtig

N

vlies

vlies; anders of in het overige bestaat sy uit vleesagtige veseltjes. Het voorste deel is het kortste; het naast volgende langer: het langste strekt tot aan het hoornbeen. Dese spier is plat en byna van de selfde breedte van het begin tot aan het einde: sy is matig dik; in het begin word sy tamelyk dik, en allengskens verdunt sy sig. Om dat de regter en linker spier in het grootste deel sig vereenigen, weshalven kunnen sy voor eene spier genomen worden, om dat sy eene werking doen, en sy drukken haar boven leggende delen om hoog. Sy trekken het hoornbeen om hoog, als wanneer het omlaag getrokken is; daarna stellen sy het selve vast.

GENIOHYOÏDEUS.

De *Geniohyoïdeus* spier haren oorsprong nemende van het onderste kakebeen, maar van dat deel in de binnen syde, alwaar men in het midden tegen over de kin eene ongelyke of ruwe verheventheid vind, van desselfs onderste deeltje; voorloopt naar het kuiltje, het welke is in het bovenste en voorste deel in het middelstuk van het hoornbeen. De buiten gewone wisselvalligheden sullen wy agter laten te beschryven. Senuagtig en teer beginnende wordse eerst eenigfints dik, daarna dunder en breder tot het einde, insgelyks de oversydsche spier, de welke te samen in haar voorste en agterste deel, alwaarse haars gelyke aanraakt, wordse plat. Dese spier trekt het hoornbeen naar de kin. Het hoornbeen om laag gedrukt en vast genoeg gespannen synde, kanse misschien het kakebeen om laag trekken.

CERATOGLOSSUS.

De *Ceratoglossus* en *Basioglossus* syn breder en korter dan de *Styloglossus*; daarenboven dun en geheel vleesagtig. Haar oorsprong is van het buitenste deel van de onderkant des hoorbeens, dikwyls van desselfs einde tot aan den *Basis*; sy klimt een weinig uitwaarts op, allengskens enger. Sy verspreid haar veseltjes door het onderste, agterste, en syde deel van de tong, welke sy omlaagen inwendig naar agteren trekt, en wanneer sy met haar weergade werkt, trekt sy de tong van de syde en versmaltse. Misschien trekt sy het hoornbeen (indien de tong meer als de selve gespannen of opgetrokken is) om hoog. En sy is met sommige van

van hare agterfte veseltjes gemeen aan den *Styloglossus*, den welke sy ook om laag trekt.

B A S T I O G L O S S U S .

Dese is groter, en in het begin smalder, haar oorsprong is van het onderste, en voorste deel des middelstuks van het hoornbeen; digt by den hoorn, en des selfs hoorns naaste deel: klimtse op gelyk de voorgaande, maar allengskens breder: sy eindigt in de tong, gelyk de selfde, maar sy beweegt het selve deel van de tong, in het welke sy sig eindigt, en sy trekt het selve in een, gelyk de *Ceratoglossus* het syne: en misschien trekt sy ook het *Os Hyoides*, gelyk wy van den *Ceratoglossus* gesegt hebben, om hoog.

C H O N D R O G L O S S U S .

Dese kleine spier neemt haren oorsprong uit het bovendeel van het saadbeentje *Graniformis*, somtyds ook van het naaste deel van het hoornbeen, loopt opwaarts in de tong en vereenigt sig met de *Genioglossus*, wiens veseltjes de selve omvangen, sy hegt sig in het onderste deel van den wortel der tonge, aan de syde naast het begin van de *Lingualis*. De uitwerking van dit kleine spiertje is byna aan de voorgaande gelyk, dog minder of geringer in kragt.

G E N I O G L O S S U S .

De grootste onder alle de spieren van de tong is dese. Haar begin is naauw en senuagtig, voortkomende even boven de *Geniohyoideus*, van het ongelyke heuveltje, het welke is in de binnensyde van het onderste kakebeen, by des selfs samenvoeging. In het begin word sy een weinig dik, en straks versmaltse sig. Ook verspreidse sig bysonderlyk, gaande naar het onderste en agterste deel van de tong, in welker lengte omtrent het midden sy sig vermengt; en ook looptse nog verder aan het onderste deel van de tong. Hare veseltjes verspreiden sig als van een punt door de lengte van de tong. De bovenste veseltjes syn de kortste, gaande agterwaarts onder het vlies van den mond naar de tong, en tot de selve gekomen synde, loopense naar haar voorste punt: de

volgende hoe lager sy syn, hoe langer en ook hoe wyder sy sig van de punt in de tong vermengen. Om welke rede alle de veseltjes de tong naar voren trekken, maar om haren verscheidenen loop, de welke de gesteltenis van de tong op verscheiden wysen verandert. Waar sy aan de tong gekomen syn, buigense sig naar de syde, boven de *Ceratoglossus* en *Basioglossus* naar de kant van de tong voortlopende. Met haar onderste veseltjes by den *Basis* van de tong, maaktse een dun, kort, en aan het einde somtyds byna een senuagtig bosje; met het welke sy sig in het bovenste deel van het saadbeentje van het hoornbeen aanhegt, en aldaar aan de syde buigt sy boven het bosje vele dunne bosjes naar de syde om hoog door het vlies van de slokdarm; wiens meeste deel gaat naar het binnenste deel van de *Ceratoglossus*: een deel loopt door de syde van den slokdarm naar agter en naar om hoog: en een deel schynt sig te vereenigen met de bovenste *Constrictor* van den slokdarm; en ook een deel met den *Styloglossus*. Derhalven kan sy het *Os Hyoides* naar de kin trekken: het vlies van den slokdarm spannen, drukken en samentrekken. Voor het overige kan de *Genioglossus* in tweeën verdeelt worden, in een syde-en middel spier: die van de syde is aan de middelste van de buitensyde verbonden, en hegt sig met de selve byna de geheele lengte van de tong tot de punt: de middel is een weinig groter, en behoort niet alleen tot de gehele middellengte der tonge, maar ook tot het hoornbeen, en loopt aan de syde van den Slokdarm. Gelyk te vooren gesegt is. Maar alwaar de regter en slinker *Genioglossus* by het agterste deel van den wortel der tonge sig raken, en vereenigen: aldaar, of van de selve, of van de tong selfs, klimmen veseltjes, makende lang-samerhandt een klein en eng bosje, het welke naar het *Ligamentum medium* of middelband van de *Epiglottis* voortgaande, behoort tot des selfs rug, beurt en buigt het selve naar voren.

L I N G U A L I S.

Dese spier is geheel in het onderste deel van de tong, tusschen haar midden en de syde gehegt, voortkomende uit den wortel van de tong, naar des selfs punt lopende, in het welke sy sig allengskens verliest, of verdwynt. Sy is eenigermate breed, en dun. In haren loop vermengt sy sig met den *Basioglossus*, alwaar de selve sig in de tong vermengt;

mencht; daarna met den *Styloglossus*, tot aan de punt van de tong: Als ook met den *Genioglossus*, langs de tong des selfs veseltjes kruiffende. Sy krygt ook eenige bosjes van den *Genioglossus*, tusschen des selfs deel, het welke sig naar de syde buigt, al voortgaande naar den *Ceratoglossus*; en tusschen het deel, het welke sig aldaar in de tong hegt, voortkomende. Sy verkort de tong, trektse in malkanderen en kromtse nederwaarts, en trekt de punt van de selve in den grond van de mond.

PHARYNGIS CONSTRICTOR INFERIOR.

De spieren van den slokdarm syn breed en dun, samentrekkers genoemd, door welk deksel de slokdarm van buiten is bekleedt. Wy meenen datse niet voor eene kunnen genomen worden, om datse van vele en verscheiden delen voortkomen; en datse ook niet in soo vele spieren moeten verdeelt worden, van hoe vele delen sy beginnen. Voor eene spier kunnen sy niet genomen worden, om datse eerstelyk genoeg onderscheiden syn in de regter en linker; maar klaarblykelyk van wederzyds in drie, en ook synse eenigfints onderscheiden in hare werking. Sy moeten ook in soo vele spieren niet verdeelt worden, om dat 'er in der daad alleen van wedersyden drie syn, maar van dese delen te samen komen, gelyk vele andere, en ook grotere spieren, de welke wy nogtans niet verdelen: het is ook van geen nut hier fulke kleine verdelingen te maken, en in eene saak, die niet gemakkelyk is, de moeielykheid te vergroten voor die gene, die dese saken begeren te weten. Die van dese les aan wedersyde de onderste is, buigt sig van de *Cartilago Crico-* en *Thyreoïdea* agterwaarts, omringt het onderste deel van den slokdarm, tot syn midden en agterste deel, alwaar sy sig met haars gelyke vereenigt. Gelykse breed is, alsoo is ook haar begin, maar in sommige delen verdeelt: ten eersten begint het enger van het onderste deel van de buitensyde des kringknorbeens *Cricoïdea*, by syn agterdeel, straks onder het onderste uitsteeksel van het harnasformige kraakbeen, *Thyreoïdea* genaamt, welk uitsteeksel omvat het knorkringbeen: daarna nauw, van het buitenste deel des onderste uitsteekfels van het voorgenoemde harnasformige kraakbeen; daarna met een groter beginsel van des selfs knorbeen langwerpige verheventheid, in welke de *Sternothyreo-* en *Hyothyreoïdeus* syn ingevoegt: daarna met een eng beginsel,

O

van

van het heuveltje, het welke in het selve knorbeen is aan de wortel van des zelfs bovenste uitsteekfel; somtyds van het buitenste deel van des zelfs kant welke is boven het heuveltje: daaren boven krygt sy ook een deel in het midden tusschen de twee uitterste delen van de *Sternothyreoïdeus*, somtyds van de *Cricothyreoïdeus* tusschen de twee voorste delen. Haar onderste veseltjes syn seer dun; de volgende groter. De onderste meer dwars; elk van de volgende klimmen meer en meer opwaarts: weshalven hoe hoger elk is, hoe langer, en derhalven komense by malkanderen van wederzyden eenen scherpen hoek makende: maar de meeste onderste van de selve veseltjes, de welke van de *Cartilago Cricoïdea* voortkomen, syn de regtere veel eerder met eene krommeleiding aan de slinker gemeen. Alsoo de regter en slinker vereenigt synde, alwaar sy sig om den slokdarm buigen, strekken sy sig in een lange punt opwaarts, sy eindigen somtyds met des zelfs spits einde eenigfins boven de middelste lengte van den slokdarm. Alwaarse naast de volgende samentrekkers leggen, in het einde vermengen hare veseltjes sig met de selve. Sy trekken den slokdarm te samen: en misschien met haar bovenste deel de lugtpyp opwaarts.

PHARYNGIS CONSTRICTOR MEDIUS.

Op de selve wyse omringt de *Constrictor medius* het middelste van den slokdarm, en in desselfs agterste deel komtse overeen met de spier van de tegen overstaande syde, voortkomende van het hoornbeen. Sy begint eng; maar daarna verbreedt sy sig seer. Derhalven hare veseltjes verspreiden sig als van een punt straalswyse, de onderste syn de kortste, en byna dwars; de andere, gelyk sy hoger syn, soo synse ook langer, en klimmen meer opwaarts: weshalven, alwaar de regter en de slinker te samen komen, makense scherper hoeken, hoe hooger sy syn. Dese spieren eindigen sig boven in een langwerpige punt, gelyk de onderste samentrekkende spieren, het welk klimt aan de agterzyde van den slokdarm opwaarts, senuagtig en dun, dog niet tot het grote gat aan den onderkant van het *Os Occipitis*, maar eindigt in den slokdarm. Dieshalven trekken sy het *Os Hyoides* en den *Larynx* opwaarts: sy vernauwen, verkorten en beuren den slokdarm op. In sommige neemt de spier synen oorsprong byna van de gehele bovenzyde van den hoorn
des

des hoornbeens, en fomtyds ook van het aanwas, koornbeentje genaamt; in andere alleen van het koornbeentje: in andere wederom met twee hoofden straks te samen lopende; het eene hoeft komt van het bovenste en buitenste deel van den hoorn en is breeder, het andere van het koornbeentje.

CONSTRUCTOR PHARYNGIS SUPERIOR.

Dese spier omringt den slokdarm, gelyk de andere, dog alleenlyk haar bovenste deel; komt ook gelyk de andere van de fyde, vermengt en vereenigt sig in haar einde met syn gelyke spier. De delen, waar van sy oorsprong neemt, syn deese: Eerstelyk het deel van de *Genioglossus*, welke sig om de fyde van den slokdarm buigt, gelyk wy te voren gesegt hebben: boven dat deel, de fyde van den wortel der tonge, alwaar de *Styloglossus* eerst den *Ceratoglossus* aanraakt; dieshalve het een dun deel is: daarna is het inwendig deel van het onderste kakebeen, naby de agterste kies: daarna is het middendeel van het begin van den *Buccinator*, aan wien sy gemeen is: daarna is het inwendig deel van de gehele lengte van het haakje van de *Processus Pterygoideus*, en des selfs binnenste blad aan den wortel van den haak: en ook gemeenlyk het bovenste deel van den agterkant van de sennagtigheid der omgebogene spier *Circumflexus palati*, alwaar sy sig om het haakje buigt. Men bevind ook dikwyls, dat rot haar bovenste deel een deel komt van het *Os Petrosum*, van de fyde sig agterwaarts buigende, dun sig verbredende, en alwaar het sig verbreed, is het seer dun: fomtyds ook een klein bosje van het uitsteeksel *Styliformis* genoemt, komende van de binnensyde van de *Stylopharyngeus*: anders een diergelyk bosje naar haar onderste deel, maar afwykende van het bovenste en het inwendige deel van de *Stylopharyngeus*, alwaar de selve sig aan den slokdarm hegt. Voortlopende maakt sy eenen kromagtigen kant, welke boven open is; en sy buigt sig met de selve onder den *Levator palati mollis*, en onder de *Tuba Eustachiana* door de fyde rugwaarts naar boven, de volgende veseltjes houden den selven loop, uitgenomen dat hoe meer sy onder syn, hoe meer sy dwars naar het einde lopen. Maar de onderste, welke de eerste van de selve van het onderste kakebeen komen, buigen sig van de voorgaande nederwaarts naar voren en vereenigen sig met de veseltjes van den *Genioglossus*. In't overigen

hegt sig het einde van dese spier, uitgenomen de afwykende veseltjes, in den middelsten samentrekker. Sy drukt het deel, het welke sy omringt, van den flokdarm, vernauwt en trekt het naar vooren en opwaarts. Het deel, het welke van de senuwen van den *Circumflexus palati* begint, trekt het *Palatum molle* nederwaarts.

SALPINGOPHARYNGEUS.

Dese is de kleinste onder alle de spieren van de *Pharynx* beginnende van het onderste en voorste knorbeenagtige deel van de *Tuba Eustachiana* naast het einde, na dat sy een merkelyk deel in den agterkant van de *Pharynx* om laag gegaan heeft, vereenigt sy sig met den *Palatopharyngeus*, en met den selven vermengt synde, looptse voort en verdwynt; in het begin isse dun, smal, senuagtig; daarna een weinig dikker; alwaar sy naar de *Palatopharyngeus* gaat, word se breder; en alwaar sy met hem voortloopt, wordse meer en meer dunder. Sy trekt den *Pharynx* eenigfints voorwaarts om hoog; en verkort den selven. En doet ook eenigfints de *tuba* afwyken.

PALATOPHARYNGEUS.

Dese spier begint uit de middel breedte van het *Palatum molle*, van den agterkant van het beenige verhemelte tot den wortel van de huig, met een breed begin: maar op die wyse, dat de regter met de linker vereenigt is, en ook van het voorste deel langs den agterkant van het *Palatum osseum*, midden tusschen de *Aponeuroses* van de *Circumflexi*, uit het senuagtige vlies (het welke uit de neus komende door het bovenste deel van het *Palatum molle* voortgaat) eensdeels begint, en krygt een bosje, het welke uit den agterkant van de *Aponeurosis* van de *Circumflexus* komt. Dit begin is dun, maar dunder omtrent den wortel van de *Uvula*. Daarna gaat de regter en linker van malkanderen, en maken met hare veseltjes hoeken naar agteren open en wel voornamentlyk met de voorste, minder en minder met de volgende. Dieshaven looptse door het *Palatum molle*, en word in haren loop door het selve allengskens dunder; met de agterste veseltjes byna dwars, met de andere voorste veseltjes meer agterwaarts. Alwaarsie aan het einde van het *Palatum* komt,

komt, buigt zy sig eenigfints agterwaarts, en word wederom allengskens breder, en gaat aan de fyde van de *Pharynx* om laag, fchuins agterwaarts; en wanneer zy byna aan het agterfte deel gekomen is, foo vereenigtfe sig niet verre van daar met de *Stylopharyngeus* en de *Salpingopharyngeus*, gelyk wy te voren gefegt hebben. Het gemene einde van dese drie fpiereu, door de agterfyde van *Pharynx* lopende, verbreedt en verdunt fig, en op het laafte hegt het fig eensdeels aan de *Cartilago Thyreoidea*, en des zelfs buitenfyde aan den wortel van het bovenfte uitfteekfel, en de gehele agterkant, onder het felve uitfteekfel: anderendeels verdwyntfe in het onderdeel van het vlies van de *Pharynx*, houdende met haars gelyke; des zelfs breedte, dewelke is tuffchen de agterkanten van de *Thyreoidea*, met de welke als ook met den *Constrictor* foo wel met de middelste, als met de onderfte fy hare vefeltjes vermengt. Alwaarse van het *Palatum* door de *Pharynx* om laag gaat, looptfe door de bogen, de welke in den keel van den wortel van de huig naaft de amandelen afwykt. Indien de *Palatopharyngei* te gelyk werken, gelyk fy altyd fchynen te doen, trekken fy het *Palatum molle*, voornamentlyk des zelfs fyde naar de *Uvula* nederwaarts: buigen en maken het felve onder en voorwaarts hol, en trekken het felve uit de fyde in een: en fy fyn de tegenwerkere van den agterkant van de *Circumflexi*. Sy trekken ten felven tyde de *Pharynx* opwaarts, en makense korter, en flapper. Dese voornamentlyk, indien wy inflikken, drukken de fpys en drank uit den keel nederwaarts; en fluiten den weg toe, welke naar de neus open is; dit doense door hulp van de bovenfte *Constrictores Pharyngis* en de tong. Want fy trekken het *Palatum molle* in een, en om laag tegen de tong; waar door fy nederwaarts drukken dat gene, het welke moet ingeflokt worden, door dien het felve onder het *Palatum molle* is; en beletten, dat door des zelfs drukking het *Palatum* niet opwaarts wyke, waar door iets soude kunnen in de neus vallen of komen. Om dat in den felven tyd de bovenfte *Constrictores* het keelgat om het *Palatum* in een trekken, en daar mede het felve drukken, en van den agterkant fluiten, dat niets door het midden in de neus kan komen; en van den agterkant drukt fy tegen de tong, het gene dat moet ingeflokt worden. In dien felven tyd, dat de *Palatopharyngei* en *Constrictores superiores* de voorgefegde werking doen, klimt het agterdeel van de tong op tegen het *Palatum molle*, als dan dringt fy het agterdeel van de keel. Waar door niet alleen de tong, het *Palatum molle*, en de ag-

terfyde van de keel, fig soo nauw sluiten, dat 'er geene tuffchenwydte overblyft: maar datse fig onder haar zelfs alsoo drukken, dat, indien sy iets houden om te slikken, het selve van alle kanten, uitgenomen van de onderste, drukken; en het selve in de *Pharynx* dryven, de welke de *Palatopharyngei* door haare samentrekking opbeuren, op dat se te gemoet komen het gene dat moest ingeslokt worden; en verwyderen de selve, om gemakkelyker te kunnen ontfangen; in dese werking worden sy geholpen van de *Stylo-* en *Salpingopharyngei*.

CONSTRUCTOR ISTHMI FAUCIUM

Dit vleesagtige deel, niet ongelyk aan eene spier, is klein, eenigfins breed, uit vleesagtige veseltjes bestaande, gaat van den bovensten kant omtrent den wortel der tonge naar boven boogswyfe naar het *Palatum molle*; verbreedt fig door het selve, tot dat sy met hares gelyken van de andere fyde komende fig vereenigt. In het *Palatum* is sy verbonden met het begin van de *Palatopharyngei*. Sy loopt tuffchen de tong en het *Palatum* voor de amandelen, door den boog, de welke in de keel van de fyde der tonge naar het *Palatum molle* loopt. Sy trekt het *Palatum* naar de tong in een, maakt het *Palatum* hol tegenover de tong; sy drukt de selve tegen het *Palatum*: dese met hare weergade door haar samentrekken vernauwt de tuffchen-engte van de keel,

LEVATOR PALATI MOLLIS.

Dese spier werkt op eene tegen gestelde wyfe als de *Palatopharyngei* en de *Constrictores*, waar van op syne plaats gesproken is; want sy trekken beide een groot deel van het *Palatum molle* agterwaarts om hoog, waarom se alsoo genoemt worden. Sy neemt haren waren oorsprong van het einde van het *Os petrosum*, alwaar het van de *tuba Eustachiana* doorboort is; en wel van het onderste deel van desselfs gootjes einde, straks onder het begin van de *tuba*, desselfs been, het welke in het geheel week is. Sy is in het begin dun, smal, senuagtig; daarna wordse vleesagtig, dikker, breder, byna rond, maar aan de fyde platter; daarna wederom dunder, sy gaat voort fig verbredende, en verdunnende dog allengskens. En by het *Palatum molle* gaatse nederwaarts naar voren inwendig; alwaar se het *Palatum molle* aanraakt, word-

wordse bysonder breder. Daarna looptse door het selve, en vereenigt sig met het selve, met hare veseltjes tot des selfs middelbreedte, maar te gelyk schuins naar voren voortgaande; daar sy sig het meeste soo verbreedt, datse bereikt de gehele lengte van het *Palatum molle*, de welke is van de agterkant van het *Palatum osseum*, tot den wortel van de *Uvula*. De veseltjes komen in het midden van de regter en linker syde van het *Palatum* soo by een, en in een, datse hoeken naar agteren open in haren samenloop maken; waar van de voorste kleinder syn. Sy vermengen sig ook in het *Palatum* met de *Palatopharyngei*. Sy vereenigen sig ook op de selve wyse aan het voorste deel met een senuagtig dun einde en met het senuagtig dun vlies, het welke uit de neus komende sig door de oppervlakte van het *Palatum molle* verspreidt; en het schynt, datse met het selve tot het midden van den agterkant aan het *Palatum molle* reiken. Dit syn de spieren, de welke, wanneer sy het *Palatum molle* agterwaarts optrekken, den weg, de welke uit den mond en uit de keel in de neus open is, toesluiten, in dien selven tyd, in welchen wy met open mond, en neus, dog maar alleen met den mond adem scheppen. Want op twederleië wyse word de weg uit de keel in de neus gesloten. Ten eersten, indien wy met open neus alleen door den mond lucht scheppen; in welchen tyd het *Palatum molle* opgetrokken, en daar door de weg in de neus gesloten word; dit syn de werkingen van de *Levatores palati*: alhoewel byna in den selven tyd de bovenste *Constrictores Pharyngis* ook de keel langs het *Palatum molle* vernauwen. Ten tweden, indien wy slikken; in welchen tyd het *Palatum molle* van de syde getrokken synde, naar onderen door de *Palatopharyngei* gedrukt word, en de keel naast het *Palatum* dwars in een getrokken synde, tot het selve bequaam gemaakt, en aangedrukt word: door de *Constrictores pharyngis superiores*. De eerste wyse kunnen wy ligtelyk merken, indien wy voor eenen spiegel in de keel sien, de tong neder gedrukt synde, tragten alleenlyk door den mond adem te scheppen: De tweede wyse, indien men den vinger in de keel brengt en willens synde te slikken; waar door de selve van het *Palatum molle* en de keelgaten, in een getrokken zynde, gedrukt en om laag gedreven word. Dat het eerste geschied door de *Levatores*, en *Constrictores*; dat het tweede geschied door de *Palatopharyngei*, en de selve *Constrictores*, leerd de reden van hare gesteltenis, vergeleken synde met het gene, het welke geschied. Wy keren weder tot de *Levatores*, die verheffen

niet alleen het *Palatum*, maar veranderen ook de figuur van het selve. Wanneer men door den mond, en de neus, op den selven tyd open zynde, lugt schept, verheffen wy het gehele *Palatum molle*, maar op eene sekere wyse, de welke wy met woorden sullen aantonen. Des selfs voorste deel word alsoo verheven, dat het met syne grootte, allengskens meer en meer schuins agterwaarts opklimt, en den weg tot de neus sluit: maar voornamentlyk word het middelste deel door syne lengte verheven; waar door het van de onderfyde hol, en naar de kanten plat word. Maar het agterste deel blyft slap, afhingende van het voorste, en met syne grootte, in het voorste deel naar den mond; en met het agterste deel naar de keelgaten gekeert: en met het middelste maakt het eenen hoek, om dat de zyden regter van een lopen naar weerszyden. Ook werden de bogen uit de kele door de fyde naar het *Palatum* opklimmende byna regt, en uit de fyde naar den wortel van de *Uvula* naderen sy tot eenen hoek, en sy worden door haar lengte van een getrokken synde gespannen. Die van de tong opklimmende bogen worden ook regt en gespannen. Dit alles geschied door de werking van de *Levatores*: van wegen de verscheidene samenvoeging, beweeglykheid, en sagtheid der delen van het *Palatum molle*.

CIRCUMFLEXUS PALATI.

Dese spier word wegens syne gestalte of loop alsoo benoemt, sy heeft twee hoofden, waar van een het voornaamste en grootste is; neemt syn begin van het uiterste *Os petrosum*, naast de uitwendige fyde van den voorgaanden *Levator*; van den binnensten wortel van de spitse verheventheid van het *Os multiforme*, de welke is naast het gat van de derden tak, van het vyfde paar senuen; van het inwendige deel des selfs langwerpige verheeventheid, de welke is uit het selve been tusschen het voorgeseide gaatje, en het *Os petrosum*; uit eene langwerpige goot, de welke in den wortel der binnen vlakke van de *Processus aliformis* gedrukt is, en van het uitwendige deel: des selfs hoofts begin is dun en senuagtig, alwaar het van het *Os petrosum*, en van de scherpe verheventheid van het *Os multiforme*, of veelvoudige been, voortkomt: het is daar vleesagtig, alwaar het van de langwerpige verheventheid en de goot komt; en wel dun, alwaar het van de verheventheid; dikker, alwaar het uit
de

de goot voorkomt. Het tweede is vast met een eng, senuagtig, dun begin aan het bovenste deel van de uitwendige knorbeenagtige syde, de welke tot de *tuba Eustachiana* gerekent word, niet wydt van des selfs beenagtige deel. Dese hoofden syn onder sig vereenigt gelyk twee blaatzjes, en lopen straks te samen in eene dunne, brede, allengskens smalder, en allengskens eerst dikker, daarna dunder spier, de welke voorwaarts langs het uitwendige deel van de binnen vlakke der *Processus Pterygoideus* loopt, en alwaar sy aan des selfs einde komt, verandert sy sig in eenen breden *tendo*. Dese buigt sig om den haak van de *Processus Pterygoideus*, daarna gaat de *tendo* voort, sig verbredende door het begin van het *Palatum molle*, naar den agtersten krommenrand van het *Palatum osseum*, en hegt sig in het selve tot aan den naat van het *Palatum* gelyk als een senuagtig vlies, en hegt sig ook seer vast aan het senuagtig vlies, het welke uit de neus komt, en loopt door de bovenste vlakke van het *Palatum molle*. En daaren boven vind men dikwyls, dat des selfs senuagtig vlies van den agterkant een bosje geeft aan den bovensten *Constrictor Pharyngis*, en aan de *Palatopharyngeus*. Dat ook het voorste deel van dese spier sig niet om den haak buigt, maar eer sy aan den haak komt, sig ook eindigt, en datse met een senuagtig einde sig inhegt aan het onderste deel van de *Processus pterygoideus* aan de uitwendige syde van den wortel van den haak, met een veel kleinder deel, als met welke sy sig buigt. Wat haar werking is, die is ons gebleken, datse spant, schudt, om laag te gelyk naar de syde en voorwaarts eenigfints trekt het deel van het *Palatum molle*, het welke is naby het *Palatum osseum*: de *tuba Eustachiana* een klein weinig beweegt; en wel des selfs buitensyde een weinig naar beneden binnewaarts drukt, en alsoo de *tuba* vernauwt: de selve delen tegenhoudt, met de welke de bovenste *Constrictor Pharyngis*, en de *Palatopharyngeus*, haren oorsprong nemen van des selfs senuagtig vlies.

A Z Y G U S U V U L A E.

Dese spier loopt midden door het *Palatum molle*, en door de gehele lengte van de *Uvula*, haren oorsprong nemende uit het onderste deel van het senuagtige vlies van het *Palatum molle*; waar van wy te voren gesproken hebben; in het selve, en in de senuagtige einden van

Q

de

de *Levatores palati*, met een dun senuagtig begin ingevoegt, naast den naat van het *Palatum osseum*, gelyk als of sy van het selve voortkome. Niet verre van daar wordse vleesagtig, en met dit deel eerst scherp en dun, straks breder, en dikker, in het vervolg byna rondt, dun, allengskens dunder. Sy trekt de *Uvula* voorwaarts om hoog, en verkortse.

CRICOTHYREOÏDEUS.

Dese spier is tusschen de *Cartilago Cricoïdea* en *Thyreïdea*, behorende tot beide dese kraakbeenderen, trekt de *Thyreïdea* nederwaarts na voren, en de *Cricoïdea* opwaarts. De andere delen, die door dese spier bewogen worden, syn van my nog niet vertoont, derhalven onnodig om se te beschryven. Sy neemt haren oorsprong van de syde des voorsten deels *Cricoïdea*; sy klimpt schuins agterwaarts, met hare voorste veseltjes regter, en met haar agterste veseltjes meer en meer schuins; gelyk de toppunt van eene schryfveder, in diergelyke grootte genomen, verbeeld de selve spier, en hegt sig in het gehele voorste deel van het onderste uitsteeksel van het harnasformige knorbeen, en in den ondersten kant van des selfs knorbeen uit-en inwendig; het is merkwaardig, dat dikwyls in plaats van eene, twee spieren gevonden worden, eene naar agteren, de andere naar vooren, somwylen weinig onderscheiden, en ook wel duidelyk van haar begin tot het einde. Die van agteren neemt haren oorsprong in de halve lengte van de *Cartilago cricoïdea*, klimt schuins agterwaarts en vult met haar einde het gehele halfrond, dat gemaakt is door het onderste uitsteeksel in den onderrand, tot aan des selfs verheventheid, het welke is byna in het midden van de *Cartilago thyreïdea*. Die van voren legt naast de tegen overstaande; begint, en eindigt sig met hem. Sy begint maar alleen van den bovenkant, van de *Cricoïdea*, en hegt sig in den onderrand tusschen de verheventheid, en het midden van de *Cartilago Thyreïdea*. Sy is keinder en klimt ook regter opwaarts dan de agterste. Voor het overige synse in haar begin dun, en worden allengskens dik, daarna wederom dunder: uit het nauwer verwyderen sy sig. De agterste tot aan het einde, maar die van voren verkleint sig in haar einde eenigfints. Sy schynen eenigfints werscheiden te syn in hare werking, namentlyk, dat de agterste de *Thyreïdea* meer naar voren trekt; en

en de *Cricoïdea* meer naar agteren. Die van voren drukt de *Thyreoïdea* regter onderwaarts, en beurd de *Cricoïdea* opwaarts.

PTERYGOÏDEUS INTERNUS.

Dese spier begint in de holligheid van de *Processus pterygoïdeus*, uit des zelfs grond, door de gehele lengte, en byna van de gehele binnen syde van den buitensten vleugel; en alwaar dese goot of holligheid eindigt, ook van het onderdeel van het *Palatum Osseum*, alwaar se sig inhegt in het holle uitsteeksel van de *Pterygoïdeus*. Daarna gaat se nederwaarts naar de binnen wydte van dat deel van het onderste kakebeen, welke het selve naar het hoofd oprigt, en hegt sig in het selve by den ondersten hoek, eerste sig in hegt, en alwaar se sig inhegt isse senuagtig. Sy is ook senuagtig in haar begin, voornamentlyk naast de keel; en swelt allengskens op, tot dat se sig verdunt. Sy is breder dan dikker, en vooreerst word se allengskens breder, en in het einde smalder. Indien se het onderste kakebeen eenigfins schuins naar de tegenoverstaande syde trekt, trekt se het selve byna regt tot het bovenste; en het voorste deel van het Hoofd, indien het onderste kakebeen vast genoeg gefet is, nederwaarts.

PTERYGOÏDEUS EXTERNUS.

Dese buitenste spier is kleinder, neemt haren oorsprong naast de voorgaande, byna van de gehele buiten vlakke van het uitsteeksel, *Pterygoïdeus* genoemd, en van des zelfs kant naast de holligheid; en ook van het nabyleggende onderste deel van het bovenste kakebeen, en fomtyds ook van het buitenste van de *Pterygoïdeus* van het *Os palatum*. Eerst word se matelyk groot, daarna kleinder, dikker als breder: sy eindigt sig in een veel smalder en senuatig einde, dan haar begin. Sy hegt sig voor een groot gedeelte aan den hals van het onderste kakebeen, alwaar het selve van de binnen syde, straks onder het hooftje, uitgeholt is: als mede aan het kasje, het welke in sig sluit de samenvoeging van het onderste kakebeen met het slaapbeen: en ook aan den binnen kant en rand van het knorbeenagtige plaatje, het welke is tusschen de samenvoeging. Om dat se regt naar dese delen toeloopt,

en de plaats van haar begin en einde gemakkelyk gezien word, haar voortgang agterwaarts, en te gelyk eenigfints op- en uitwaarts, trektse het kakebeen eerst naar voren, en dwingt het selve schuins naar de tegenoverstaande fyde, des selfs hoeft uit de holligheid van het slaapbeen voorttrekkende, dringtse het selve aan het heuveltje; sy trekt ook het knorbeenige tusschenplaatje, op dat het niet op syne plaats blyven soude; en het kasje, op dat het geen vouwen soude krygen en daar door beletten. In den selven tyd trektse het kakebeen op, tot dat het met syne ingeplante tanden sagtjes aan de bovenste raakt. Indien het onderste kakebeen in het geheel vast of onbeweeglyk geset is, beweegt sy het Hooft op de tegengestelde wyse.

CUCULLARIS.

Het begin van dese brede spier is senuagtig aan den gehelen boven omtrek, welke'eris van het midden uitsteeksel van het agterhoofd tot aan het tepelbeen, alwaar sy sig verbint met het einde van de spier *Sternomastoideus*.

BIVENTER CERVICIS.

Het einde van dese spier is byna geheel vleesagtig, en ingehegt aan het agterste deel van het agterhoofd, naast het uitsteeksel een weinig onder het begin van de *Cucullaris*.

SPLENIUS CAPITIS.

Dese spier eindigt sig met een breed einde aan het agterste sydedeel van de *Processus mammillaris* door des selfs gehele lengte; en agterwaarts in het *Os mammillare*, als mede in het agterhoofd onder, en met den *Cucullaris*, aldernaast het einde van den *Biventer Cervicis*.

COMPLEXUS.

Het einde van dese spier is byna senuagtig, en ingehegt aan het agterste deel van het agterhoofd, straks onder den *Biventer cervicis*.

TRA.

TRACHELOMASTOÏDEUS.

Dese spier eindigt senuagtig, en hegt sig aan den agterkant van de *Processus mamillaris* onder den *Splenius capitis*.

OBLIQUUS SUPERIOR CAPITIS.

Dese spier begint, alwaar de onderste sig eindigt, dat is, van des zelfs buitenste uitsteeksel, van het bovenste deel. Vaart voort om hoog en te gelyk agterwaarts, naar het onderste, agterste en syde deel van het agterhoofd, eindigt sig tusschen het begin van het bygevoegde van de naat, *Lambdiformis* genaamt, en tusschen dat deel, aan het welke de *Rectus posticus major* sig inhegt. Haar hoofd is smal, dun, en senuagtig: daarna wordse allengskens dikker, en een weinig breder: niet verre van het einde, verdunt sy sig allengskens, voornamentlyk, alwaar se sig aanhegt; en is senuagtig; ook aan de buitensyde, alvorens sy sig aanhegt. Sy drukt het agterhoofd schuins nederwaarts, dat is, naar agteren en te gelyk naar de syde. Somwylen vind men se verdeelt in drie eindens, volgens de voorgegevene verbeeltenis.

OBLIQUUS INFERIOR CAPITIS.

Dese spier begint van den doorn van den *Epistropheus*, van welkers syde bovenste deel gaatse door des zelfs gehele lengte, tot den uitersten hoorn, keert sig naar de syde, en loopt regt naar het agterste grote of platte einde van het dwarse uitsteeksel van den *Atlas*, sy is eerst breed en dun, daarna een weinig dikker, in haar einde wederom dunder, in het begin en einde senuagtig. Sy draait het dwarse uitsteeksel van den *Atlas* naar den doorn van den *Epistropheus*: door welke sy mede den *Atlas* een weinig naar agteren trekt.

RECTUS CAPITIS POSTICUS MAJOR.

Dese spier begint van den doorn van het zesde wervelbeen, en wel van des zelfs bovenkant, de welke is naast de wortel van den hoorn, of ook van den hoorn zelfs, sy klimt op in de plaats van de *Interspinalis*, en den *Atlas* voorbylopende, hegt sy sig aan het onderste deel van het *Occiput*, byna in het midden tusschen het begin van het bygevoegde van de naat, *Lambdisformis* genaamt, en tusschen het syde deel van het grote gat, het welke is naast de *Processus Coronoides*; midden tusschen het einde van de *Complexus*, *Obliquus superior*, en de *Rectus posticus minor*: sy klimt niet regt, maar een weinig schuins naar de syde op. Voor soo een groot lighaam begint sy met een smal senuagtig hooft, sig tot aan het einde verbredende, eerst wordse dik, daarna verduntse allengskens, en verandert in een senuagtig einde. Sy drukt het agterste deel van het Hooft en van den *Atlas* nederwaarts; en draait te gelyk den *Atlas* met het Hooft op den *Epistropheus*, gelykerwys de *Obliquus inferior*. Somtyds word 'er, aan de buitensyde van dese spier eene andere langer, en smalder gevonden.

RECTUS CAPITIS POSTICUS MINOR.

Alsoo begint dese spier ook van dat deel van den *Atlas*, alwaar de doorn van den anderen uitsteekt, het welke schynt een beginsel van een doorn te syn, en se klimpt byna gelyk de voorgaande schuins op naar het *Os Occipitis*; maar naar dat deel, het welke naast het grote gat is, namentlyk tot het kuiltje, het welke is tusschen het gat en het einde van de *Complexus*, omtrent den middelsten doorn die van het grote gat naar agteren staat. Hier ontspringtse met een teder begin, en verbreed sig seer, ten aansien van hare kortheid, wordse eerst dik, daarna dun; sy is senuagtig in haar begin, en ook eenigen tyd buitenwaarts in haren voortgang. Sy drukt het Hooft en het bovenste wervelbeen naar malkanderen, en wel een weinig schuins: sy is ons gegeven om het agterste deel van het Hooft nederwaarts te drukken.

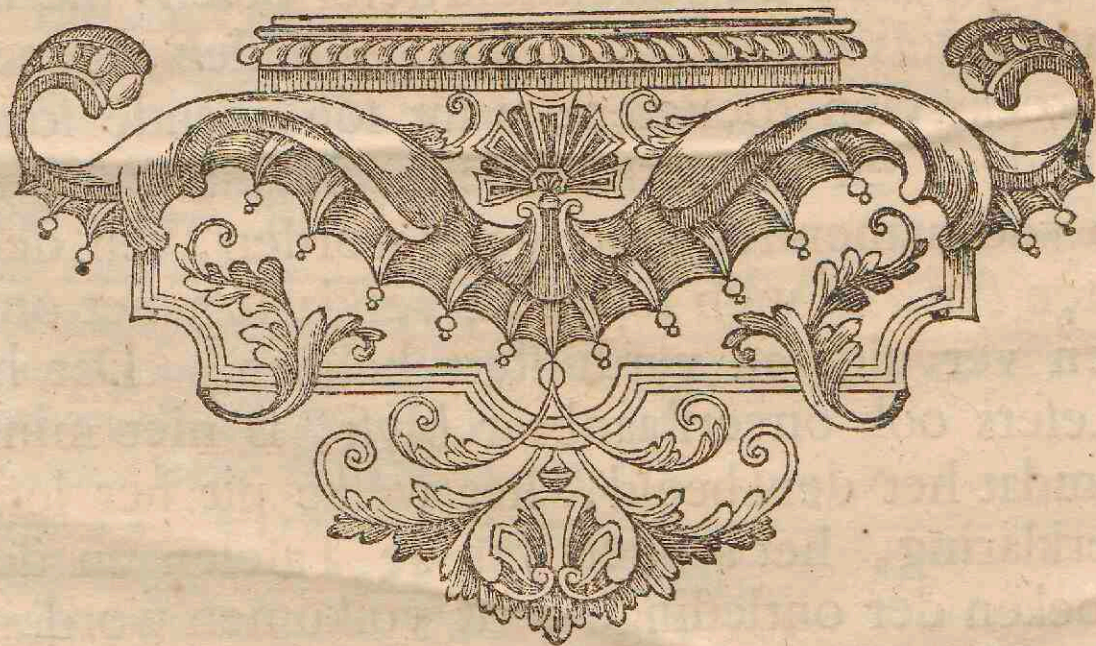
MULTIFIDUS SPINAE.

Enige delen van het einde van de ruggegraat spier, lopende naar het doornagtige uitsteeksel van den *Epistrophæus*.

TRANSVERSARII POSTERIORES
COLLI.

Dese spieren hegten sig van het eene tot de andere dwarse uitsteeksel van de halswervelbeenderen, die hier ineengedrukt verbeelt syn, door de legging van het Hooft.

E I N D E.

N A D E R B E R I G T

A A N D E N B E S C H E I D E N

L E S E R.

Misschien fullen verscheidene Lesers over dit werk, voornamentlyk over de Nederduitse verklaring, verscheidene oordelen geven, en die het sonder overdenken der konstige ontleding doorlesen, fullen seggen, dat het geen vloeibare styl, nog verstaanbaar Duits is; het welke ik hun gaarn wil toestaan: een vloeibare styl is het niet, omdat de gedaante en gesteltheid deser delen, die ik altoos voor maatregels in het oog hebbe gehouden, gene uitgesogte spreekwysen toelieten: want soo doende souden de kleinigheden, en de verscheidene seldsame benamingen, waarop voornamentlyk moet gelet worden, ten delen agtergelaten syn, of men soude de verklaring met onnodige woorden vervuldt en verduistert hebben. Dat het aan fulke Lesers ook onverstaanbaar blyft, is niet minder seker, omdat het denkbeeld, het welke uit het lesen van dese verklaring, het aansien van de Tafelen en door het onderzoeken der ontleding eerst volkomen word. Maar de gene, die dit werk met de beschrevene delen in hare natuur en plaats met alle mogelyke oplettenheid soeken te vergelyken, dese, segge ik, fullen sig vergenoegen, en alle eenparig getuigen, dat het niet anders hadde kunnen, of moeten beschreven worden.

I N-

I N D E X I N T A B L A D-
MUSCULORUM EN TAFEL-WYSER
ET TABULARUM. DER SPIEREN.

Pag. IN CALVA. OP 'T HOOFT.

37 *Epicranius. Frontalis. & Occipitalis.* TAB. I. II. IV. V.

CIRCA AURICULAM. AAN 'T OOR.

39 *Attollens auriculam.* TAB. I. II. & *Icon* 2. 3. V.

39 *Anterior auriculae.* TAB. I. II. & *Icon*. 3. V.

40 *Retrabentes auriculae.* TAB. II *Icon*. 3. IV. V.

IN FACIE. IN 'T AANGESIGT.

40 *Orbicularis palpebrarum.* TAB. I. II. & *Icon*. 4.

42 *Corrugator supercilii.* TAB. II. IV.

42 *Compressor naris.* TAB. I. II.

43 *Levator labii superioris alaeque nasi.* TAB. I. II.

44 *Levator labii superioris.* TAB. I. II.

44 *Zygomaticus minor.* TAB. I. II.

45 *Levator anguli oris.* TAB. I. II. III.

45 *Zygomaticus major.* TAB. I. II. III.

46 *Risorius.* SANTORINI. TAB. I. II.

46 *Depressor anguli oris.* TAB. I. II. III. IV.

47 *Depressor labii inferioris.* TAB. I. II. IV.

47 *Nasalis labii superioris.* TAB. I. II. III.

48 *Buccinator.* TAB. I. II. III. IV.

49 *Accessor Buccinatoris.* TAB. II. III. IV.

49 *Orbicularis oris.* TAB. I. II. III. IV.

50 *Depressor alae nasi.* TAB. II. III.

52 *Levator menti.* TAB. III. IV.

S

IN

*BLAD- EN TAFEL-WYSER.

Pag. IN MALA ET LATERE IN DE WANG, EN DE ZYDE
CALVAE. VAN 'T HOOFT.

- 52 *Masseter.* TAB. I. II. III. IV. V. VI.
53 *Temporalis.* TAB. II. III. IV. V. VII.

IN CAVO OCULI. IN DE HOLLIGHEID VAN
'T OOG.

- 54 *Levator palpebrae superioris.* TAB. II. & *Icon.* 4. III.
55 *Obliquus superior oculi.* TAB. II. III.
56 *Recti oculi.* TAB. II. III.
57 *Obliquus inferior oculi.* TAB. II. III.

IN AURICULA.

OP 'T OOR.

- 57 *Tragicus.* TAB. II.
58 *Antitragicus.* TAB. II. & *Icon.* 2.
58 *Major helicis.* TAB. II. & *Icon.* 2.
58 *Minor helicis.* TAB. II. & *Icon.* 2.
59 *Transversus auriculae.* TAB. II *Icon.* 3.

IN COLLO.

OM DEN HALS.

- 59 *Latissimus colli.* TAB. I. II.
60 *Sternomastoideus.* TAB. I. IV. V.
60 *Cleidomastoideus.* TAB. II. IV.
60 *Coracobyoideus.* TAB. I. II. IV. V. VIII *Icon.* 2.
60 *Sternobyoideus.* TAB. I. II. IV. V. VIII *Icon.* 2.
60 *Sternothyreoideus.* TAB. IV. V. VIII *Icon.* 2.
61 *Hyothyreoideus.* TAB. V. VI. VIII. & *Icon.* 2.
61 *Biventer maxillae inferioris.* TAB. II. IV. V. VI. VIII *Icon.* 2.

BLAD- EN TAFEL-WYSER.

Pag.

- 63 *Stylobyoideus*. TAB. IV. V. VI. VIII *Icon.* 2.
 64 *Stylobyoideus alter*. TAB. V. VI. VIII. & *Icon.* 2.
 64 *Styloglossus*. TAB. IV. V. VI. VIII.
 65 *Stylopharyngeus*. TAB. V. VI.
 65 *Mylobyoideus*. TAB. II. IV. V. VI. VIII *Icon.* 2.
 66 *Geniobyoideus*. TAB. V. VII. VIII. & *Icon.* 2.
 66 *Ceratoglossus*. TAB. IV. V. VI. VIII. & *Icon.* 2.
 67 *Basioglossus*. TAB. IV. V. VI. VIII. & *Icon.* 2.
 67 *Chondroglossus*. TAB. VIII. & *Icon.* 2.
 67 *Genioglossus*. TAB. V. VII. VIII. & *Icon.* 2.
 68 *Lingualis*. TAB. VIII.
 69 *Pharyngis Constrictor inferior*. TAB. V. VI. & *Icon.* 2. VIII.
 70 *Pharyngis Constrictor medius*. TAB. VI. & *Icon.* 2. VIII, & *Icon.* 2.
 71 *Pharyngis Constrictor superior*. TAB. VI. VIII.
 72 *Salpingopharyngeus*. TAB. VI. VII.
 72 *Palatopharyngeus*. TAB. VI. VII.
 74 *Constrictor isthmi faucium*. TAB. VII. VIII.
 74 *Levator palati mollis*. TAB. VI. VII.
 76 *Circumflexus palati*. TAB. VI. VII.
 77 *Azygus uvulae*. TAB. VII.
 78 *Cricothyreoideus*. TAB. V. VI *Icon.* 2. VIII.

SUB MALA.

ONDER DE WANG.

- 79 *Pterygoideus internus*. TAB. III. IV. V. VI. VII.
 79 *Pterygoideus externus*. TAB. III. IV. V. VII.

IN POSTICA PARTE CALVAE.

AAN 'T AGTERDEEL VAN 'T HOOFT.

- 80 *Cucullaris*. TAB. IV. V.
 80 *Biventer cervicis*. TAB. V.
 80 *Splenius capitis*. TAB. V.

S 2

80 *Coma*

1617015

BLAD- EN TAFEL-WYSER.

Pag.

- 80 *Complexus.* TAB. V.
- 81 *Trachelomastoideus.* TAB. V.
- 81 *Obliquus superior capitis.* TAB. V.
- 81 *Obliquus inferior capitis.* TAB. V.
- 82 *Rectus posticus major capitis.* TAB. V.
- 82 *Rectus posticus minor capitis.* TAB. V.
- 83 *Multifidus spinae.* TAB. V.
- 83 *Transversarii posteriores colli.* TAB. V.

